

آب سیلت

شهر و ساختمان - هنر های زیبا

۵

تیر ماه

۱۳۲۷

ایرج میسری

(آرشیتکت و مهندس شهرسازی)

جای اداره: خیابان اسلامبول جنب سینمای مایاک - پاسار فرخ طبقه سوم

ساعت کار دفتر مجله آرشیتکت: دوزهای یکشنبه و چهارشنبه از ساعت ۶ الی ۸ بعداز ظهر

۱۸۰ ریال

بهای اشتراک ۶ شماره

« ۳۰

تک شماره

مندرجات این شماره

صفحه

صفحه موضوع

۲۲۱ - ۲۲۰	ساختن خانه دائمی و بادوام در یک هفته	۱۹۵ - ۱۹۴	لایحه شهرداریها - عوارض بر مستغلات و اراضی با بر
۲۳۰ - ۲۲۲	چند طرح از خانه ها	۱۹۷ - ۱۹۶	تزمینات کاخهای هخامنشی
۲۳۳ - ۲۳۱	ساختمان فروشگاه ها در آبادان	۲۰۰ - ۱۹۸	رضایت از خانه
۲۳۴	روشنایی تبلیغاتی و تزمیناتی	۲۰۲ - ۲۰۱	شهرسازی در عصر کنونی
۲۳۵	نمایشگاه نقاشی - خیابان شاهزاد	۲۰۳	توسعه شهرها
۲۳۸ - ۲۳۶	اخبار - متفرقه	۲۰۸ - ۲۰۴	آشپزخانه و سالن غذاخوری
۲۳۹	ترخ مصالح	۲۱۲ - ۲۰۹	تهیه بتن با اصول فنی
ضمیمه	محاسبات تیرهای بتن مسلح عکس پشت جلد: نمای جنوبی بانک ملی بازار	۲۱۹ - ۲۱۳	آرشیتکت های مارا بشناسید «محسن فروغی»

۶

۶۱

چون دوره اول مجله پایان یافته و در صدد انتشار دوره دوم میباشد لذا از مشترکین محترم مجله آرشیتکت که تا حال بدھی خود را نپرداخته اند تمدید میشود که برای تقویت و تشویق ما مختص روجه اشتراک را هر چه زودتر در مقابل رسیده دفتر مجله پردازند و با اینکه لطفاً شماره های را که دریافت فرموده اند عودت دهند.

ARCHITECTE

Arts-Architecture - Urbanisme

No 6 - Juin 1948

Directeur et Rédacteur en chef: Iraadj Mochiri «Architecte et Urbaniste»
Téhéran - Av. Islamboul, Passage Farrukhe 3em Etage

ارشیتکت

ابنیه - شهرسازی - بهداشت فنی - تزیینات

شماره ششم

نیز ماه ۱۳۹۷

دوره اول

لایحه اصلاح شهرداریها و انجمن‌های شهر

عوارض بر مستغلات واراضی بایر

مراجعه در کارهای جزئی بمرکز که جز اتفاف وقت فایده ندارد
بی نیاز باشدند.

امیدواریم لایحه مزبور که از طرف دولت سابق پیشنهاد
شده است بوسیله دولت فعلی نیز تقویت و در ضمن نوافصی که
در آن مشاهده میشود با نظر مطلعین مرتفع و از طرف مجلس
شورای ملی نیز در تصویب آن تسریع گردد.

به نظر ما در ماده ۴۲ لایحه مزبور مربوط به انتخاب
شهردار باید تجدید نظر کرده و شهردارها از بین انجمن‌های

لایحه اصلاح شهرداریها که در ۶۰ ماده برای تصویب
به مجلس شورای ملی احاله گردیده مؤثر ترین قدمی است که
در عران و آبادی شهر برداشته میشود.

هم میدانند که قانون بلدیه مورخه ۱۳۰۹ با توجه به
اوپای و احوال کشور علاوه نواقص زیادی داشته و موقعیت کنونی
کشور ایجاد مینماید که به انجمن‌های شهر اختیارات کافی داده
شود تا در اصلاحات و عمران و امور عمومی شهرها که حقاً
از وظایف ساکنین خود شهر هاست مستقیماً اندام نموده و از

سازی و تأسیس نیروی برق و سد سازی و غیره راهنمائی نماید.

به عبارت دیگر لازم است شهرداریها بیک سازمان فنی مرکزی که به کمک مالی مشترک آنان اداره گردد منکی باشند اگر چه این نظریه تا بحال بطور نافص اجرا نمیشده و قانون سابق نیز صدی ۲ و نیم عواید شهرداریها را به تشکیلات فنی تخصیص داده است ولی شایسته است در لایحه فعلی این موضوع باصرافت کامل تذکر داده شود.

در هر حال چنانچه مکرر نوشتهایم باید مطالعات و طرح های عمران و آبادی شهرها بوسیله یک شورای عالی فنی منظم به وزارت کشور و متشکل از متخصصین امور شهرها و مهندسین شهر ساز تهیه و بصورت برنامه اصلاحات چند ساله به تصویب دولت بررسد.

شهر و با لااقل از اهل محل انتخاب گرددند و از طرف دیگر راجع به سازمان فنی شهرداریها که مستلزم داشتن متخصصین و اشخاص مطلع میباشد هیچ گونه تصریحی نشده است با توجه به اینکه همه شهرداریها قادر به تنظیم احتیاجات و طرح اصلاحات خود نه بوده و از لحاظ فنی بطور شایسته مجذوب نمیباشد معلوم نیست این طرح ها چگونه تهیه و بچه ترتیب اجرا خواهد شد پس بنا بر این در پاره موارد اختیارات محلی مطابق به نظر مناسب نمیرسد.

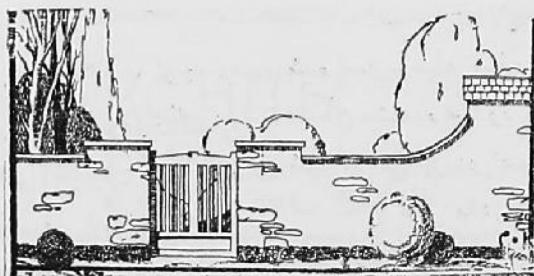
و بایدوزاوت کشور در مورد کارهایی که خارج از اطلاعات و صلاحیت اداری شهرداریها میباشد بوسیله یک سازمان فنی نظارت نموده و شهرداریها را در تهیه طرح و اجرای عملیات عمرانی از قبیل شهر سازی، ساختمان، اوله کشی آب مشروبی و اگو

اصلاح تهران با ان عرض و طول ۶ کیلو متر و وسعت ۳۶ کیلومتر که یک ثلث آن شامل خیابانها و کویها و کوچهها و میدانها میباشد بدون داشتن عواید کافی میسر نمیباشد و این طرز عوارض در کلیه شهرهای کشورهای متعدد معمول بوده است.

و از طرف دیگر یک قسمت از تصویب نامه مزبور مربوط به زمینهای بایر داخل شهر میباشد اگرچنانچه بمرحله عمل گذاشته شود بطور موثر از ترقی روزافزون بهای زمین جلوگیری نموده و تا اندازه مانع احتکار آن خواهد بود، به نظر ما دولت باید هرچه زودتر با تصویب طرح دیگری از سوداگرانی که اراضی اطراف تهران را بواسیل مختلف تصرف مینمایند جلوگیری نماید.

چندی پیش طرح تصویب نامه عوارض بر مستغلات و اراضی بایر منتشر شد این طرح مفید و منطقی که کمک موثری برای اصلاح و آبادی شهر تهران میباشد در نظر متعاقبین زمین که همیشه در برابر اقدامات اصلاحی دولت برای تامین منافع غیر مشروع خود از هیچ اقدامی درین ندارند خوشایند نبود و چنانچه برویه ایشان است و همیشه خارج از اصلاحات میشوند متوسل به الغاء شبیهین مردم دیگر میگردند - اینان میگویند که دولت با تصویب طرح مزبور عوارض سنگین بر مردم تهران تحییل مینماید در صورتیکه عوادضیکه تا کنون برای شهرداریها وصول میشود به هیچ وجه عادلانه نه بوده و از ساکنین شهرها بیک نسبت و روی یک مأخذ صحیحی وصول نمیگردد و اغلب سنگینی این عوارض بطور غیرمستقیم بردوش طبقه ضمیف و بی بضاعت وارد میشود

تذیینات کاخهای هخامنشی در موزه تهران

ومیگوید: «از لطف اورمزد هنگامیکه پدرم ویستاپ و نیایم آرشام در قید حیات بودند پادشاه ابن مرز و بوم شدم ... او رمزد پشتیبان توانای من بوده، آنچه وی فرماید بdest من انجام بذیرد و آنچه من میکنم در پرتو حمایت او میکنم».

پس از آن میگوید: «من در شوش کاخی ساختم، تذیینات آنرا از جاهای دور آوردند. زمین را تا آنجا که به خاک سفت بر سر کنندند».

پس از آنکه زمین کنده و شن بقدر کافی فرا آورده شد شالوده بنا در یک قسمت بیلنگی چهل بازو (در ازای بازو) و در قسمت دیگر بیلنگی بیست بازو از شن انباشته گشت و بر روی این شن بنیاد کاخ نهاده شد» آنگاه در باب لوازم ساختمانی و مصالح کاخ خود چنین می نویسد.

«گود برداری زمین و انباشتن شن و قالب زدن خشت را مردم بابل انجام دادند. چوبهای سدر (قسمی درخت سر و بلند و قطعه که درخت ارز نیز میگویند) که در اینجا بکار رفته از کوهستانهای لبنان آمد. مردم آشور آنها را نا بابل و مردم با بل و کرسا و جریره ایونی آنها را تا سر زمین شوش آوردند. چوب بلوطی که در اینجا بکار رفته از کوهستانهای هندوکش (شمال هندوستان) ... وارستان آورده شده است».

طلائی که در اینجا بکار رفته از سارد و باختر (آسیای کوچک و آسیای میانه کنونی) آورده و اینجا ساخته و پرداخته شده است. لاجورد بدخشان و سنگ ماری که در اینجا بکار رفته از سر زمین سفید آورده اند.

سنگ آهن گرانبهایی که در اینجا بکار رفته از خوارزم آورده اند. نقره ای که در اینجا بکار رفته از کشور مصر آورده اند.

تذیینات آجری نقش بر جسته دیوارهای ابن کاخ از سر زمین ایونی آورده شده است. عاجی را که اینجا بکار رفته از جبهه و هندوستان و سر زمین رخچ (استان قندهار فعلی در افغانستان) آورده اند.

ستونهای مرمری که در اینجا بکار رفته در شهر آفرود بیز پاس درست کرده اند و مردم ایونی و سارد آنها را تا شوش آورده اند» آفرود بیز پاس مانند ایونی و سارد از شهرستانهای یونانی نشین

موزه ایران باستان در نتیجه خاکبرداریهای چند ساله تخت جمشید و پیدایش اشیاء و آثار منحصر بفرد، دارای مجموعه معتبری از دوره هخامنشی گردیده که جلب نظر هر یعنی دارای اکرده نمونه های مختصر و زیبائی از آثار شهر بیان سترک دودمان هخامنشی را در باخته کشور شاهی مینمایاند و برای آرزومندان زیارت تخت جمشید و سیله تسلی دل و دیدار پاره ای از شاهکار های صنعتی آثار شگرف خاور زمین را در تهران فراهم میسازد آری شاهنشاهان هخامنشی در احداث آثار معظم زمان خود بقدرت نمایی کرده اند که گونی ضمن ساختمان کاخ های خوبیش باطیعت سر نبرد جوئی داشته اند. دانشمندانی که در تمدن هخامنشیان غور نموده اند کم و بیش در اطراف این قدرت نمایی بحث کرده عظمت دوستی و سلیقه آمیخته به نیروی خارق العاده شهر بیان ایران را استوده اند.

آقای گدار در مقدمه مقاله جامعی که در باب آتشکده های ایران نگاشته و در رسالت پنجم آثار ایران چاپ شده اشاره به شیوه معماری هخامنشیان نموده بخشی از گفته های دانشمندان را در این موضوع ذکر کرده. اند چون در این دور گفتگوی پیشتری در باره چگونگی ساختمان کاخهای نامبرده و تذیینات آنها مناسب بینظیر میرسد لذا از کتبیه ذیقیمتی که در کاخ داریوش در شوش پیدا شده و تا کنون در میان ماکمتر نامی از آن بیسان آمده است استفاده نموده اطلاعات روشن و جامعی را که بر روی این سند گرانها ذکر گشته در اینجا نقل میکنیم.

داریوش هنگام احداث کاخ خوبیش در شوش کیفیت ساختمان آنرا از ضمن کتبیه مفصلی شرح داده و کتبیه نامبرده با مر وی بزبانهای پارسی باستان و عیلامی و بابلی بر روی لوحه های کلی یا آجری یا مرمری تهیه گردیده است.

هیئت علمی شوش در نتیجه جستجو و کاوش سی ساله قطعات مختلف آنرا از گوش و تنار ویرانه های شوش گرد آوری نموده باز همت زیاد مقایسه متن های سه گانه تو انته است ترجمه بخش اعظم آنرا در دسترس علاقه مندان قرار دهد.

این کتبیه را از لحاظ اهمیت پس از کتبیه بیستون از مهمترین اسناد تاریخی کشور کهنه سال ایران شمرده اند شهر بیان هخامنشی در آن مانند نوشته های دیگر آغاز سخن را از درود و نیایش خدای خود نموده سپس بذرگانی و نیای خوبیش مبپردازد

بیشتر بدین متن استناد جسته اند.

متن علامی روی لوحة مرمری بدرازای تقریباً چهل و شش صدم متر و بهنای سی و هشت صدم متر نقر گردیده و قطعاتی از آن در گوش و کنار آنجا کشف گردیده است.

اینک با بررسی کتیبه بالا و مشاهده آثاری که کم و بیش از کاخهای تخت جمشید و شوش بودست آمده و در موزه تهران گردآوری شده است میتوانیم نمونه هائی که از صنایع اقوام تابع ایران از سراسر ایران باستان برای احداث کاخهای شهریاران هخامنشی به شوش یا تخت جمشید آورده شده ملاحظه نمائیم و اگر از چوبهای سدرووارهای بلوط چیزی نمانده قطعات زری که پیراسته به نقوش گاوهاي بالدار یا گل و بوته های ظریف با زینت بخش روی نقوش بر جسته بوده است و شمس آنرا بگفته داریوش از ساردو باختر آورده اند مشاهده نمایم، همچنین قطعات ظریفی که با سنک لا جورد ساخته بودند از نزدیک به یینیم و همچنین گوش ای از نقوش بر جسته کاشی که مواد مختلف آنرا چنانکه در کتیبه بالا شرح داده شده از ایونی آورده و مدیها و مصریها آنهارا ساخته اند تماشا کنیم.

بدینه است تمدن و سیم و آثار بی نظیری که از پرتو وجود سلسله هخامنشی و در آن پهناوری مرز و بوم ایران بوجود آمده بود نمی توانست در راه کمال متوقف و همیشه بیک حال و صورت باقی بماند بلکه در ظرف یکی دو قرن ذوق و قریحه صنعتگران و هنرمندان دنیای آن زمان دست بودست سلیقه سرشاور نیروی آمیخته به هنر پرستی شاهان ایران داده چون فروغی بس تابان و خیره کننده در آسمان این کشور باستانی ظاهر گردید و یاد گارهای جاودانی از عظمت پیشین بجا نهاد که برپا نمودن باره ای از آن آثار خارج از تصور و نیروی کنونی بشر است و جز بکارهای سحر آمیز و افسانه انگیز به چیزی دیگر نمیماند.

آسیای کوچک بود که جزء کشور شاهنشاهی داریوش بشمار میرفت. این شهر که در زمان کورش بتصوف ایران در آمده و از روز گار باستان جایگاه صنعتی معروفی بوده در عهد رومیان شهرت بسزائی داشته است).

شهریار هخامنشی در آخر کتیبه معروف خود از صنعتگران و استادان که در ساختمان و تزیینات کاخ وی کار کرده اند صحبت داشته اشاره مختصراً نیز باین قسمت مینماید و مینویسد:

«۴۰ صنعتگرانی که بر تیپ کشورشان در ساختمان این کاخ کار کرده اند: مدیها و مصریها این تالار بارا درست کرده اند... مردم بابل و ایونی کار آجرها را انجام دادند، مصالح نقوش بر جسته کاشی کاری یعنی سنک و گچ و لعاب روی کاشی و برق و لعاب آن را از ایونی آورده صنعتگران مددی و مصری آنها را درست نمودند...»

داریوش بانهادن این کتیبه در زیر بنیاد کاخ خود از جاودانی دیگری از دوران پرشکوه شهریاری خویشن بیاد گار گذارده اطلاعات دقیق و ذیقیمت بالا را بیهودین طرز برای آیندگان درسینه خاک جای داده آن را چون گنجینه پربه او سند عظمت ایران جهت فرزندان این مرد و بوم در دل زمین نهفته، حقایق فرمزا روانی خود را در روز گار آبادانی شوش بسر زمین خورستان سپرده است.

بطوریکه در بالا گفته شد این کتیبه را به متن های سه گانه نوشته بودند. متن پارسی باستان در جای اصلی خود یعنی کاخ ابدانه شوش پیدا شده و آنرا بر روی لوحة گلی بدرازای بیست و شش سانتیمتر و نیم و بهنای بیست و دو سانتیمتر نگاشته بودند. متن بالی را در نقاط دیگر ویرانه های این شهر باستانی یافته آن را از دو متن دیگر کاملتر گفته اند و در کتاب بیست و یک کم خاطرات هیئت علمی شوش که از این سند تاریخی مفصل بحث شده

رضایت از خانه

که مربوط و مقصود خودمان باید باشد.

خانه های قدیمی رویه رفته ساکنین خود را بیشتر راضی می کرد و راحت تر بود تا بسیاری از خانه های جدید، البته سابق و سنت زمین و فراغت خیال داشتند. حالا

گرانی زمین و تنگی معاش اجازه نمی دهد همه کس با غچه و سیع و حوضخانه و گلخانه یا گرمابه و سردار بسازد.

خانه ها را با سقف شیروانی و بدون زیرزمین می سازند. اطاقها را تذک و دیوارها دو آجری و گاهی یک آجری می گیرند.

از دو وجب زمین که گیر می آید مجبورند استفاده نمایند خواه عمارت رو به مشرق در آید یا غرب.

چه بسا خانواده های متوسط تهران که مجبورند در این اطاقهای تذک تمام سال را بسر آورند.

آفتاب چله تابستان به پشت دیوار کاغذی و روی شیروانی خلبی خورده از بالای سر و از پهلو بر آنها می تابد و کاشانه محقر را مثل چهنم داغ می کند.

شب هنگام که اعیان شهر در تجربیش و در بنده هوای خنک می خورند اینها در اطاق چون تنور در انتظار نسیم صبح عرق می ریزند و دم بدم آرزوی زمستان را می نمایند.

زمستان که می آید دچار ناراحتی دیگر می شوند. در خانه بی حفاظ گرمای روز بند نمی شود و سوز شب مثل تیغ از شکاف در و پنجه به بدن ساکنین فرو می رود. ناچار در پناه کرسی کشیف یا بخاری نفتی مسموم کننده شب را بروز می آورند.

اگر همه میتوانند تابستان بیلاق بروند و زمستان شوفاز سانترال داشته باشند مشکل حل می شد.

اما ناچار باید باضعف بودجه و گرفتاری های کار در این شهر ماند و زندگی کرد.

همانطور که اعداد ما زندگی می کردند وزیادهم شکایت نداشتند.

نه گرمای تابستان زیاد شده است و نه سرمای زمستان. چیزی که از دست ساکنین امروز رفته است در تابستان پشت بامهای وسیع نسیم خود و زیر زمین های عمیق بادگیر دارد و در زمستان ایوانهای آفتاب رو و اطاقهای نسبتاً محفوظ و لی خوشبختانه آن هوایی که بر رختخوابهای گسترده روی بام میوزید حالا هم میوزد و آفتابی که بر ایوان و دیوار می تایید

یک گردش مختصر در شهر تهران و مخصوصاً تایکی دو فرسخ اطراف نشان می دهد چه اندازه بر تعداد ساختمان های داخلی و آبادی های دور شهر افزوده شده است و ماه بمه افزوده می شود.

آنچهای که تا بیست سال پیش جزو بیانهای خالی دور افتاده بحساب می آمد و حتی روی تپه های شنزاری که تنها محصول آن کاکوتی بهاره بود حالا خیابانها و کوچه و خانه بنا شده است و جمع کثیری مانند مور و ملخ در اطراف دکانها و اطاقها درآمد و شد هستند.

آری؛ جمعیت تهران خیلی زیاد شده است و بیش از جمعیت کثرت خانه ها و تجمع ساختمانها نظر را جلب و بیننده را متعجب می کند.

از این امر بسیار باید خوشحال بود و آرزو کرد که با همت جوانان و مخصوصاً خانهها بر جمعیت تهران و بر جمعیت سایر شهر های ایران اضافه شود تا مگر از این راه یعنی راه فشار احتیاج واجبار زندگی اصلاح و ترقی در حال مارخ دهد.

اما آیا از این خانه ها ساکنین آن راضی هم هستند؟ داخل این خانه ها اگر تماماً زیبا و از روی سلیقه نباشد نمای اغلب حکایت از میل به ذوق و دعوی سلیقه می نماید. نشان می دهد که ایرانی اگر بخیلی چیز ها بیعلقه باشد بساختمان با علاقه است.

مناظر روزانه در تربیت شخص تائید دارد و هر قدر معماران خطوط منظم و اشکال موزون تحول شهر بدنه کمک به تنظیم فکری و نظام اجتماع خواهند کرد.

اما موضوع صحبت بندۀ چیز دیگر است. کاری به تناسب منظره و نظام خارجی ساختمان که بیشتر مفید یامض بحال رهگذر خارج می باشد ندارم. فکر صاحب یا مسکن خانه را می نمایم که در داخل آن باید زندگی کند.

شبی را بروز آورد و سالی را گذران کند. سالی که هم زمستان دارد هم تابستان. البته نمای خارجی بنا چه از لحاظ سطح و چه از لحاظ حجم موضوع مهمی است ولی اصلی نیست و متأسفانه مثل خیلی چیزهای دیگر در ساختمان هم ما بظاهر و صورت یعنی آنچیزی که به چشم و به زبان دیگران می آید بیشتر می پردازیم تا به باطن

حالا هم برشهر می تابد .

خلاصه آنکه در شهر تهران و بدون رفتن بکوهستان می توان زندگی کرد . و می توان خیلی راحت تر از حالا زندگی کرد فقط باید راه کار را آموخت .

ما باید یا بدنیال غافله تمدن نرفته خانه های خود را مدرن نکرده باشیم و یا حالا که برای افتاده ایم همراه غافله باشیم بطور کامل صحیح فهمیده متناسب تأسی به تمدن بنماییم دراینکه تمدن بشر را بطور کلی از موهاب مستقیم طبیعت دور می نماید حرفی نیست . ولی جیران این محرومیت ها را باید محصولات فکر و مصنوعات دست بنماید .

در خانه های مجذی و اطاقهای آزاد هوای لطیف و شعاع خورشید خود بخود می آمد ولی در منازل مطبق متراکم حرارت هوارا مصنوعاً باید آورد .

امروز در شهر های متمدن شوفاز سانترال یا گرمایش مرکزی از لوازم عادی خانه ها شده است و تهییه مطبوع یا رفته رفته صورت عمومی پیدا میکند در تهران این چیزها شاید برای صدی هشتاد شخاص هنوز سنگین باید و ملت فقیر ایران تحمل چنین تجمل را نداشته باشد . بنده هم نمیخواهم از گرمایش مرکزی یا تهییه مطبوع بحث نمایم بدون تهییه مطبوع نیز میتوان با رعایت چند نکته که بعرض میرسانم بر بھبود منازل افزود و رضایت نسبی ساکنین را فراهم آورد .

قبل لازم است بگویم که اگر از راحتی و رضایت صحبت مینمایم نه من باب دعوت به تن پروری و طرفداری از خوشگذرانی است . استراحت تا آن اندازه که امنیت فکر و تعادل بدن باشد مانند خوراک و پوشان جزو ضروریات حیات محسوب میشود . در کلیه زمستان چقدر شما درین بجهه ها و بزرگها سرماخوردگی و گریب گرفته می بینید ؟ و میدانید این سرما خوردگیها چه عوارض و عواقب شومی در زندگی افراد و اجتماع می دارد ؟ همینطور در تابستان آثار مستقیم گرما سوء هاضمه و اسهال و سر دردوغیره است و از آن بدترنا راحتی روزو بیخوابی شب شخص را فرسوده و در مقابل میکریها و حواس مغلوب مینماید . گرمای تابستان چه بلای بزرگی برای بجهه های شیرخوار است ! این خستگی ها برای پدر و مادر اگر کسالت نیاورد عصبانیت می آورد . تند خوئی منجر بیدگوئی و نفاق میشود و بالاخره هزاران دشمنی و جدائی در خانواده حاصل میگردد ! .. وقتی بنا شد یاک شهر شب نخوابد و روز له بزند از فعالیت آن چه راندمانی میتوان توقد داشت و از وجود آنها چه فعالیتی میتوان منتظر بود ؟ ..

اینها تمام آثار سوء مستقیم و غیر مستقیم ناراحتی خانه و نارضایتی از آن است که رفع آن بر اتاب مهمنراز منظر خارج و نقش و نگار داخل میباشد .

نکاتی که اینک بعرض میرسانم اغلب بدیهی و ساده است و خوشبختانه با توجه مختصرمی توان تأمین نمود .

هوای نسبتاً خنکی که یکی دو ساعت بعد از غروب در ارتفاعات تشكیل میشود از بین نرقه است.

این ذرات پاکیزه خنک را میتوان بوسیله هواکش های مانند بادگیرهای قدیم بداخل اطاقهای پائین دعوت کرد و اگر زیاد میلی به این تنزل مقام نشان ندادند با همان بادبزنها بر قی که دیوانه وار هوای اطاق را بهم میزنند و گرم میکنند بقیه قهریه کشانید. در اغلب خانه های جدید آقایان معماران اصله فکر منفذی برای دخول و خروج هوا نیستند. در زمستان یک بخاری کالر فیکس و حتی یک چراغ گرد سوزکوچک هوای این اطاقها را مسوم میکند و در تابستان چند دقیقه نفس کشیدن جمعیت فضا را متعفن ودم دار مینماید.

اطاق باید حتماً دارای تهوید باشد و اگر در داخل دیوار شمالی اطاق یک مجرای مثلاً 20×10 سانتیمتر قرار دهنده که از نزدیک کف شروع شده بالای بام بارتفاع یک متر مثلاً سردر آورد این یک هواکش یا بادگیر خوبی خواهد بود و راه را برای دخول هوای خنک شب باز میکند. خصوصاً اگر در طرف مقابل یعنی در دیوار جنوبی اطاق که آفتاب خور است نزدیک سقف منفذ مشبکی رو بخارج بگذارند و این منفذهم باز بوسیله مجرای تا نزدیک بام برود یک تهوية طبیعی مؤثری خرجی در سراسر تابستان درست میشود و چنانچه زمستان باعث سوز و سرما باشد میتوان بوسیله دریچه ای مقدار هوا را تنظیم نمود.

مجرای شمالی هر قدر از تابش خورشید محفوظ تر و بلندتر و سیع تر باشد بهتر است و برای تقویت ذخیره برو و حتی ممکن است داخل آنرا جدار بندی و لانه زنبوری کرد.

بعوض بادبزن بر قی دو میزی یا سقفی که خیال می کنید اطاق را خنک میکند و در واقع بخاری تابستانی است یک بادبزن تودیواری بگذارید و دردهانه این بادگیر قرار دهید. آنوقت خواهید دید که شب و روز شما را بهتر خواهد کرد و بدون اینکه از اطاقتان خارج شوید مثل اینست که شبها روی بام خوابیده و روزها در زیر زمین استراحت کرده باشید ...

پس بطور خلاصه نکته ذیل سفارش میشود :

۱ - مشرف کردن ساختمان بسمت جنوب و احتراز از عمارت سمت مشرق و مغرب

۲ - حتی المقدور کفته گرفتن دیوارهای خارجی و احتراز از بام شیروانی

۳ - عایق بوشی جدارها و خصوصاً بام

۴ - کشاندن و دمیدن هوای ارتفاعات بداخل اطاق در سرتا سرش برای خنک کردن ساکنین و ذخیره برودت در اشیاء وجودارها.

متدال شده است که دیوار و کف و بسیاری قسمهای دیگر آن بصورت عناصر پیش ساخته مهیا گردیده است و روی کار آنها را سوار و قفل و بست مینمایند.

وقتی جدار نازک شد ناچار باید آنرا با عایق بوشاند. در ایران استعمال صفحات چوب پنه که بهترین عایق است چون زیاد وارد نشده گران تمام میشود ولی با مخلوط بوشال یا خاک اره با موادی مانند قیر میتوان چه بطور اندووجه بصورت صفحات قالبی عایق مناسبی تهیه نمود. مخصوصاً بطوریکه در ساختمان بانک ملی بازار تجربه شده است خمیر خاک اره با مختصری قیر گرم عایق بسیار مناسبی میدهد که چون گچ بخوبی روی آن میچسبد برای داخل دیوار و سقف نیز قابل استعمال میباشد.

تمایز فوق که اولاً از لحاظ مشرف کردن بنا به جنوب و ثانیاً از لحاظ انتخاب نوع جدار و مصالح آن بیان شد بمنزله تمایز دفاعی بود.

البته ادامه حیات با دفاع تنها میسر نمیشود باید دلمه کرد و بتصیید شکاروفت. در تابستان بصید خنکی و در تابستان بشکار گرما گرمای زمستان را بیش از آن اندازه که از آفتاب روز میتوان دریافت کرد و خود قابل توجه است نباید از محیط انتظار داشت. ناچار دست بدامن ذغال و نفت وغیره میز نیم. این موضوع خود بحث جداگانه ای است که خارج از موضوع این مقاله میباشد همینقدر در اینجا میگوئیم که از لفظ «وغیره» استنباط الکتریسته و بخاریهای بر قی را نکنید که از غلط های مشهور و خبط های زیان آور است که متأسفانه در ایران با کیلوواتی ۳ ریال و ۷ بیال متدال گردیده است.

در تابستان برای خنک کردن مسکن هم وسائل مصنوعی هست وهم طبیعی. مصنوعی مانند دستگاههای کامل تهویه مطبوع و گنجه های خنک کن هوا وغیره را برای ساختانهای عمومی بزرگ و خانه های اعیان میگذاریم. در اینجا از یک وسیله طبیعی که خوبی خانه مجانية است و هنوز عوارضی به آن تعلق نگرفته است صحبت میکنیم :

وسیله طبیعی یعنی هوا و یا بعبارت دلپسند تر «نسیم ملایم شب» اجداد ماهم که در این تهران خشک و گرم زندگی میکردند همین وسیله را مورد استفاده قرار میدادند.

بطوریکه عرض شد شب به روی بام رفته خود را در معرض نسیم خنک قرار میدادند. و روز بازاز همان نسیم شب که با کمک بادگیر در فضای وسیع دیوارهای عریض سردارب یا زیر زمین ذخیره شده استفاده مینمودند. حالا اگر بام و سردارب رفته و داخل کوچه ها و حیاط ها دههای آلوهه خفه کننده پر کرده است

شهر سازی در عصر کنونی

۴- معاابر در شهرها

هارا بوسیله درختکاری ، مجسمه ، پایه چراغ های بر قی پناه گاهها کیوسک ، صندوق پست ، نیمکت های ساده آرایش داد . وسائط نقلیه عمومی شهرهای کنونی عبارت از تراموای و اتوبوس و اتومبیل تاکسی میباشد ولی امروزحتی المقدور از شهرهای بزرگ عده تراموای ها که عبور و مرور سایر وسائط نقلیه را مشکل میسازد کاسته و به عده سرویس اتوبوس ها اضافه میشود . شوشهای از نقطه نظر مصالح باید حائز شرایط زیر باشد .

- ۱- سهولت عبور وسائط نقلیه
- ۲- سهولت تمیز نگه داشتن آنها
- ۳- موجب لغزش نباشند .
- ۴- صد اتو لید ننمایند .
- ۵- به آرایش شهر کمک ننمایند .

۵- آرایش و تزئین شهرها

شهر مظہر مدنیت و کان موجودیت بشر است . گذشته پرافتخار مملک از بقایای شهرهای آنان هویا است . و باید از دو نقطه نظر اساسی در آرایش و زیبائی شهرها بکوشیم . اولاً اینکه تصویر زندگی اجتماعی ساکنین آن باشکل و منظره آن ظاهر مینماید در نتیجه زندگی و حیات یک توده بشر در محیط آن میگذرد و باید حد اکثر راحتی را در آن ایجاد نمود .

قسمت دوم نظریه در موضوع بهداشت شهرها ذکر در اینجا فقط بطور اختصار در آرایش و زیبائی شهرها بحث مینمایم . تخصیص و تعیین مناسب ترین محل برای ساختمان های دو لقی و مسکونی - بنابقانون شهر سازی کنونی باید شهر را به مراکز مختلف تقسیم نمود و محله های لوکس و مسکونی و گردشگاههای شهر را از مرکز دور از دو لقی تجارتی و صنعتی و مدارس مجر اساخت . مثل در حومه و بیلاهای زیبایی یک شهر هر گز نباید اجازه ساختمان باید کارخانه داده شود این موضوع مخصوصا در شهرهای که تازه مشغول اصلاحات آن میباشد بهتر عملی خواهد شد .

مرکز دو ایردولتی عبارت خواهد بود از عمارت شهرداری شهر بانی ، دادسرای ، ستاد ارتتش ، سفارتخانه ها ، پست و تلگراف وغیره وغیره .

شهرهای قدیم دارای کوچه های باریک و نامنظم فقط به منظور حابرین پیاده و اسب سواران بوده است امروز وسایط نقلیه پیشرفت زیاد پیدا کرده و ماشین زندگی اجتماعی سریع تر کار میکند .

بنا بر این معاابر و کوچه های شهرهای قدیم بدرد امروز نمیخورد و باید آنها را به منظور احتیاجات کنونی طرح و اصلاح نمود . اما این موضوع فوراً مخصوصی ندارد هر شهر و هر محلی دارای خصوصیاتی است که با درنظر گرفتن آن خیابان و محورهای اصلی شهر ترسیم میگردد .

در ایران تمایل زیاد برای خیابان های مستقیم تولید شده است و طرح شهرها همیشه یکنواخت و یک طرز بعمل آمده و قریب به ضد ونقیض وغیر مترقبه از بین میروند . منظور این نیست که همیشه بدون هیچ منطق و علتی خیابان های کج و منحنی طرح نماییم اما گاهی راه های منحنی که بامنطق توأم باشد به نظر خوش آیند و مطلوب خواهد بود مثلاً در یک شهر غیر مسطح هر گز نباید وضعیت طبیعی زمین را از نظر دورداشته و خیابان های مستقیم در آن ایجاد نمود زیرا خیابانهای دراز و مستقیم غالباً یک نواخت و خسته کننده و خیابانهای یامنحنی ملاجم بیشتر نزدیک بقریب زیبائی و تلوون میباشد .

اگرچه خیابانهای مستقیم تا اندازه معظم بنظر میابند ولی قریب اطافت در آن ها کمتر مشاهده میشود .

نوع کوچه و خیابان متفاوت است : خیابانهای مراکز تجارت لوکس و تجارت عمده ، خیابانهای مسکونی لوکس و مسکونی طبقه دوم و سوم ، کردها گاهها وغیره . باید اندازه ووضعیت عبور و مرور وسائط نقلیه ، جمعیت شهر ، آب و هوا ، سمت و وزش بادهار از نظر گرفته و برای اصلاحات و توسعه آبندگان شهر مطالعه و پیش بینی کرده راه های یک شهر مانند استخوان بندی آن بوده که خانه ها گوشت و عضله آن محسوب میشوند . تعیین جهت و سمت خیابانها از مهر مترین مسائل شهر سازی است . اقلیم ، آفتاب ، هوا ، بادها عوامل موثر آن میباشند در بعض از مناطق موضوع احتراز ازشدت گرمای زیز نباید از نظر دور داشت . اتصال خیابان ها و کوچه به طرز شطرنجی یا شعاعی است و از محل اتصال آنها سه راه ها یا چهارراه ها بعمل آمده و توسعه بیشتر آن هارا میدان میگویند . لازم است خیابان و کوچه و میدان

کمک خواهند کرد .
باید در شهرها حتی المقدور به عده آنها افزوده و برای
مراکز و بخش‌های مسکونی باغات و باغچه‌های اطفال مختلف قائل شد
درختکاری در عین حال که برای تهویه و بهداشت شهر هامفید است در
آرایش آنها نیز بیشتر موثر است .

زمین‌های ورزش ، تنیس ، میدان‌های اسب سواری ، استخر
های قایق رانی و شنا را باید فراموش نمود و محله‌ای مناسیبی
جهت آنها تعیین نمود .

برق و روشنایی شهرها - برق یکی از عوامل مهم
آرایش شهرها می‌باشد . شب‌ها منظره شهر بوسیله آگهی
ها زیباتری مخصوصی پیدا کرده و امروز تزئینات و شکوه شبانه شهر
ها مردهون آن می‌باشد .

حفظ آثار و اینهای تاریخی واستفاده از آن برای
آرایش شهرها - اینهای تاریخی بمنزله نشان افتخار شهرها است
باید در حفظ و نگهداری آنها کمال مراقبت را نمود . بناهای مهم
تاریخی را باید بوسیله یک پارک یا یک میدان محاط نمود و یا
خیابانی در مجاور آن دست نمود تا بدین طریق منظره تشکیل داده
و به آرایش آن افزوده شود .

مناظر طبیعی شهرها - بعضی از شهرها دارای مناظر
زیبائی می‌باشند . که طبیعت در ایجاد آن کمک نموده است و ارزش
واهیت شهر در اثر آنها افزوده می‌شود باید از قشنگی دلپذیر آن
ها بیشتر استفاده کرده و محل تفریح و گردش گاههای مردم قرارداد
ولی بطور کلی جایی که طبیعت با آرایش آن پرداخته است نباید
باتصرفات مصنوعی زیبائی طبیعی را از بین برد ... (بقیه دارد)

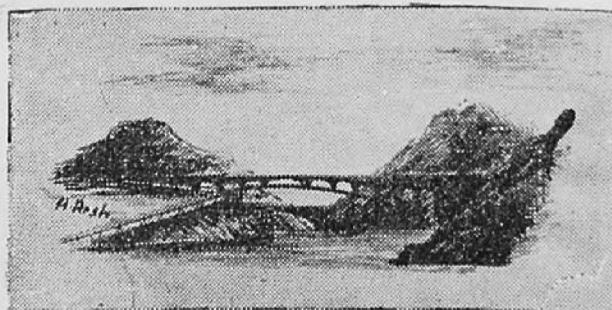
ایرج مشیری
«آرشیتک و مهندس شهرسازی»

مرکز مشاغل ملی ، بورس ، بانک ، بنگاه‌های ملی
وغیره .
مراکز مسکونی در اطراف مرکز بور و با در حومه شهر
توسعه پیدا می‌کنند .
در نزدیکی مرکز مسکونی ، مرکز اوکس و تفریج ،
تائرها ، سینماها ، کافه‌ها و مهمانخانه‌ها و رستورانها ، مقاومه های
لوکس وغیره جایگزین خواهند بود . گردش گاههای داخل و
خارج شهر - مدارس عالی - مرکز تجاری عمده بطور جداگانه در
محله‌ای مناسب پیش بینی شود .

آرایش خیابانها ، کوچه‌ها ، میدانها - در قسمت
معابر تا اندازه بحث نمودیم البته معابر هر یکی از مرکز مختلفه
شهر خصایص مخصوص خواهد داشت مثلاً پروفیل عرضی خیابان
های مرکز تجاری با خیابانهای مرکز گردش واو کس مقاومت
خواهد بود . بوسیله درختکاری در بین شوese و پیاده رو ، پناهگاه
ها ، پایه چراغها ، نیمکت ، وغیره با آرایش آنها افزوده
می‌گردد .

انتخاب موقعیت ساختمان‌ها از نقطه نظر زیبائی شهر -
آرایش و سبک نمای خارجی بعضی از آنها باید با خصوصیات تاریخی
و محلی شهر مطابقت کند . مثلاً در جوار اینهای تاریخی اصفهان
هر گز نباید یک بنایی با سبک کاملاً جدید احداث نمود . باید صدور
پروانه ساختمانی را از نقطه نظر زیبائی شهر دقیقاً بررسی نمود . در
 محله‌های مسکونی در باره موارد بهتر است که ساختمان هارا از
متر ناده متر عقب تراز برخیابان قرار داد .

پارک و باغات ملی - پاغچه اطهال - این فضاهای
آزاد که بمنزله ریه‌های شهر می‌باشند به آرایش شهر فوق العاده

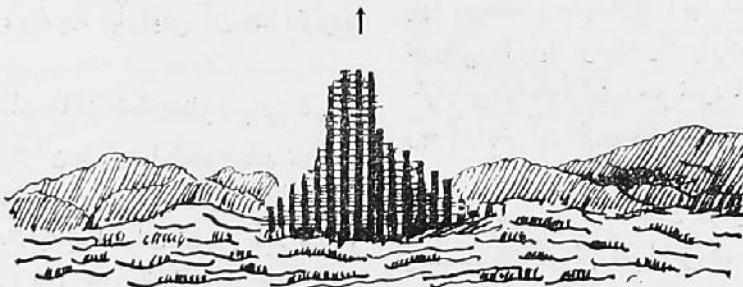
ش ۲۹۵ - توسعه شهرها در سطح و در ارتفاع

اغلب شهرهای قدیم و بعضی از شهرهای امروز در سطح توسعه پیدا میکنند یعنی روز بروز بروعت شهر افزوده شده و حومه های خارج آن به خود شهر متصل میگردد.

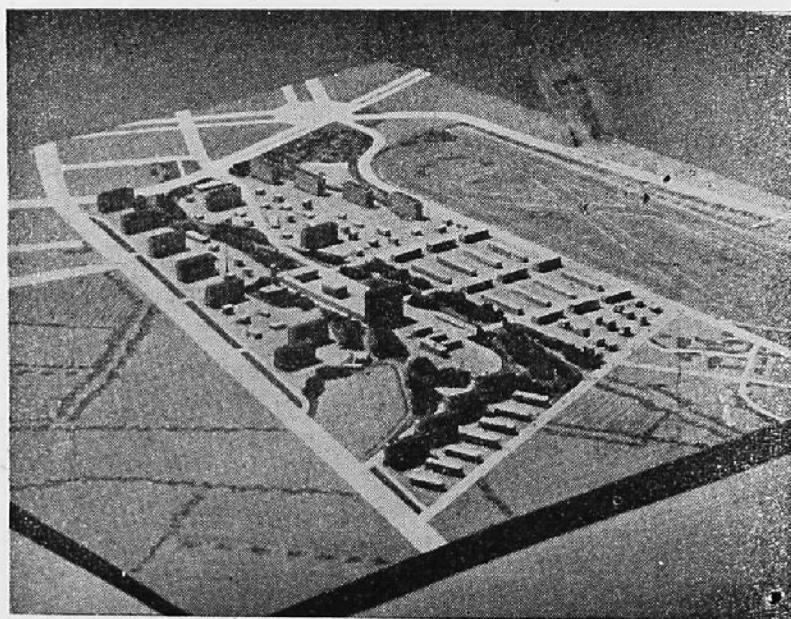
ش ۲۹۵ - توسعه شهرها در سطح

ولی امروزه بیشتر شهرها در ارتفاع توسعه پیدا میکنند و رفتہ رفته بر تعداد اشکوب بناهای آنها افزوده میشود - به نظر شهر سازان این نوع شهرها از لحاظ تنظیم امور شهری، بهداشت، عبور و مرور و نظارت و تأمین مناسب تراز شهرهای هستند که در سطح توسعه پیدا میکنند.

ش ۲۹۶ - توسعه شهرها در ارتفاع

در شماره آنیه با مقایسه معاایب و محسان این دو نوع توسعه و تطبیق آن باوضع بخصوصی توسعه شهر تهران بطور مشروح بحث خواهیم نمود.

ش ۲۹۷ - عکس ماکت محله خانه های مسکونی که بمناسبت نمایشگاه (تیریانال هشتم) در سال گذشته در میلان ساخته شده است

آشپزخانه و سالن غذاخوری

غذاخوری شده و بعبارت دیگر این قسمت از خانه اصلاً منظور حقیقی نداشته و اهل خانه در موقع صرف غذادریکی از اطاقهای معمولی خانه که شاید اطاق خواب چندنفری باشد مجتمع میشوند احیاناً اگر اطاق مخصوص بنام سفره خانه برای این منظور فراهم باشد مختص مهمنانی های اتفاقی بوده و اهل خانه از آن استفاده روزانه نمینمایند - میز و صندلی و اثاثیه غذاخوری بمعنی واقعی وجود ندارد. این وضع امروزه نیز کم و بیش ادامه دارد و در بعضی از خانه های جدیدساز شهرهای نسبتاً مهم ما که آشپزخانه در قسمت اصلی خانه جایگزین شده است کمتر توجهی به اهمیت آن قائل میشوند و رویه مرفت محقق ترین قسمت های خانه آشپزخانه تشکیل میدهد - البته باید این نکته را نیز متنظر کر شویم که نوع مواد سوخت و طرز پخت غذا نیز بیشتر از همه مؤثر بوده و اجاقهای هیزمی و ذغالی نمیتوانستند وضعیت را بهبودی دهند - ولی امروزه که مصرف نفت در پخت و پز رواج پیدا کرده است ممکن است با مختصر تغییر وضع آشپزخانه و تهווیه مرتب آن خودرا بیشتر به منظور اصلی بمعنی ایجاد آشپزخانه های بهتری نزدیک نماییم .

در این شماره چند اصل اساسی ساختمان و تأسیسات آشپزخانه و سالن نهار خوری را با چند مدل (۱) از تیپ های جدیدجهت آشنا نمودن ذهن خوانندگان گرامی درج و در موقع فرست از راه حل های مناسب برای بهبود وضع فعلی آن در ایران بحث خواهیم نمود . آشپزخانه ش. ۲۹۸ - تأسیسات داخلی یک آشپزخانه را نشان میدهد که قسمت های مختلف آن بشرح زیر نمایش داده شده است :

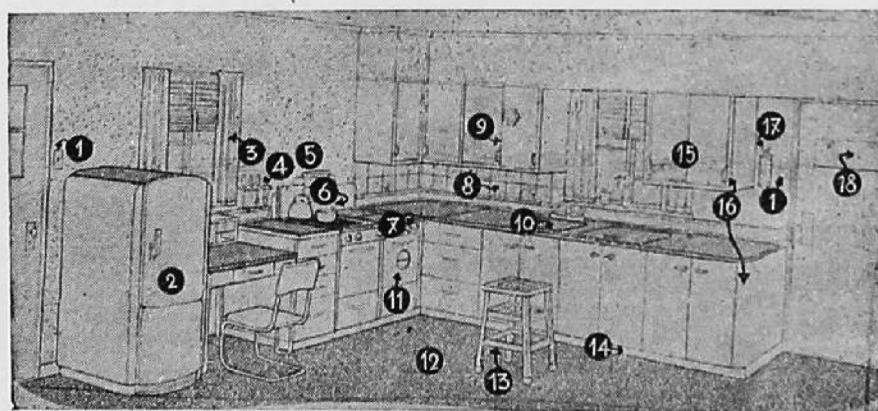
(۱) کلیدهای برق - (۲) جایگاه تأسیسات الکتریکی برای یخچال و گرمخانه وغیره - (۳) پرده - (۴) محل کاردهای آشپزخانه - (۵) محل تهویه (۶) ظرف شیائی - (۷) فرها - (۸) روشنایی مخصوصی غیر مستقیم روی میز کار - (۹) ایشتابها - (۱۰) وسیله تخلیه خودکار فضولات آشپزخانه بخارج (۱۱) فردیواری - (۱۲) فرش کف قابل شستشو ولی غیرقابل افزش - (۱۳) چهار پایه - (۱۴) حاشیه یا قرنیز - (۱۵) ایشتاب - (۱۶) کلید نشانه ایمگر دیاهلا - (۱۷) اسباب اعلام خطر در موقع حريق - (۱۸) درب ها در دو جهت باز میشوند.

موضوع ساختمان و تأسیسات آشپزخانه و سالن غذاخوری امروز از مباحث اصای خانه سازی محسوب میشود - چون یکی از نعمات اساسی زندگی یعنی «غذا» در آن هاتهیه و صرف میشود - «بوالو» شاعر معروف فرانسوی میگوید : «ای خدائی که برای تسکین آلام و مشقات زندگی اغذیه مطبوع را بمالطفاً فرموده ای، ماز تو سپاسگزاریم» ! تهیه غذا در یک محبوطه مناسب و صرف آن در محیط دلپسندی اهمیت این قسمت را آشکار میسازد آرشیتکت ها و متخصصین امروزه کوشش میکنند که مسئله مهم ساختمان و تأسیسات آشپزخانه را با استفاده بیشتر از زمان و مکان و با وسائل ساده و آسان تری حل نموده و از طرف دیگر برای صرف غذا محیط مطبوع و زیبائی ایجاد نمایند که بروزیه آرشیتکت شهری فرانسوی میگوید : «آشپزخانه باید به اندازه یک لا بر اتوار مدرن تمیز و مجهز به آخرین وسائل زائیده اختراعات عصر حاضر باشد»

ولی متأسفانه در ایران این موضوع چندان مورد توجه نه بوده و عموماً در خانه های ما ، دوراز قسمت اصلی آن در گوش آن محبوطه حیاط دخمه ناتمیز و غم انگیزی را که دارای یکی دو ایاق بطرز هزاران سال بیش بوده و بخت بزر روزانه در آن انجام میشود ، آشپزخانه یا مطبخ نامیده اند اگر کمی اهمیت بیشتری به آن قائل بشوند یک چاهک و یک باشیر مربوط به آب انبار به آن ضمیمه مینمایند .

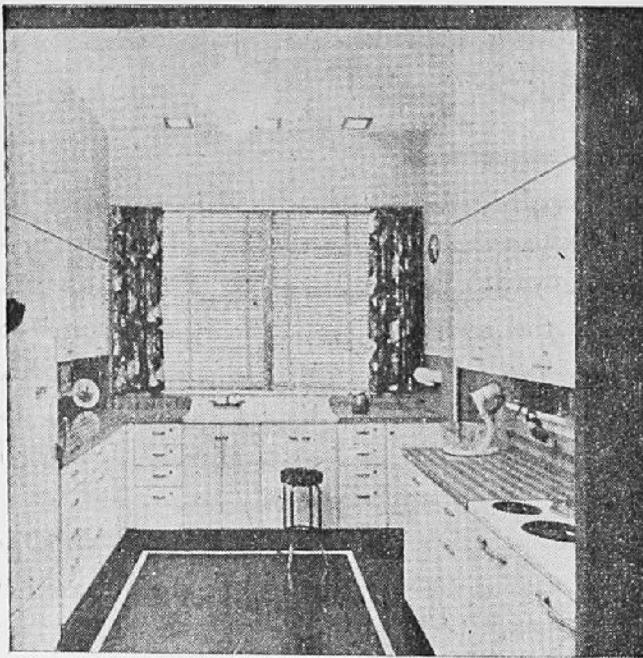
دیوارهای کاگلی ، کف خاکی و سقف های تیر و طوفالی از مشخصات بر جسته آشپزخانه های معمولی مامحسوب میشود ، این محیط محزون اغلب از نعمت نور و آفتاب نیزی ب بهره میباشد طروف غذاخوری در باشیر آب انبار یا حوض حیاط باوضع نامطلوبی شسته میشوند .

اغذیه تهیه شده اغلب در معرض دوده داخل یا گرد و غبار خارج قرار گرفته و بو و دود محبوطه بیرون را فرا میگیرد و از طرف دیگر در زندگی معمولی ما ، کمتر توجهی به سالن غذا -

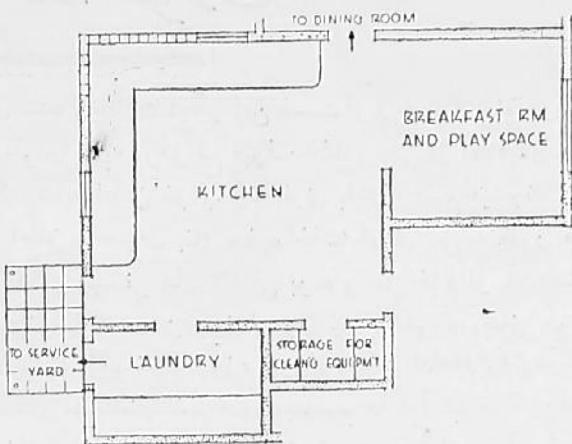

ش. ۲۹۸ - تأسیسات داخلی یک آشپزخانه

۱ - بیشتر کلیشه ها از مجله Homme et Architectur چاپ فرانسه نقل شده است.

ش ۳۰۰ - نمایش داخلی یک آشپزخانه
شکل ۳۰۰ - تبیض دیگر از آشپزخانه‌های جدید امریکائی را
نشان میدهد از وسعت طولی استفاده و تأسیسات از قبیل فرها و ظرف
شوئی وغیره در طرفین و میز و پنجره دو برو قرار گرفته است

ش ۲۹۹ - تقسیمات داخلی و ارتباط آشپزخانه
با سایر قسمت‌ها

ش ۲۹۹ - پلان و تقسیمات مربوط به شکل ۲۹۸ را
نشان میدهد - آشپزخانه و ارتباط آن با سالن نهار خوری از
قسمت درب (۱۸) و با یک تراس از قسمت درب (۱) را نشان میدهد
این آشپزخانه از طرف دیگر (قسمت پائین نقشه) به رختشورخانه
و یک آبدارخانه و انبار مربوط است.

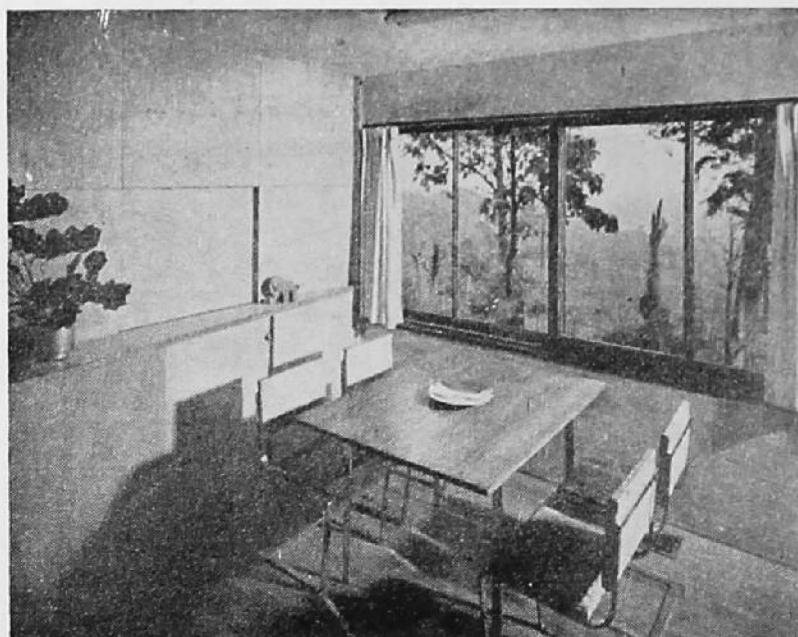

ش ۳۰۱ - نمایش داخلی یک آشپزخانه در خانه‌های بیش ساخته شده

شکل ۳۰۱ - منظره داخلی یک آشپزخانه در
خانه‌های آلیونی بیش ساخته شده را نشان میدهد که
از یک وسعت خیلی کم برای "جا بجا کردن کلیه لوازم
و تأسیسات آشپزخانه استفاده شده است.

است - و گاهی نیز غذاخوری بو-سیله یک دریچه سرویس به آشپزخانه مربوط میگردد اما روزار تباطاین دو قسمت خانه با دریچه های مزبور اهمیت شایانی پیدا کرده است . این دریچه ها بطور کشوئی بسته و با از میشوند . در بعضی موارد نیز بوفه های مخصوصی بین آشپزخانه و سالن غذاخوری قرار میشوند . که در عین حال برای مجزا کردن این دو قسمت و برای گرفتن ظروف و لوازم از دو طرف واحداً در دریچه سرویس استفاده میشود .

سالن نهارخوری - اولاً ارتباط نزدیک و آسان آشپزخانه یا سالون نهارخوری یکی از مباحث اساسی میباشد - حتی المقدور غذای تهیه شده باید زودتر درسترس صرف کنندگان آن قرار گیرد - و در ثانی ترتیبات و تنظیم میز و صندلی و سایر آناتیه سالن غذاخوری باید به نحو ساده و زیبائی انجام گیرد - در آبارستان های کوچک غذاخوری و آشپزخانه دریک محوطه قرار گرفته و به اصطلاح دیگر آشپزخانه و سالن غذاخوری توأم گردیده

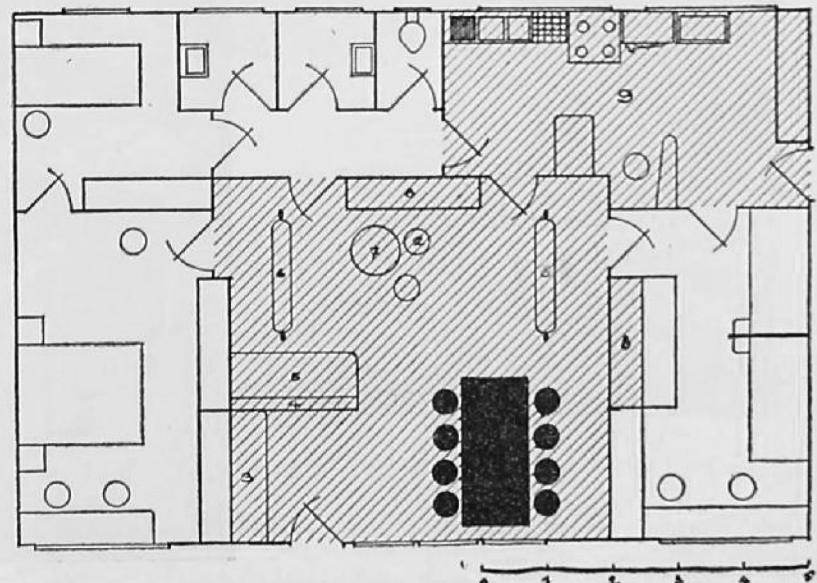
ش ۳۰۲ - سالن نهارخوری (آرشیتکت ز-و-کلاوس)

ش ۳۰۲ - یک سالن غذاخوری را که بو-سله یک دریچه سرویس کشوئی (جنب گدان) به آشپزخانه مربوط میشود نشان میدهد (در این عکس دریچه بسته است)

در هر حال سالن غذاخوری با آشپزخانه و سایر قسمت های خانه باید بطور ساده و منطقی مربوط شود در بعضی از خانه های اروپائی یک اطاق نشیمن (Salle Commune) در عین حال برای نشستن و غذاخوری و پذیرایی مهمان تخصیص داده میشود .

ش ۳۰۳ - تقسیمات داخلی یک خانه کوچک را با جایگاه مبل و اثاثیه نشان میدهد قسمت های مختلف آن بقرار زیر است

- (1) میز غذاخوری (سیاه) (2) صندلی ها (سیاه)
- (3) هیز کار (4) آتابخانه (5) نیمکت (دیوان) (6) مز کوچک سرویس (7) میز گرد (8) ایشتاب (9) آشپزخانه و رختشویی
- قسمت های دیگر (سفید) ۴ اطاق خواب و ۲ روشنویی و مستراح را نشان میدهد در واقع در این تقسیمات کلیه قسمت های سالن « نشیمن - غذاخوری » مربوط میباشد .

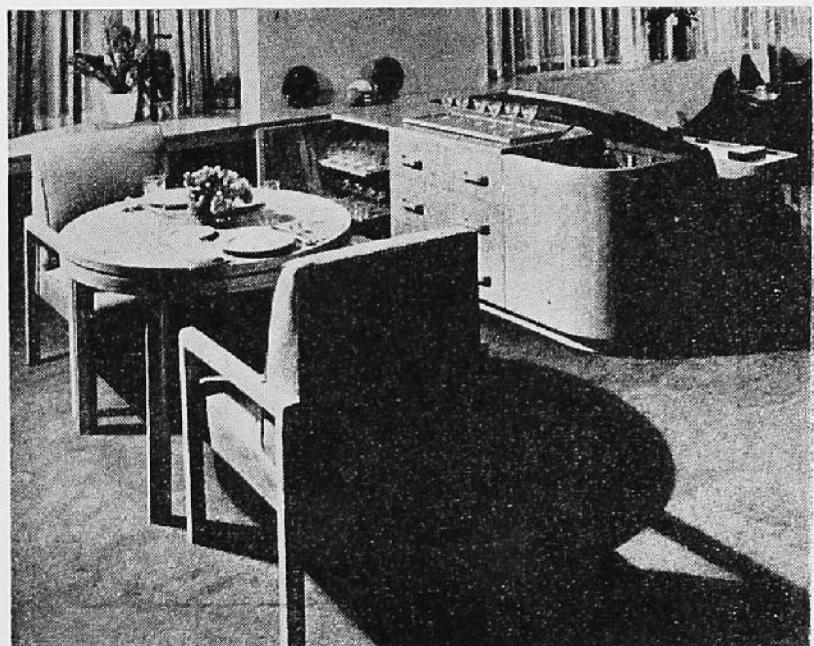

ش ۳۰۳ - تقسیمات و جایگاه میز و صندلی غذاخوری وغیره

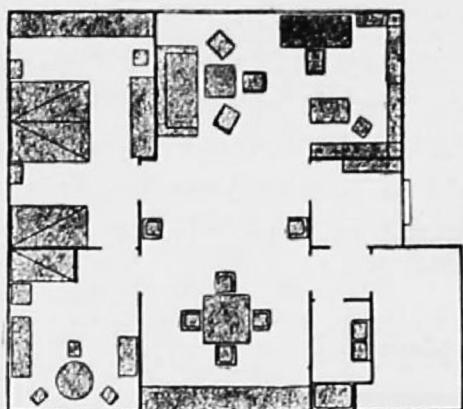
ش ۳۰۴ - داخل سالن غذاخوری بوسیله مارسل فردو (باریس)

ش ۳۰۴. نمایش مبل و اثاثه
داخل یک سالن غذاخوریست که از وسعت
کم حداً کثر استفاده شده و یک ضلع میز
غذاخوری در دیوار جا گذاشته
شده است - ایشان را معلق که بوسیله
روشنایی غیرمستقیم منظره زیبائی پیدا
کرده است .

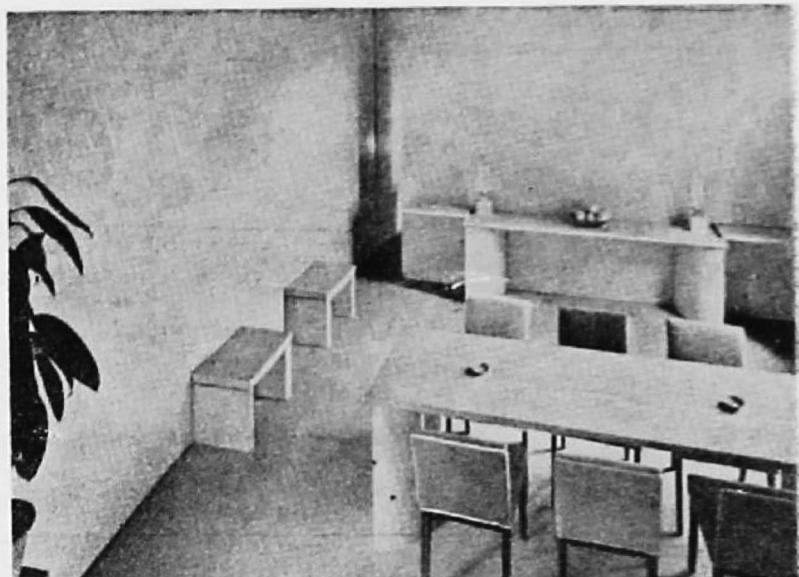
ش ۳۰۵ - در آپارتمان های خصوصی
که محل نهارخوری از قسمت پذیرایی
بوسیله یک مبل (بوفه - بار) مجزا
گردیده است .

ش ۳۰۵ - داخل یک آپارتمان در امریکا (آرشیتکت ڈاکسن)

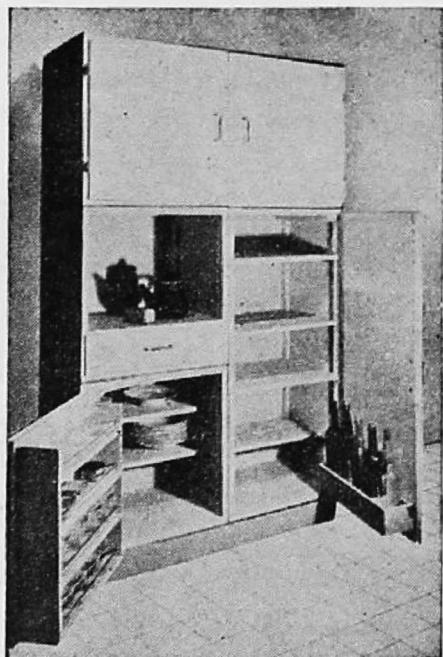
ش ۳۰۷ - غذاخوری و سالن پذیرایی

ش ۳۰۷ - طرح یک خانه کوچک میباشد که سالن غذاخوری و سالن پذیرایی و آشپزخانه و اطاقهای خواب در یک وسعت کوچک ترسیم شده است. و جایگاه مبل و میزها قابل ملاحظه است.

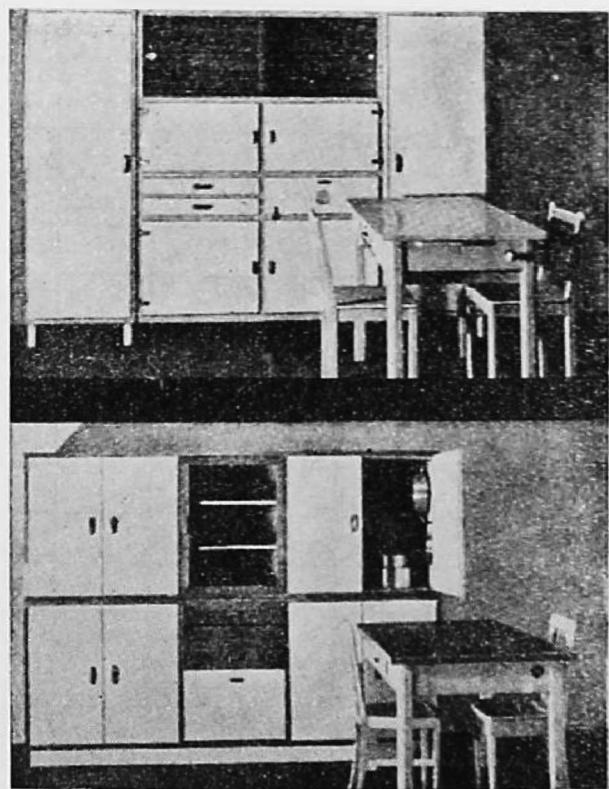

ش ۳۰۶ - سالن غذاخوری در انگلستان (آرشیتکت اولیویه هیل)

ش ۳۰۶ - یک سالن غذاخوری که باحداکثر ساده‌گی و زیبائی تنظیم شده است.

شکل ۳۱۰ - ایشتاب و بوفه غذاخوری

ش ۳۰۸ - ایشتاب آشپزخانه و میز و صندلی غذاخوری

ش ۳۰۸ - ۳۱۰ - سبک ساده ساختمان ایشتاب و میز و صندلی و بوفه را در خانه‌های ارزان بهای امریکائی نشان میدهد.

تهیه بتن با اصول فنی

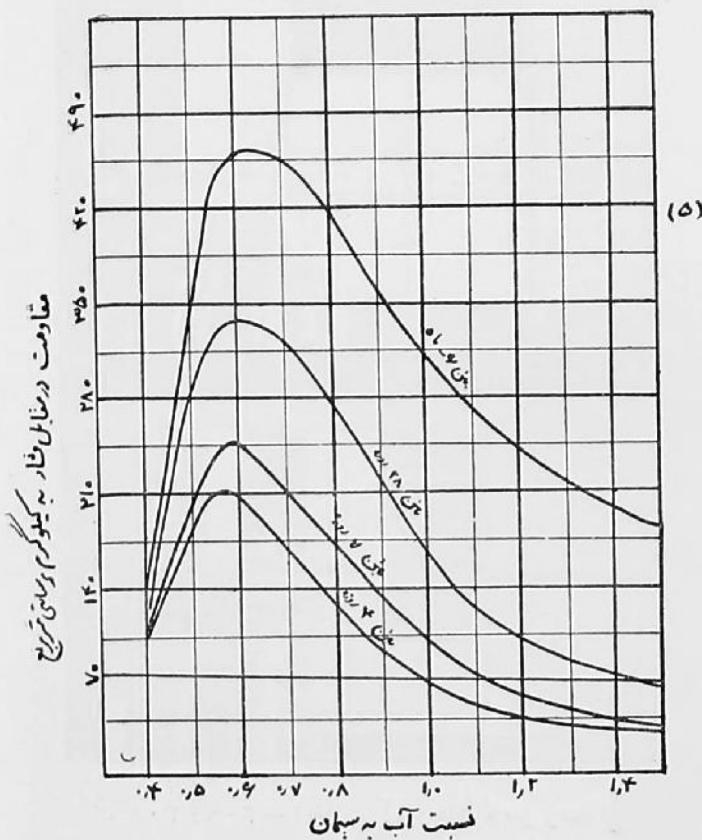
«اهمیت و ناگزیر مقدار آب در استحکام آن»

۳ - نسبت مخلوط شن و ماسه بسیمان، تبصره - در تعیین این نسبتها شن و ماسه بدون موادشارجی فرض میشوند و کافیست نسبتها را تعیین نمود که با مصالح مورد استعمال وفق دهد - این نکات را بعداً شرح خواهیم داد:

۱- تعیین نسبت آب بسیمان

این نسبت را میتوان باسانی از روی منحنی ۵ (ش-۳۱۱)

۵- دانظرین لبیت آب بسیمان و استحکام

ش - ۳۱۱

بدست آورده، منحنی فوق رابطه بین مقاومت بتن با نسبت آب بسیمان را نمایش میدهد.

تا چندی پیش در ساختمانهای بتن مسلح، مقاومت بتن مورد استعمال بوسیله نسبت مواد ترکیب کننده آن (سیمان - ماسه - شن یا غیره) تعیین میگردید بدون آنکه مقدار آب لازمه برای ترکیب این مواد در نظر گرفته شود. ولی بعد هادر اینز یکرشته تجربیات طولانی که بوسیله عده از متخصصین این فن و مخصوصاً تجربیاتیکه در شیکاگو در انتیتولوی (Lewis Institute,Chicago) ابرams (Mr. Duff A. Abrams) بعمل آمد معلوم شد که نسبت آب بسیمان عاملی است که در استحکام بتن اندازه موثر است و باقیتی داخل محاسبه گردد. چه اگر میزان آب مصرفی از حد اعتدال خارج شود استحکام بتن در حدود ۶۰ الی ۸۰ درصد تنزل خواهد کرد

(۵) نتیجه تجربیات آقای داف تئوری نسبت آب بسیمان بود که خلاصه آن از اینقرار است:

استحکام بتن بسته به نسبت مقدار آب محرفی بمقدار سیمان است تا مادامیکه بتن قابل استفاده باشد. در حقیقت مقدار شن و ماسه چندان تأثیر مستقیمی در استحکام بتن ندارد مگر آنکه بواسطه افزایش این مواد مجبوریم مقدار آب را نیز زیاد کنیم و بدینوسیله از استحکام بتن کاسته می شود.

ذیلاً اصول اصلی تعیین نسبت های مشکله بتن را بطور خلاصه شرح میدهیم.

برای این منظور در وهله اول کافیست سه نسبت ذیل را تعیین کیم.

۱ - نسبت آب بسیمان برای بدست آوردن مقاومت لازم.

۲ - نسبت شن و ماسه - برای این منظور تنها باید صرفه جویی را رعایت کرد.

اختیار میکنیم . سطح داخلی ظرف باید کاملاً صیقلی باشد . سپس یکربع ظرف را با بتن بر کرده و با یک میله آهنی بقطر ۱۵ میلیمتر بست و پنج ضربه متواالی وارد میکنیم و بهینه ترتیب سه ربع دیگر ظرف را پرمیکنیم و بعد از آنکه ظرف پرشد قالب مخروطی (ظرف) را بفوریت جدا میکنیم . مقادیر از بتن ریخته میشود و بدین ترتیب ارتفاع مخروط بقی میشود که بر حسب نسبت مخلوط بسیمان متفاوت است و هرچه نزول ارتفاع کمتر باشد بتن محکمتر است .

بدین ترتیب میتوان بجای اصطلاحات تر و خشک وغیره وغیره ، غلظت بتن را با نزول ارتفاع بتن مقایسه نمود جدول ذیل نزول ارتفاع را برای موارد استعمال مختلفه نشان می دهد .

نزول ارتفاع بسانیمتر	موارد استعمال بتن
۵ سانیمتر	بن جاده ها و بی دیزی
۱۰ - ۱۵ سانیمتر	بن مسلح - مقاطع نسبتاً بزرگ
۱۵-۲۰ سانیمتر	بن مسلح - مقاطع نسبتاً کوچک

حال اگر قطر متوسط شن در دست باشد میتوان نسبت مخلوط شن و ماسه بسیمان را با استفاده از جدول فوق و منحنی های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ تعیین نمود .

منحنی های مزبور روابط بین قطر متوسط شن ، مقاومت مفروض و نسبت مخلوط (شن و ماسه) بسیمان را برای نزول ارتفاعهای بترتیب ۲۵ و ۲۰ سانیمتر ۱۵ و ۱۰ سانیمتر در ۷ سانیمتر و ۱۷۵ سانیمتر ۱۵ سانیمتر و ۲۵ سانیمتر - ۲۰ سانیمتر نشان میدهند .

برای تعیین قطر متوسط شن غربالی با سوراخهای بقطر ۲ و ۵ و ۶ و ۷ سانیمتر اختیار میکنیم و نمونه از شن را متواالیاً در آنها میریزیم .

قطر متوسط شن قطر سوراخ غربالی است که ۰.۸۵ اشن ها را خود عبور ندهد .

بدین ترتیب با دو تجربه ساده و عملی و با استفاده از منحنی های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ میتوان نسبتهای ترکیب کمnde بتن را تعیین نمود .

حال برای توضیح بیشتری بذکر یک مثال میپردازیم . فرض میکنیم مقصود تعیین نسبتهای بین مواد مشکله بتنی است که در ۲۸ روز دارای مقاومت 2 kg/cm^2 (معادل با 175 kg/cm^2) میباشد و بسیمان مورد استعمال پرتلاند معمولی ، شن و ماسه خالی از مواد خارجی ولی با مقداری آب همراه و قطر متوسط شن 25 cm باشد . و بلامون مورد استعمال بتن در مقاطع کوچک بتن مسلح فرض شود .

توضیح آنکه نوع بسیمان مصرف شده در سه منحنی فوق پرتلاند معمولی است و در غیر این صورت میتوان منحنی دیگری نظری منحنی فوق دسم نمود . البته نمیتوان استحکام بتنی که در ساختمانها با دقت کمتری ساخته میشود با استحکام بتنی که در لابراتورها یادرا ساختمانهای معمولی با احتیاط ساخته میشود یکی دانست و بهتر آن است در موافقیکه تهیه بتن تحت کنترل دقیقی نبوده است مقدار 25 kg/cm^2 را از مقاومتی که بواسیله منحنی بدست میآید ، کسر نمود .

۳ - تعیین نسبت شن و ماسه . برای تعیین این نسبت باید صریح جوئی در تهیه بتن را در مدنظر قرارداد .

در ساختمانهای نسبتاً بزرگ که صریح جوئی حائز اهمیت است این نسبت را با کمک چند فرمول و منحنی باسانی میتوان تعیین نمود و بدین ترتیب بنتایج دقیقتری نائل گشت ولی در مورد ساختمانهای نسبتاً کوچک معمولی بهتر است همین نسبت را بواسیله یک تجربه ساده بدست آورد . بدین طریق :

یک ظرف مکعبی شکلی با بعد ۳۰ سانیمتر اختیار میکنیم و در آن نسبتهای مختلفه شن و ماسه مثلاً $30 \text{ درصد شن} / 70 \text{ درصد ماسه}$ $34 \text{ درصد شن} / 66 \text{ درصد ماسه}$ $40 \text{ درصد شن} / 60 \text{ درصد ماسه}$ $45 \text{ درصد شن} / 55 \text{ درصد شن} / 50 \text{ درصد شن} / 50 \text{ درصد ماسه}$ را جدا گانه و وزن مینماییم سپس نسبتی را انتخاب میکنیم که سنگین تر از نسبتهای دیگر باشد .

۴ - تعیین نسبت مخلوط شن و ماسه بسیمان
جنانچه قبل از تذکر داده شد شن و ماسه مستقیماً در استحکام بتن موثر نیستند ولی چون در اثر ازدیاد این مخلوط مجبوریم مقدار آب لازمه را زیاد کنیم بنا براین لازم است این نسبت طوری انتخاب شود که بتن در حالیکه استکام مفروضی را داراست قابل استعمال هم باشد . اگر نسبت آب بسیمان را ثابت نگه داریم مقدار شن و ماسه لازمه هیچگونه دخالتی در استحکام بتن ندارد والبته هرچه این مقدار زیاد شود صریح جوئی بیشتری در تهیه بتن شده است . ولی ... چنانچه مقدار مخلوط (شن و ماسه) از حد لازمه تجاوز کند ، بتن با صللاح خشک گشته و نمیتوان آنرا در بعضی از قسمتهای ساختمانی بکار برد . مثلاً در جاده ها بی ریزی بتن خشک یا نسبتاً خشک را میتوان استعمال نمود و بنا براین نسبت مخلوط بسیمان را زیاد کرد و حال آنکه در مورد مقاطع کوچک بتن مسلح که لازم است بتن باسانی دور میله های آهنی را احاطه کنند بتن تر باید مصرف نمود .

برای اخذ نتیجه بهتر و جهت تعیین این نسبت تجربه ذیل را موردعمل قرار میدهیم :

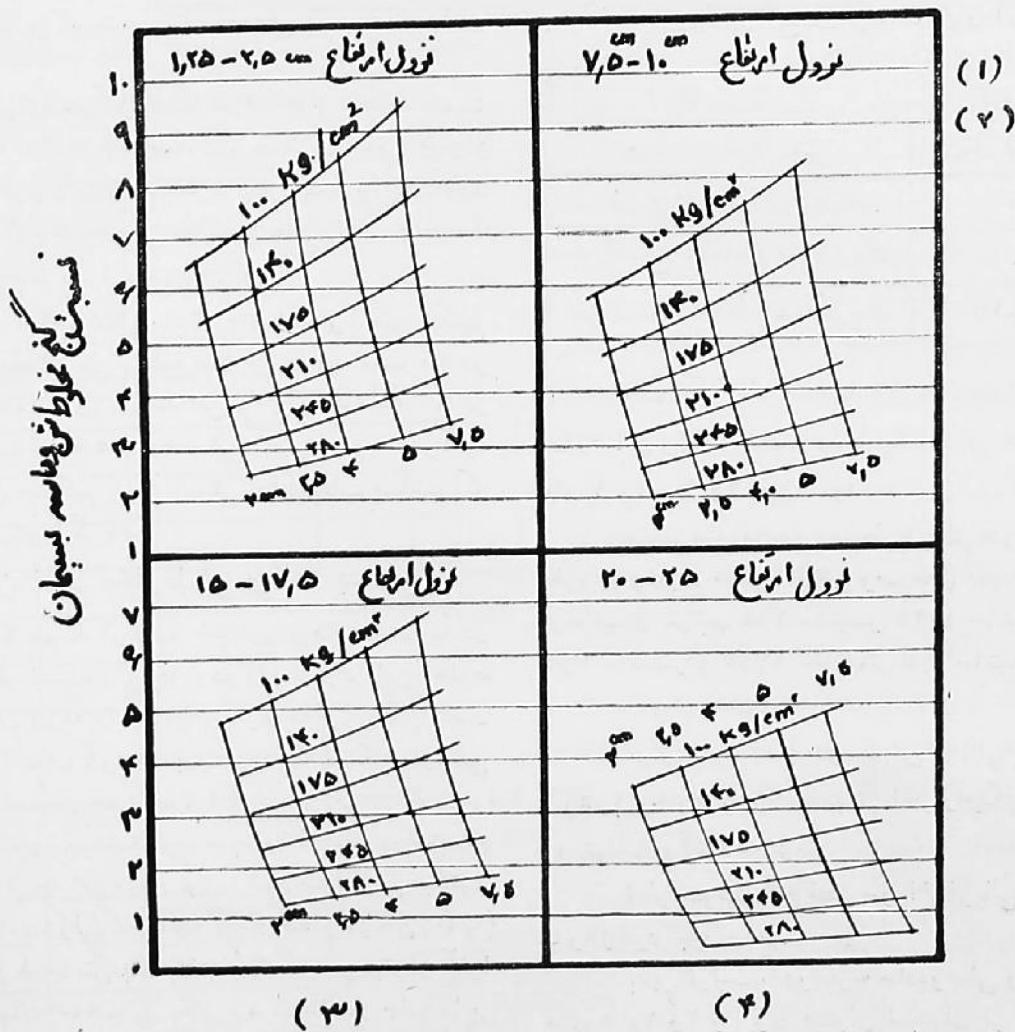
ظرفی را بشکل مخروط ناقص بقطر قاعده های تحتانی و فوقانی بترتیب $20 \text{ سانیمتر} / 10 \text{ سانیمتر} / 30 \text{ سانیمتر}$

برای این منظور استوانه مدرجی بمقطع مناسب (مثلاً بقطر ۷ سانتیمتر) و باارتفاع ۲۵ سانتیمتر انتخاب میکنیم و در آن از شن و ماسه را که بخوبی خشک شده باشد بنسبت‌های مختلف در طرف مکعبی شکل ریخته و متواالی وزن میکنیم مثلاً نسبت ۱:۴۰ ماسه و ۱:۶۰ شن سنگین تر بدست می‌آید.

است و نسبت فوق عوض ۴:۱، $\frac{4}{180}$ یعنی ۱:۴:۷ را خواهد داشت.

با استفاده از جدول برای یک چنین بتی نزول ارتفاع ۱۲cm-۱۵cm مطابق منحنی (۵) نسبت آب بسیمان ۱۰۰ و ۱ خواهد شد و برای تعیین نسبت شن و ماسه بهمان ترتیب که گفته شد، یک نمونه از شن و ماسه را که بخوبی خشک شده باشد بنسبت‌های مختلف در طرف مکعبی شکل ریخته و متواالی وزن میکنیم مثلاً نسبت ۱:۴۰ ماسه و ۱:۶۰ شن سنگین تر بدست می‌آید.

مواهابین نسبت مخلوط شن و ماسه

ش - ۳۱۲

حال با داشتن قطرش (۲۵cm)، مقاومت لازمه (۱۴۰ kg/cm²) و نزول ارتفاع (۱۵ سانتیمتر)، نسبت مخلوط شن و ماسه بسیمان را میتوان از منحنی ۳ بدست آورد - این نسبت برای چهار است.

ولی اگر دو مقدار متساوی شن و ماسه را باهم مخلوط کنیم مقدار مخلوط از مجموع دو مقدار کمتر خواهد شد، زیرا ماسه فضای خالی توده شن را پر میکند.

اما شن و ماسه با مقداری آب همراه فرض شده اند و باید در نسبت اخیر نیز تغییری داده شود، پس استوانه را با یک نمونه از شن و ماسه ترمتواالیاً پر کرده و خشک نموده دوباره پر مینماییم

لیتر کسر نمائیم.

برای این منظور نمونه از مخلوط شن و ماسه را (بنسبت تعیین شده) در ظرف مکعبی شکل ریخته و وزن مینمائیم سپس مخلوط را خشک و بی آب نموده دوباره وزن مینمائیم ، اختلاف بین دو وزن ، وزن آب است که مثلا در این آزمایش 75 kg را 25 میباشد . گوئیم در 0.27 m^3 متر مکعب مخلوط 25 را 25 کیلو گرم لیتر آب موجود است پس در یک متر مکعب آن 27.8 kg آب موجود است بنابراین مقدار آب لازمه برای تهیه بتن 300 kg/m^3 تقریباً $220 - 30 = 250$ لیتر است .

بدین ترتیب نسبتیابی بین مواد ترکیب کننده بتنی که مورد استعمال آن در مقاطع کوچک بتن مسلح است تعیین میشود و برای بتن دیوارها و بی ریزی وغیره نزول ارتفاع عوض 15 سانتیمتر 7.5 سانتیمتر لازم است بنابراین نسبت بین مخلوط و سیمان را میتوان به 2.5 رساند . (رجوع به منحنی ۲)

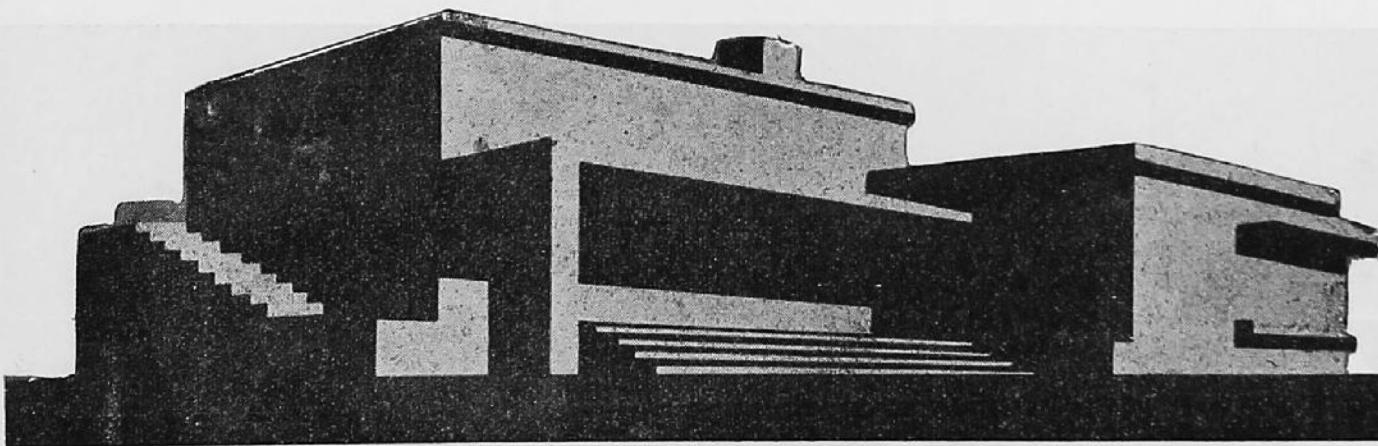
چنانچه ملاحظه شد نسبت آب بسیمان فاکتور مهم است حکام بتن است و حال آنکه متأسفانه در ایران کمتر توجهی باین موضوع میشود و اغلب مقدار آب مصرفی با اختیار کارگران غیر مطلع و اگذار میشود .

کورگن مکردونیان - اصفهان

مثلاآگر نزول ارتفاع برای ماسه 4 cm و برای شن 1 cm باشد پس ضریب نزول مقدار برای ماسه 0.85 را $\frac{21}{25}$ و برای شن 0.96 را $\frac{25}{24}$ خواهد شد و نسبت مخلوط بصورت ذیل است

$$\frac{1}{1.88} : \frac{1}{2.82} = \frac{1.82}{2.85} : \frac{1.96}$$

معنی برای بدست آوردن سیمان در هر متر مکعب مخلوط شن و ماسه میگوئیم جهت هر 4 متر مکعب مخلوط یک متر مکعب سیمان لازم است پس برای یک متر مکعب آن $\frac{1}{4}$ متر مکعب مورد لزوم بیدا میکند . اما هر متر مکعب سیمان 1200 kg وزن دارد بنابراین هر متر مکعب مخلوط $\frac{1200}{4} = 300\text{ kg}$ سیمان باید اضافه شود . حال کافیست مقدار آب لازمه را بروای این مخلوط بدست آوریم . چنانچه از منحنی (۵) بدست میآید برای یک مقدار سیمان همان مقدار آب لازم است پس برای $\frac{1}{4}$ متر مکعب لیتر $\frac{1}{4} \times 1000 = 250$ آب باید اضافه شود . ولی در صورتیکه شن و ماسه مقداری آب همراه دارند کافیست این مقدار را از 250

ش ۳۱۳ - تصویر یک ماگت

آرشیتکت های ما را بشناسید :

«محسن فروغی»

متولد سال ۱۲۸۶ - پس از خاتمه تحصیلات متوسطه در تهران سال ۱۳۰۸ عازم فرانسه شده و با گذراندن

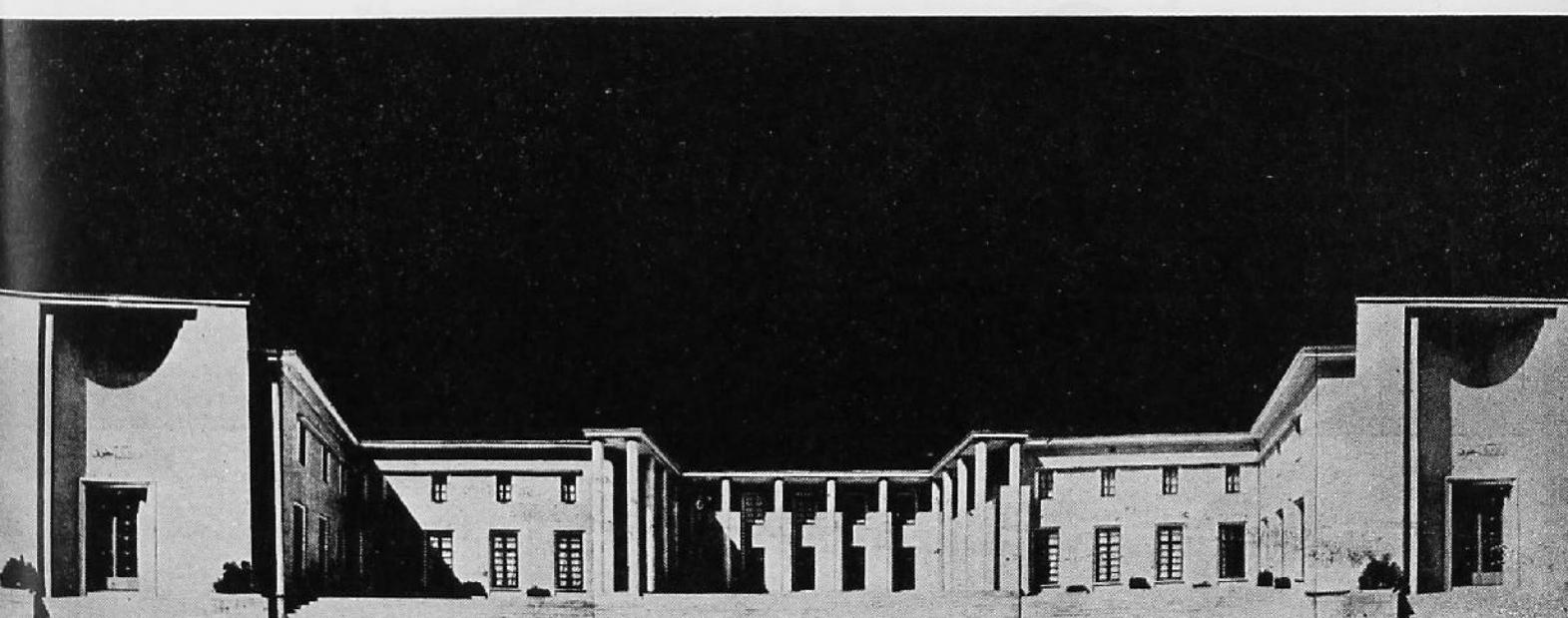
مسابقه ورودی دانشکده هنر های زیبای پاریس «Ecole des Beaux Arts» در عرض پنج سال با احراز مدارالهای درجه اول موفق به اخذ دیپلم آن مدرسه گردیده و در ضمن دروس مدرسه شهرسازی پاریس رانیز تعقیب مینموده است - در سال ۱۳۱۵ به ایران مراجعت و ابتدا در دانشکده ادبیات به تدریس تاریخ صنایع پرداخته و بعداً باسم استادی داشگاه در دانشکده فنی و هنر کده مشغول تدریس معماری میباشد - مشاغل دولتی که متناوباً عهددار شده : ادارات ساختمان وزارت فرهنگ ، وزارت دارائی ، بانک ملی -

کارهای عمده : طرح و انجام ساختمان دانشکده حقوق طرح دانشکده ادبیات طرح و انجام کاخ دارائی - ساختمانهای شعب بانک ملی در شیراز ، اصفهان ، تبریز - بنای تعاون مصرف - شعبه بانک ملی بازار - بیمارستانهای بانک ملی - . . . ساختمانهای خصوصی از قبیل خانه های شهری و بیلاقی و غیره .

• • • • • • • • • • •

محسن فروغی از آرشیتکت های مبرز و درجه اول ما محسوب و با ذوق و قریحه سرشار تا کنون خدمات شایسته به تحولات معماری کشور نموده است .

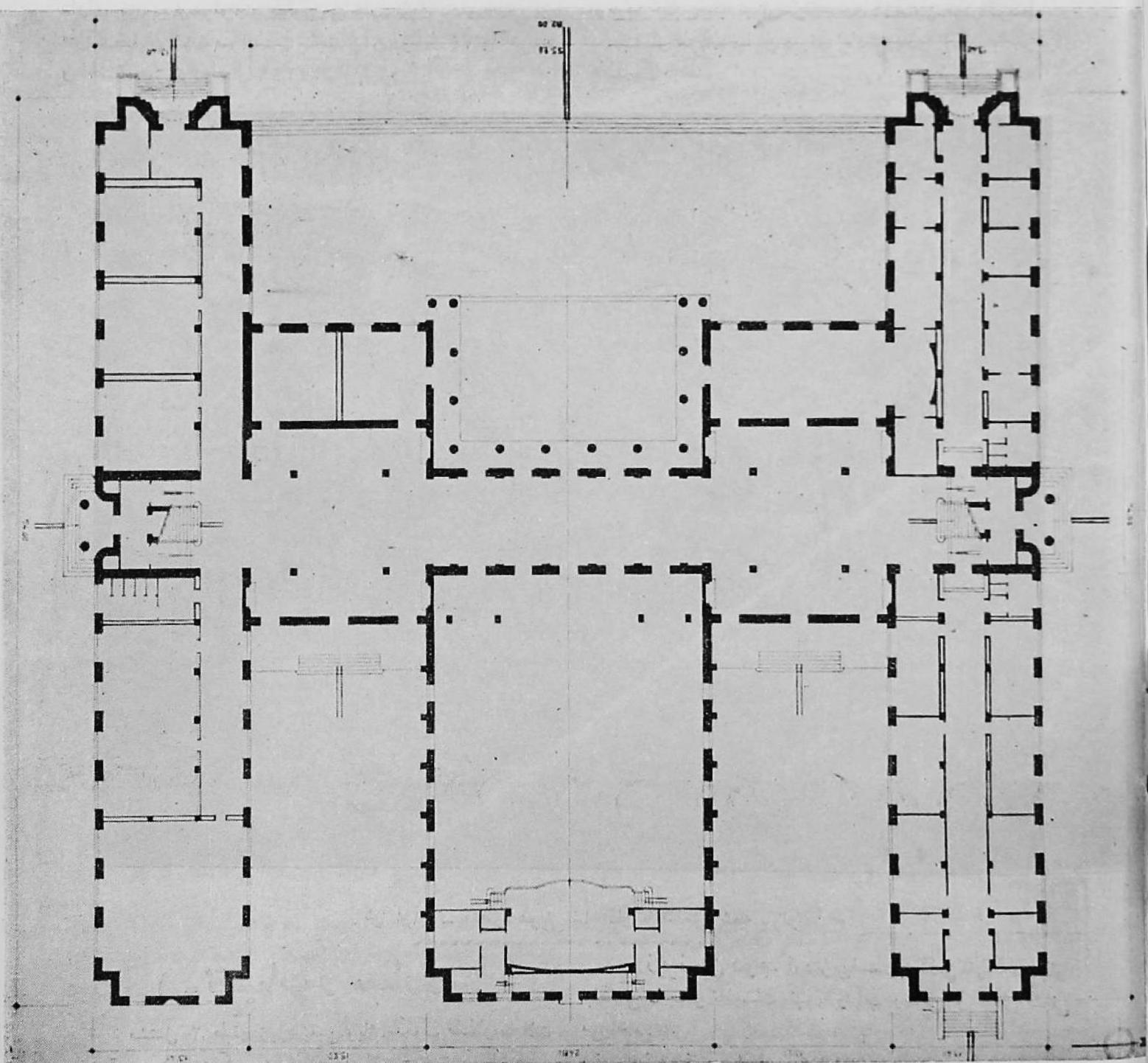
در این شماره چند نمونه از کارهای مشارالیه را (دانشکده حقوق - بانک ملی بازار - خانه در شهر - ویلا در شمیران) درج مینماییم -

ش ۳۱۵ - دانشکده حقوق منظره نمای اصلی

۱ - دانشکده حقوق

ساختمان آن در سال ۱۳۱۷ شروع و در سال ۱۳۱۹ خاتمه یافته است دارای دواشکوب و زیرزمین میباشد. کلاسها عموماً طرف جنوب و اطاقهای امتحانات طرف شمال. کتابخانه که عصرها مورد استفاده است طرف شرق در قسمت مرکزی بنایک طalar سخنرانی دارای ۴۰۰ نشیمن - در زیرزمین محل انبارها و گاراژها وغیره. استخوان بندی با بتون آرمه - ستون های خارجی از سنگ سفید - روکار سیمانی - حرارت مرکزی - و تهویه در طalar سخنرانی - پشت بامها همه تراس - هزینه ساختمان این بنادر حدود ۹۵۰۰۰۰ ریال بوده و بوسیله مقاطعه کاری سنتاب انجام شده است.

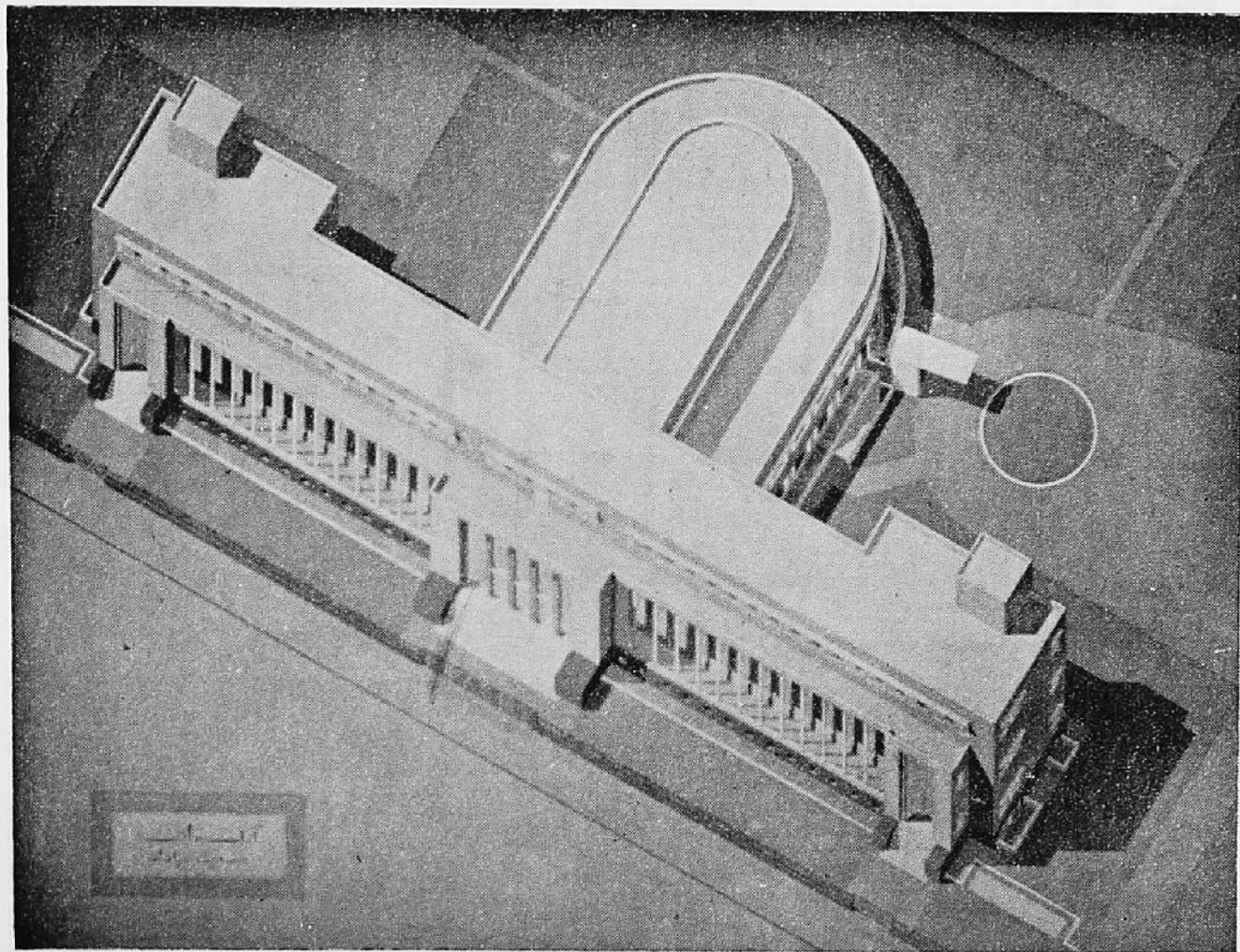
ش ۳۱۶ - طرح اشکوب اول دانشکده حقوق

۲ - ساختمان باذک ملی

شیعیله بازار

های دیگر ۲۲ متر میباشد .. در دور بنابرای تامین روشنائی و تهویه زیر زمین ها یک حاشیه حیاط هواگیر منظور شده است که مساحت آن در حدود ۱۵۰۰ متر مربع میباشد . واژ طرف جنوب در جبهه خیابان یک ایوان سرتاسری با ۲۴ ستون قرار گرفته است . از طرف خیابان دارای یک ورودی اصلی با سرسرای به مساحت در حدود ۲۰۰ متر مربع و دو ورودی فرعی میباشد .

این بنا در یک محوطه بمساحت ۱۳ هزار متر مربع در حاشیه قسمت شمالی سبزه میدان ساخته میشود . مساحت زیر بنای آن در حدود ۱۱۰۴ متر مربع و دارای حجم ۸۰ هزار متر مکعب میباشد - طول بنای اصلی از طرف خیابان ۱۲۹ متر است . ساختمان آن در سال ۱۳۲۴ شروع و احتمال میرود در سال ۱۳۲۹ اتمام پذیرد .

ش ۳۱۷ - منظره هوایی ساختمان بانک ملی شعبه بازار

زیر زمین دوم - گودترین قسمت بنashامل خزانه - انبار بایکانی - محل تاسیسات تهویه و آب رسانی و آتش نشانی می باشد .

زیر زمین اول - شامـل رستـوران و آشپـزخـانـه و رختـشوـیـخـانـه - محل گـاوـصـنـدـوـقـهـایـ خـصـوصـیـ و تـاسـیـسـاتـ تـلـفـنـ و بـرقـ مـیـ باـشـد .

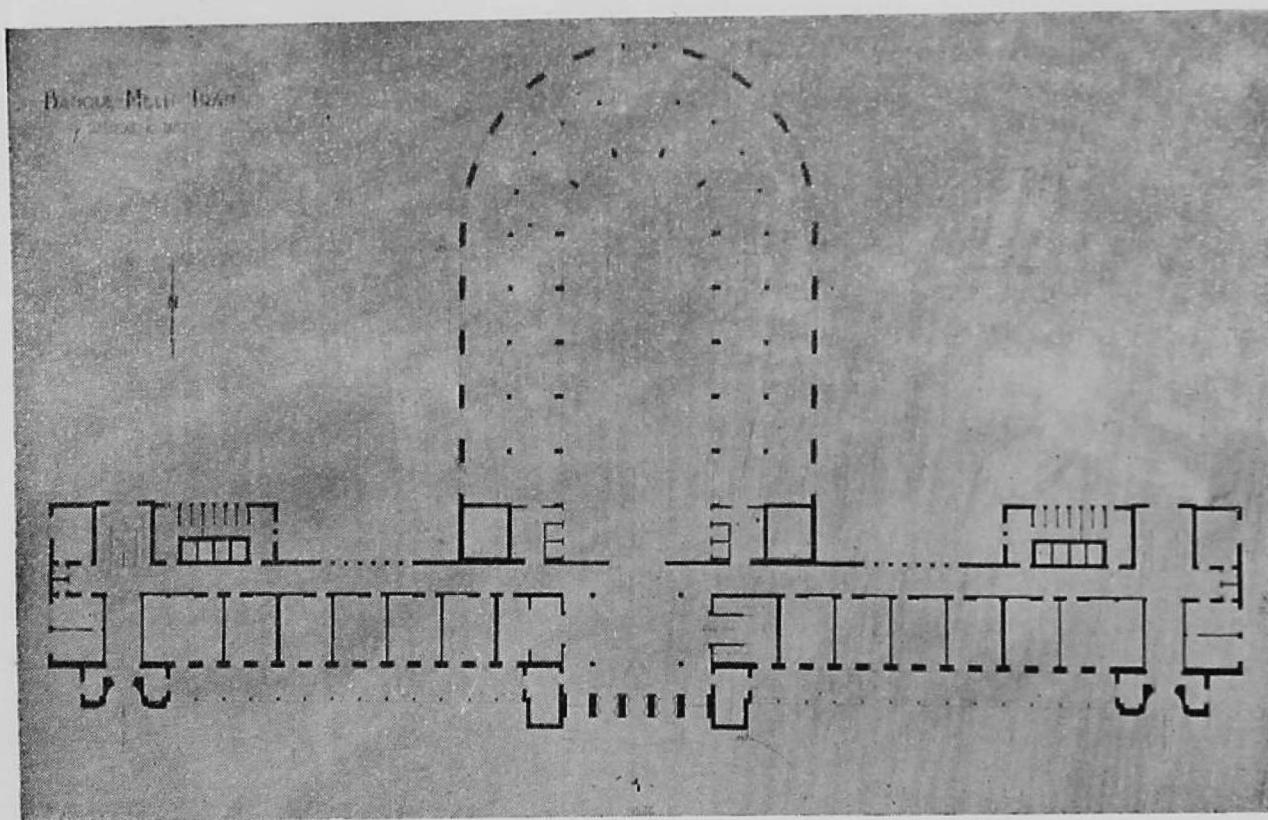
۱ = تقسیمات و معماری

مشتمل ۲ طبقه زیر زمین و یک اشکوب طالار معاملات و در قسمت های دیگر سه اشکوب میباشد - عمق دو اشکوب زیر زمین از سطح فضای بیرون در حدود ۶ متر - ارتفاع نمای جنوبی در قسمت طالار معاملات ۱۸ متر و در قسمت

طبقه اول-قسمت طالار معاملات- به ارتفاع درحدود ۱۱ متر و مساحت درحدود ۱۷۶۵ متر مربع میباشد.
طبقه اول و دوم و سوم قسمت های دیگر- مشتمل دفاتر و یک سرویس بهداری است.
رویه مرتفعه این بنا در کلیه قسمت هادارای ۱۴۰ مکان میباشد.
و یک مسجد نیز درمحوطه شمال شرقی ساخته خواهد شد.

۲- هشتاد و هشت

استخوان بندی کلیه بنا بابت مسلح و دیوارها از آجر و ملات سیمانی ساخته میشود زمین خاک رستی بوده و بس از آزمایش ضرب استحکام آن در سانتیمتر مربع تقریباً یک کیلو گرام تعیین گردیده است.

ش ۳۱۸ - طرح اشکوب اول ساختمان بانک ملي بازار

کف های داخلی باموزاییک یالینولوم فرش خواهد شد.
درب های ورودی با آهن و سایر درب ها از چوب تهیه شده است.
خزانه بزرگ در زیرزمین دوم با دیوارهای دوبوش بابت آرمه ساخته شده که از حیث اهمیت و استحکام تاکنون نظیر آن در ایران ساخته نشده است ...

۳- ثامنه های

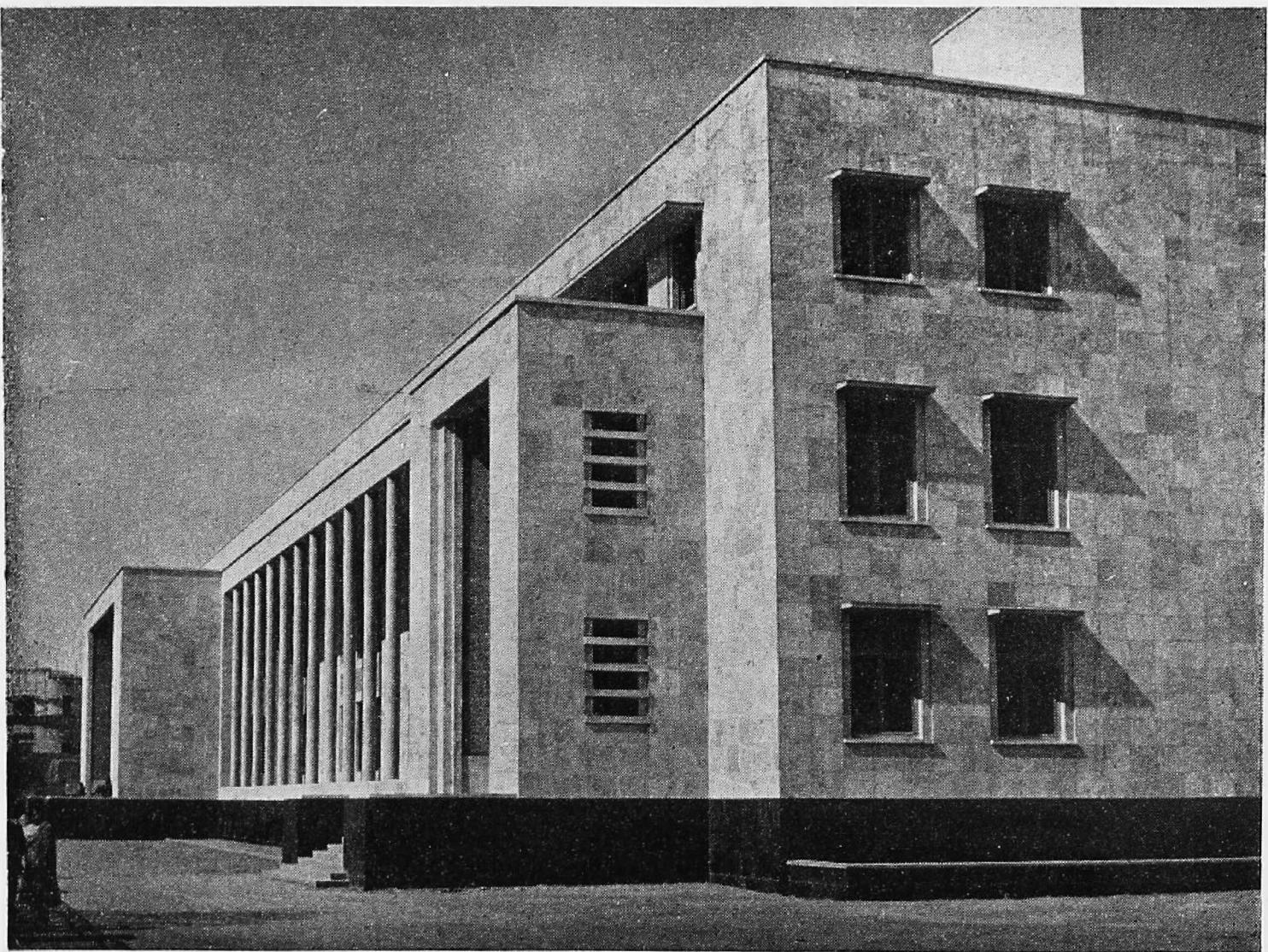
از لحاظ تأسیسات ساختمان بانک بازار مجهر به و سایر مدرن و کامل خواهد بود بطوری که این بنارا در دردیف بهترین عمارت های نوع خود قرار میدهد. تأسیسات بنای نامبرده شامل قسمتهای

از لحاظ ساختمانی بنا به شش بلوك تقسیم شده و بین هر بلوك درزهای انبساط منظور گردیده است - تقریباً ۹ هزار متر مکعب بتن کاری و ۹۰۰ تن آهن مصرف شده است بزرگترین ابعاد پایه های بتنی ۹۰/۹۰ سانتیمتر و بزرگترین فشار قائم روی پایه ها تقریباً ۴۰ تن میباشد - ابعاد پایه های کدوچک ۲۵/۳۰ سانتیمتر و ارتفاع دیوارهای حائل ۷ متر است پوشش سقف ها کلینا بابت آرمه و طالار معاملات که عرض آن تقریباً ۱۷ متر میباشد با تیر پایه های بتنی با دو مفصل روی هم از هر طرف پوشش شده است - بنابراین هر تیر پایه دارای ۴ مفصل میباشد و ارتفاع تیر پایه ها در قسمت بالا به ۱۵۰ میرسد.

زیراست.

۱- تهويه مطبوع - بنامجهور به دستگاه تهويه مطبوع خواهد بود يعني در زمستان گرم نمودن و در نابستان خنک نگاهداشتن داخل بناتوسط جریان هوانی که در هر موسم بطور مناسبی مرطوب و گرم یاسر دشده باشد انجام می گیرد - بطوری كه همیشه در داخل بنا از لحاظ حرارت و رطوبت شرایط مناسب و مطبوعی وجود خواهد بود - تهويه مطبوع که طرز مدرن گرم کردن و تهويه عمارت است بخصوص برای تهران که موضوع خنک کردن در تابستان اهمیتی برابر موضوع گرم نمودن در زمستان دارد خیلی قابل ملاحظه می باشد و بطور کلی تاثیر خوبی در طرز و راندمان

و بدستگاه تهويه برمی گردد - تشریح دستگاه تهويه که خیلی مفصل و پیچیده می باشد و کنترل های مختلف که روی جریان هوا و دستگاه تهويه بعمل می آید از موضوع بحث مخارج است .
۲- برق - علاوه بر شبکه روشانی و زنگ اخبار و تلفن و ساعت الکتریکی اولاً بنامجهز به یک دستگاه مولد برق خواهد بود که در موقع لزوم بدون برق نمایند تا زیبا برای محافظت بنا و خزانه و انبار و دربهای درودی بنا نیز توسط شبکه های مخصوصی از نیروی برق استفاده خواهد شد .
۳- آبرسانی و فاضل آب - اوله کشی آب سرد و گرم - و

ش ۳۱۹ - نمای جنوبی و شرقی بانک ملی شعبه بازار

لواله کشی چهت آتش نشانی در تمام بنا و آب باشی در محوطه وجود خواهد داشت ساختمان دارای یك چاه عیق و آب انبار زیرزمینی و منبع هایی در بالای سقف عمارت میباشد و آب که در صورت لزوم تصفیه و سبک و ضد عفونی خواهد شد توسط تلمبه هایی به منبع های فوقانی و از آنجا بداخل شبکه های مختلف آبرسانی فرستاده میشود فاضل آبهای نیز قبل از گسیل شدن به چاهها وارد فس سپتیک هاشده مستحیل به مایع می گرددند - برای بنا آشپزخانه و رستوران و رختشویخانه و دوش نیز پیش بینی شده است .

کارکارمندان دارد .

طرز کار دستگاه بقرار زیراست : هوای تازه خارج توسط توره بزرگی بداخل مکیده شده و بامقداری از هوای داخل اطاق ها و سالان هامخلوط به دستگاه تهويه میرود - در این دستگاه ابتدا هواشته شده و گرد و غبار آن گرفته و بعد به شرایط مطلوب حرارت و رطوبت برد شده و توسط چند تنوره قائم و مجاري افقی بطرف اطاقها رانده میشود و از روزنه های مخصوص داخل آنها میشود و بعد از عبور از داخل اطاقها باز توسط روزنه ها داخل مجاري دیگر میشود و مقداری از آن به خارج و بقیه با هوای خارج مخلوط

۴ - قسمت های دیگر تاسیسات - برای بنا آسانسور های مسافری و باری و در اینبارها یک سرویس باربری مکانیکی و در طالار معاملات سرویس نامه رسانی بادی منظور گردیده است

مehندس پناهی و شرکاء محوال گردیده است.

عکس پشت جلد منظره نمای جنوبی را از طرف خیابان نشان میدهد.

۳- یک ویلا در شهر اران

در انتهای یک باغ - مشتمل بر : طبقه اول : سالن - غذاخوری - سالن کوچک - دفتر

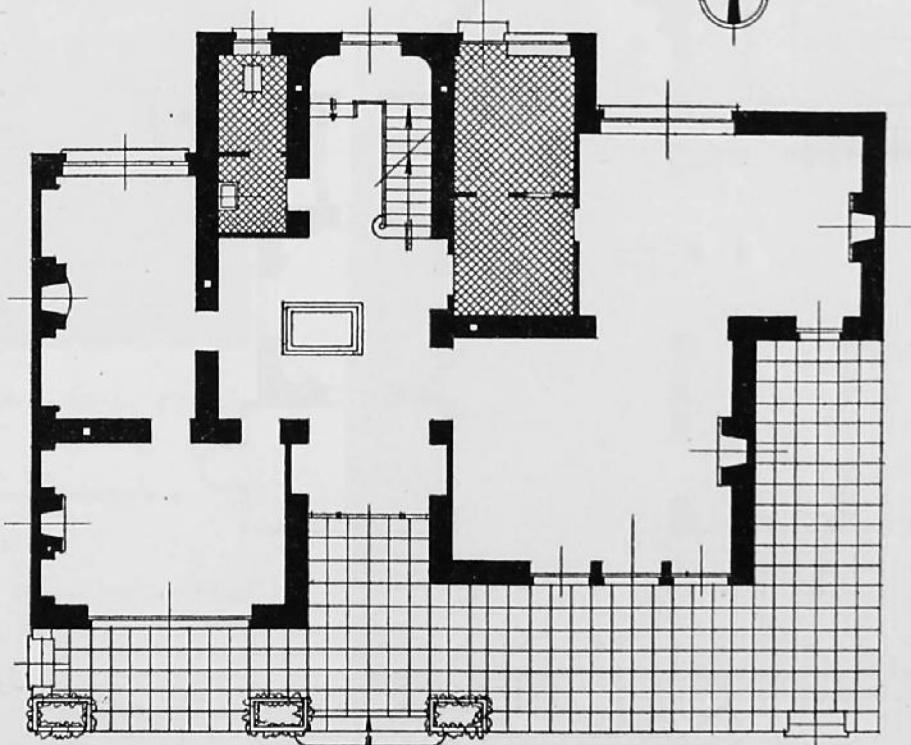
طبقه بالا : اطاقهای خواب و حمام و توالت و ایوان - طبقه زیرزمین : سالن تابستانی و محل حرارت مرکزی روکار با آجر سفید - سقف ها بابتون آرمه و آهن - پشت بامها در یک قسمت تراس و قسمت های دیگر شیروانی - پنجره ها دارای سایه بان

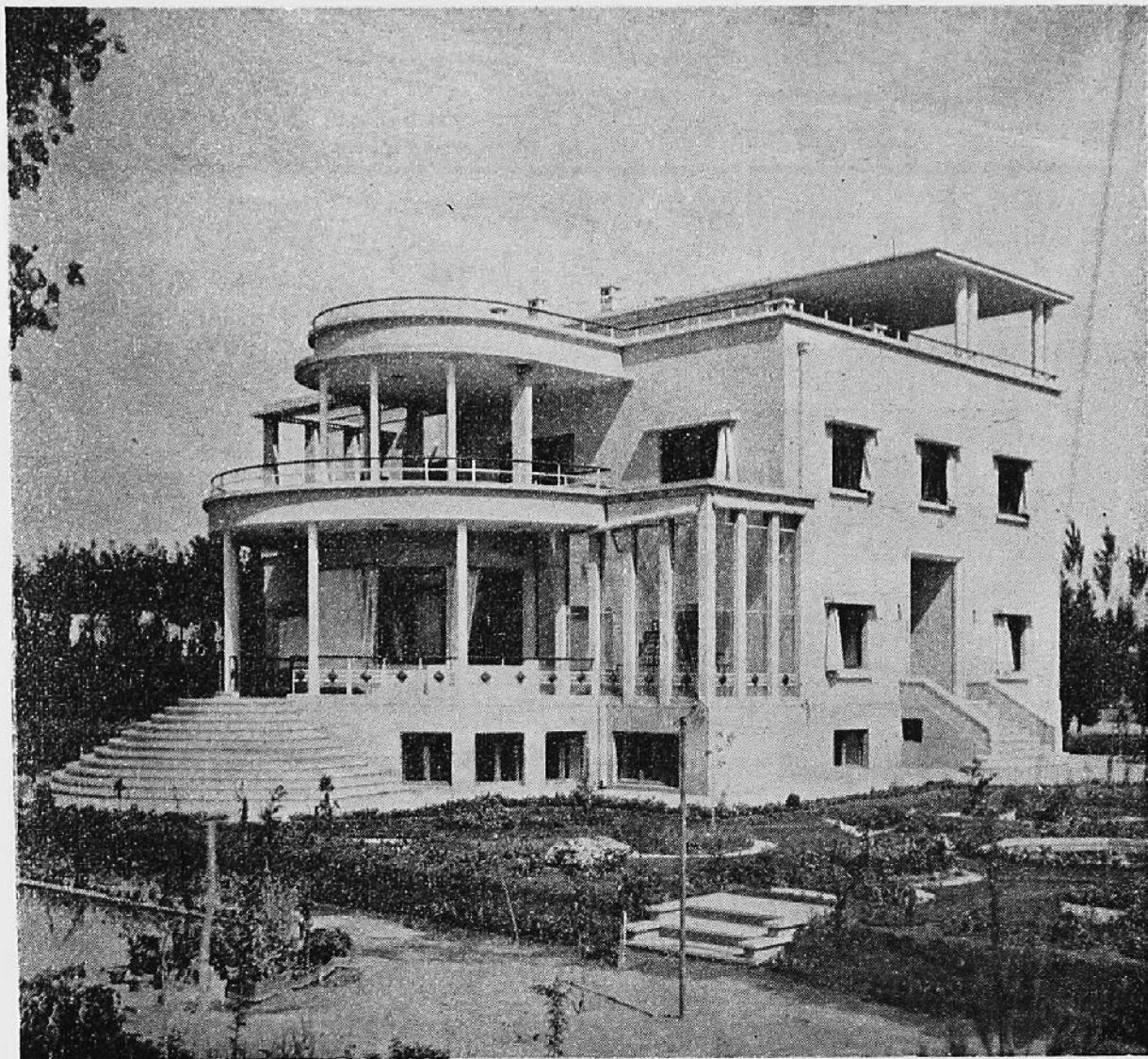

ش - ۳۲۰ نمای اصلی طرف باغ

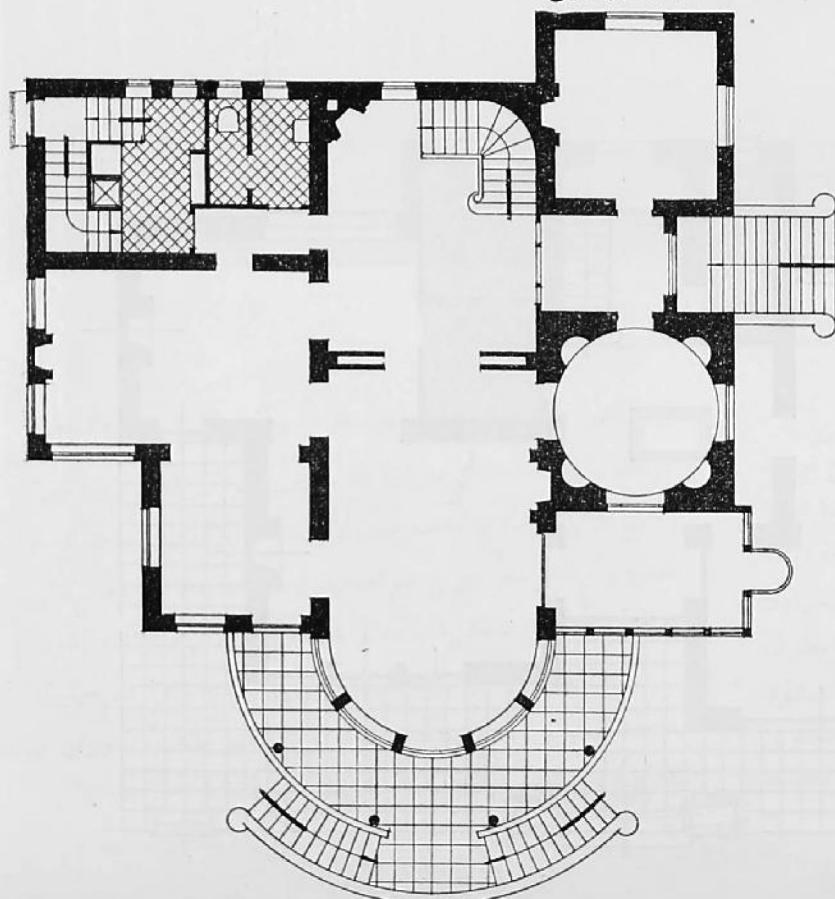

ش - ۳۲۱ طرح اشکوب اول

ش ۳۲۲ - منظره جنوب غربی

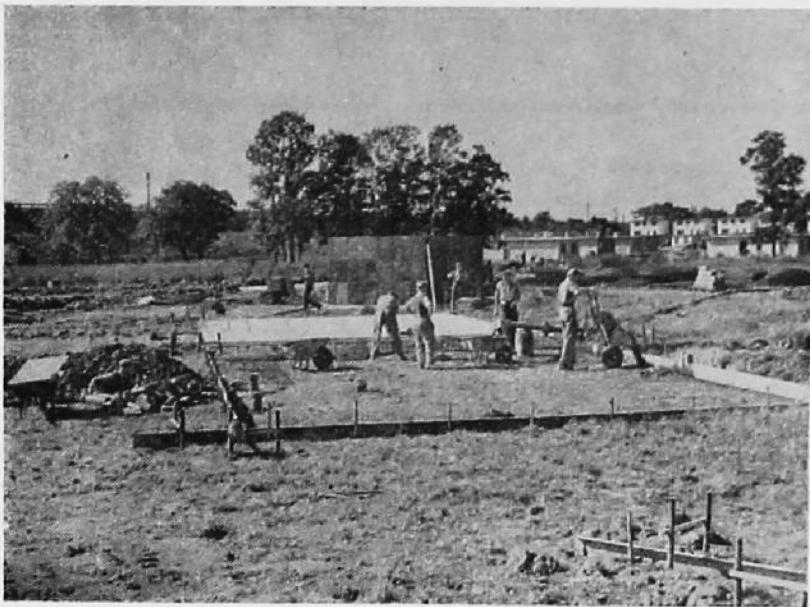

خانه سه اشکوبه در محوطه یک
باغ مشتمل بر:
سالن بزرگ - سالن کوچک -
غذاخوری - سالن بار - دفتر - گلخانه -
سرسرای ورودی ایوان روپوشیده
راه پله اصلی و فرعی - لوازم مستراح
و روشوئی وغیره در طبقه دوم اطاقهای
خواب و حمام - ایوان روپوشیده و
تراس .

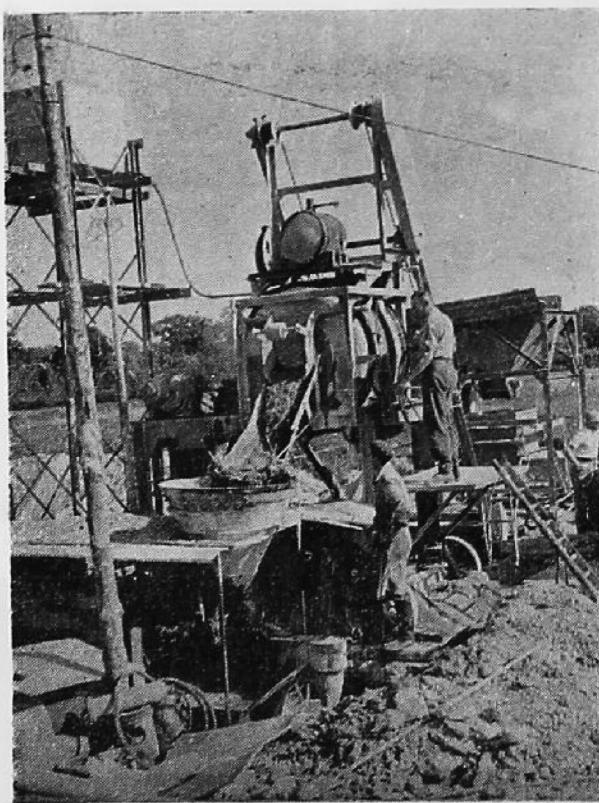
در طبقه زیرزمین - سالن نشیمن
تابستانی - سرویس ها و آشپزخانه و
انبار وغیره .

مساحت زیر بنا ۳۳۰ متر مربع -
با بتن آردی و آجر و روکاری سیمانی
ساخته شده است .

ش ۳۲۳ - اشکوب اول

ش ۳۲۴ - اولین مرحله ساختمانی یعنی بی سازی

ش ۳۲۵ - دستگاه مخلوط کننده و تلبیه آماده کار میشود

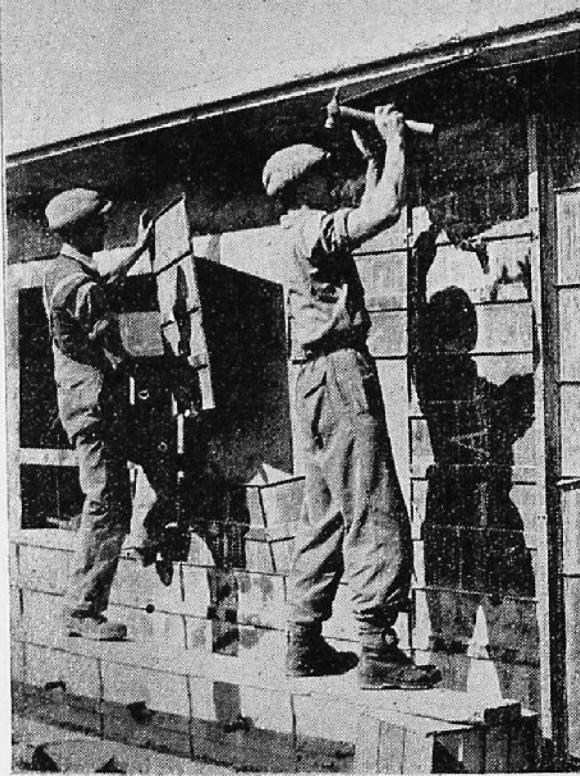
اخيراً شرکت های ساختمانی متعددی در اغلب کشور های اروپا و آمریکا تأسیس شده که بمنظور صرفه جویی هزئینه و سرعت عمل در قسمت خانه سازی سبک های مختلفی را مورد عمل قرار میدهند.

یکی از این بنگاه های خانه سازی در شهر هیلدنبرو از استان کنت انگلستان تأسیس شده که با یک تشكیلات ساده موتوریزه در هر هفته دو خانه محکم دائمی ساخته و تحويل میدهد و طریقه که معمول میدارد بقرار زیر است:

پس از عملیات بی سازی و جاگذاشتن ستونها و میله های فولادی یک کوفراز (تخته بندی) در کلیه قسمت های بنا انجام میگردد و سپس کلیه تأسیسات سیم کشی و لوله کشی و لوازم حمام و روشنوی و آشیزخانه وغیره در محل های لازمه نصب میشود. بعد بوسیله یک دستگاه ماشین مخلوط کننده بتن و یک تلمبه بالوله داخل کوفراز هارا با یلن پر میکنند پس از دو روز تخته بندی را بازو عملیات تکمیلی بنا از قبیل روکار سازی و فرش وغیره را انجام میدهند. پیش بینی میشود این طرز خانه سازی بسزودی در دسترس عموم قرار گیرد - پیشرفت عملیات مطابق شکل های ۳۲۴ و ۳۲۵ و ۳۲۶ و ۳۲۷ و ۳۲۸ و ۳۲۹ نشان داده شود.

ش ۳۲۶ - تخته بندی ها تکمیل و بوسیله تلبیه لوله و لوله بین آنها با یلن پر میشود

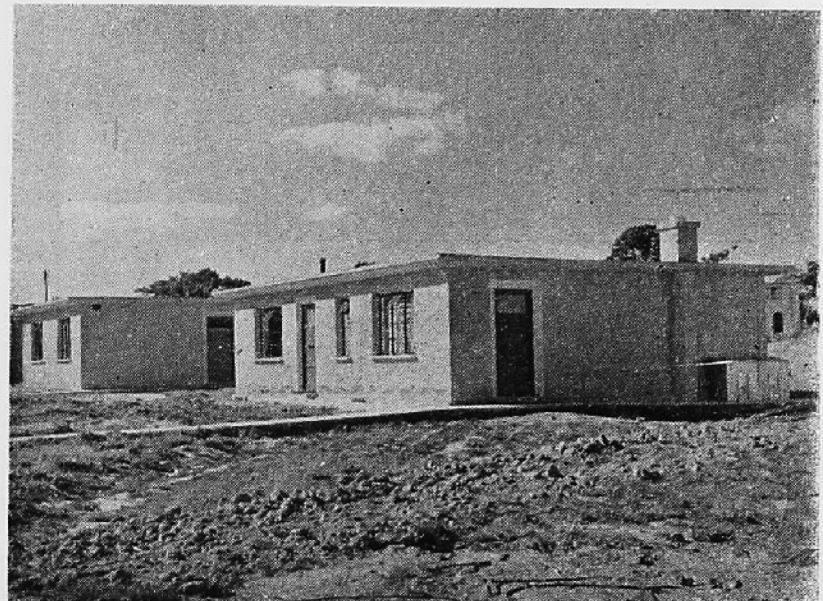

ش ۳۲۷ - پس از گرفته شدن بتن چوب بست ها و نخه بندی ها باز می شود .

ش ۳۲۸ - عملیات تکمیلی

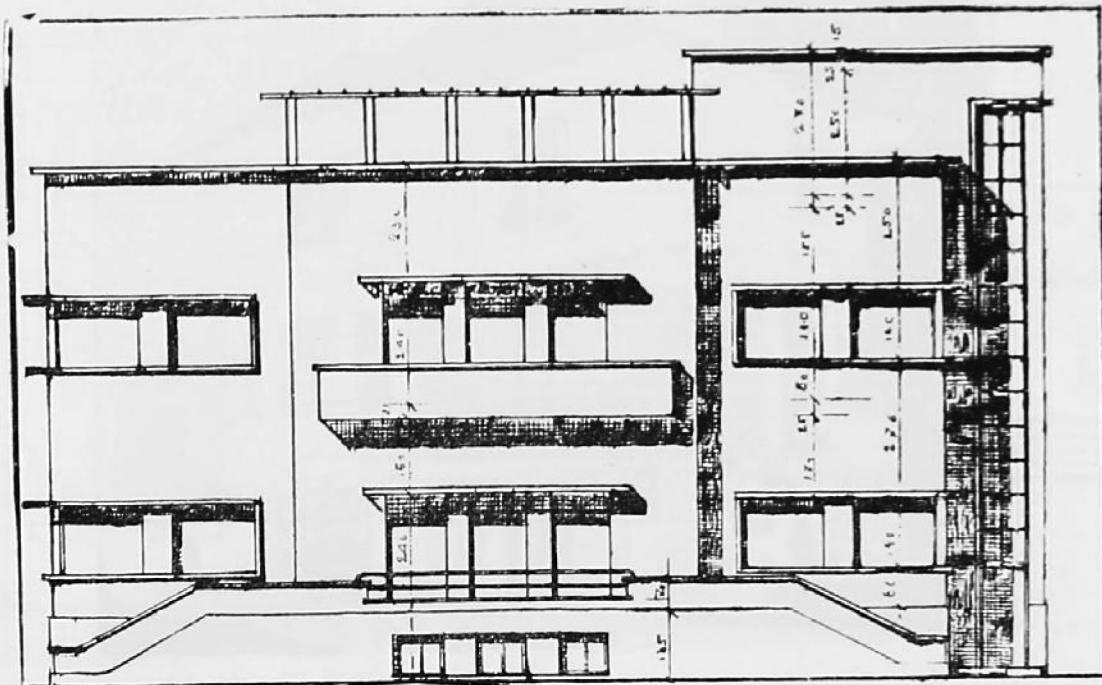
ش ۳۲۹ - خانه تمام شده و برای سکونت آماده است

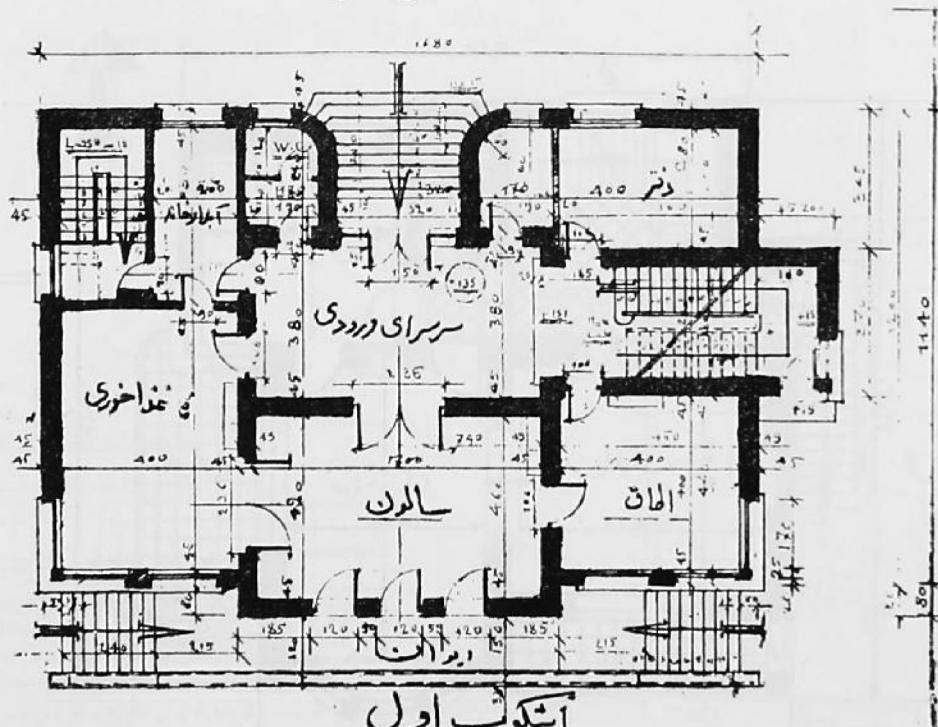
چند طرح از خانه‌ها

۱- یک خانه در شهر «آرشیتکت بوداگیان»

این بنا تقریباً بطور قرینه ساخته شده است.

ش - ۳۳۰ نمای اصلی جنوبی

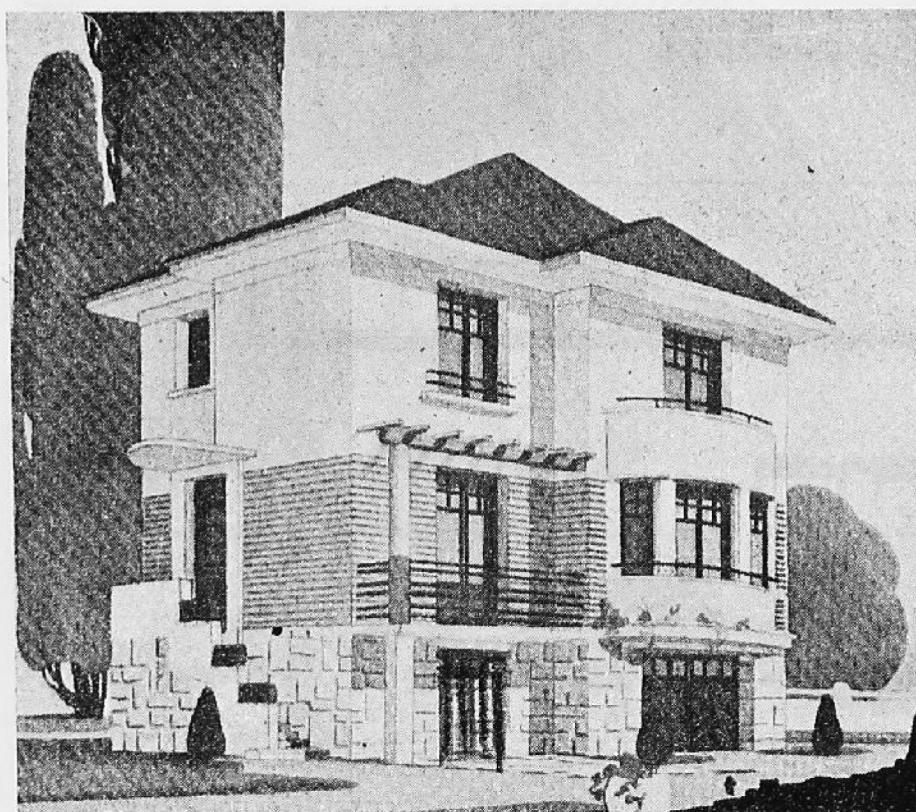

ش - ۳۳۱

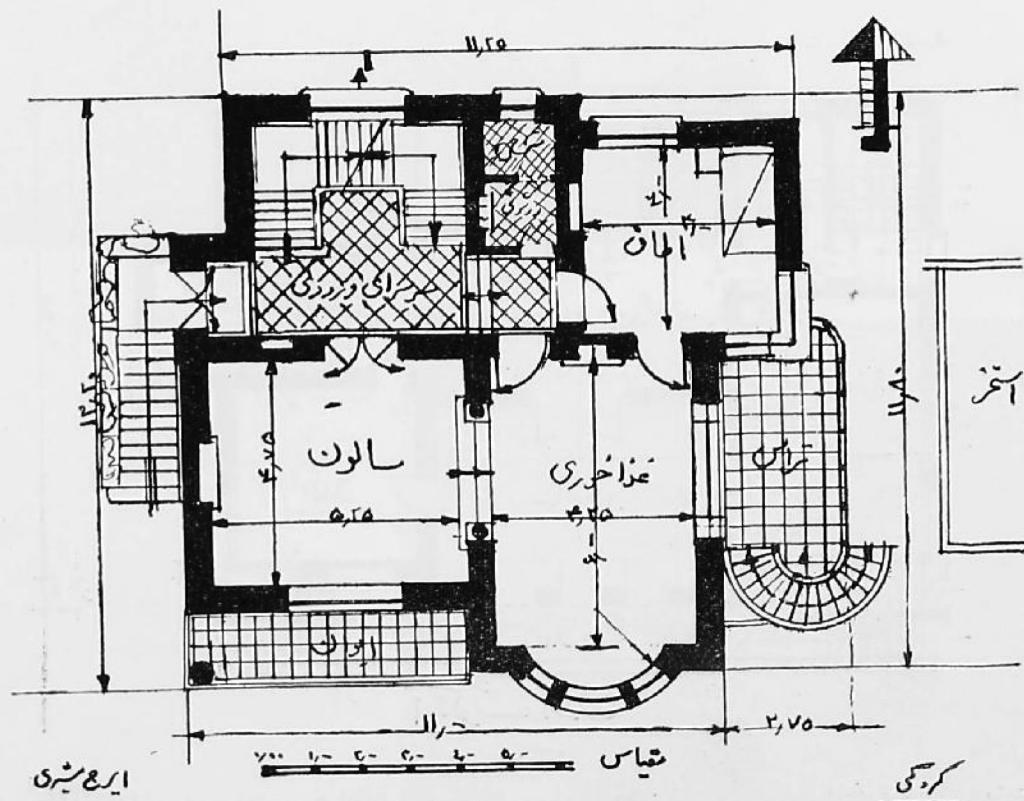
دارای سالن و غذاخوری و دفتر و ۵ اطاق و سرای ورودی آشپزخانه و آبدارخانه وغیره و تراس پشت بام نسبتاً وسیع -
زیر زمین - دو حدود ۲۵۰ متر زیر بنا.

۲ - یک خانه بیلاقی

دارای ۶ اطلاق و کاراژ و اوازم در فضای نسبتاً وسیع و ۱۲۰ متر زیر بنا میباشد

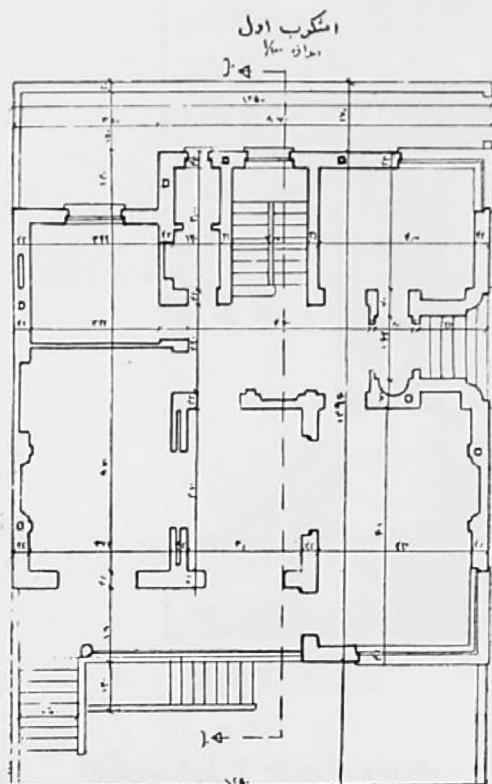
ش- ۳۳۲ منظره جنوب غربی

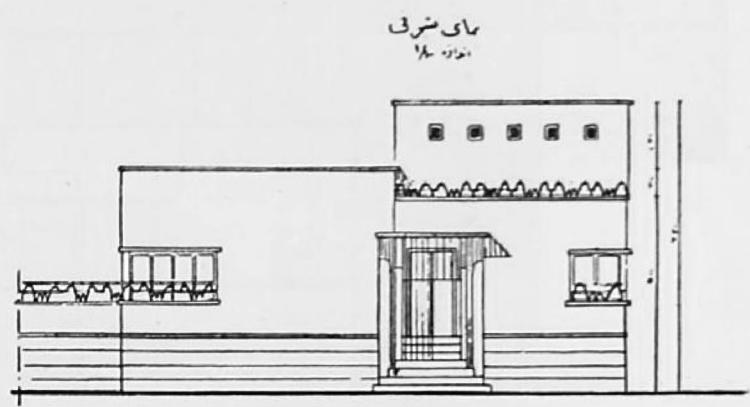
ش- ۳۳۳ طرح اشکوب اول

۳ - یک خانه در شهر «آرشیتکت مهدی جعفریان»

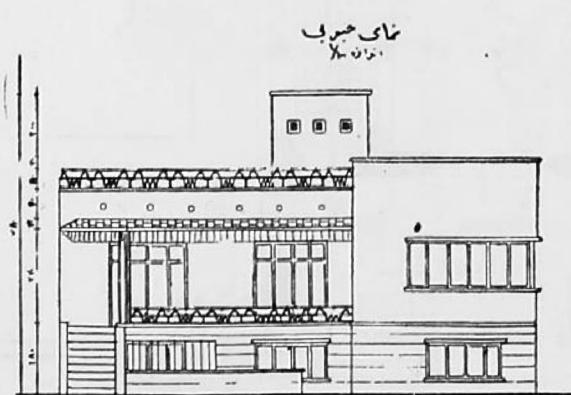
یک خانه دوطبقه واقع در خیابان شاهزاده دارای سالن و سان کوچک - نهار خوری - دفتر و سه اتاق خواب - دو طبقه زمین یک حوضخانه و زیرزمین مسکونی و سایر لوازم.

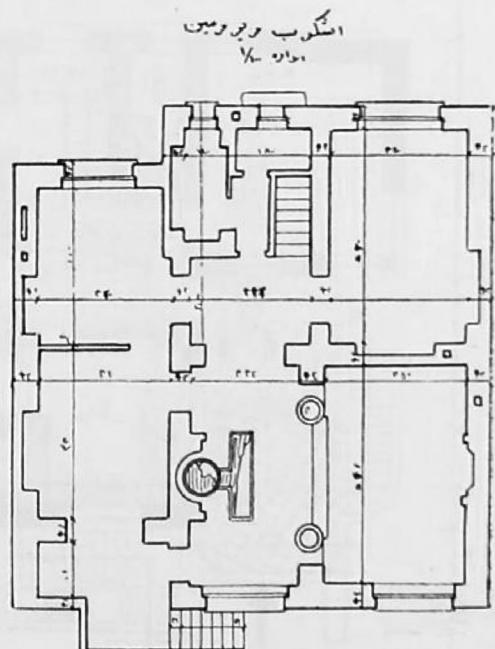
ش. ۳۳۶ - اشکوب اول

ش. ۳۳۴ - نمای شرقی

ش. ۳۳۷ - نمای جنوبی

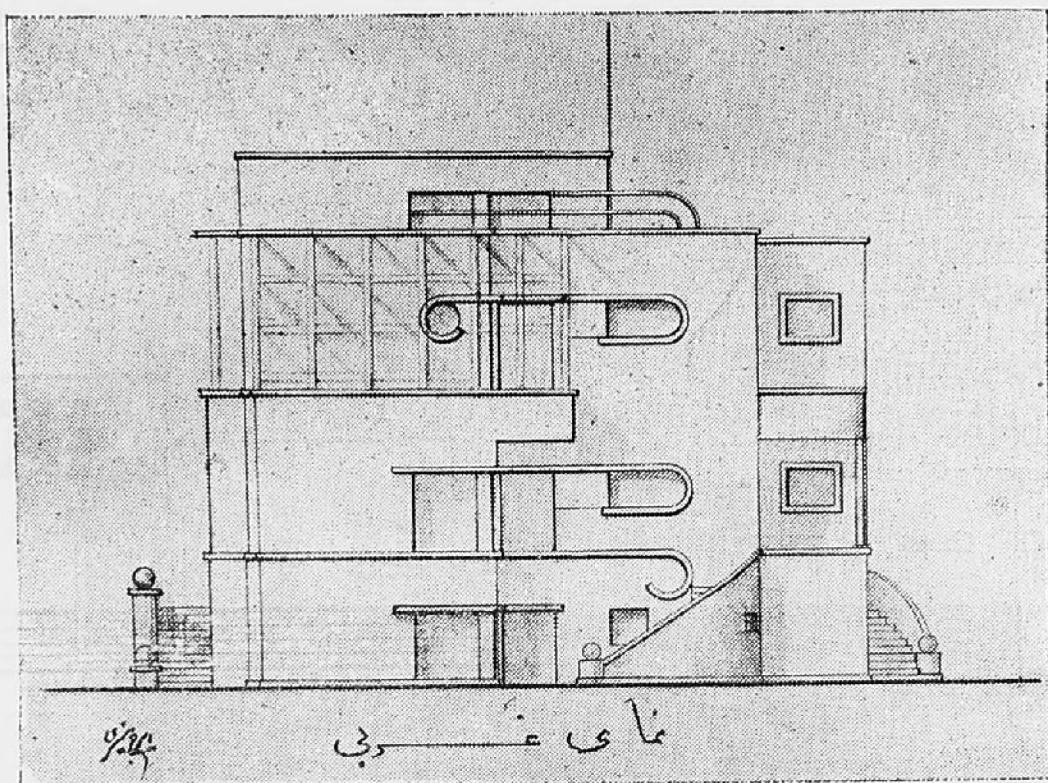

ش. ۳۳۵ - اشکوب زیرزمین

۴- یک خانه بیلاقی در شمیران

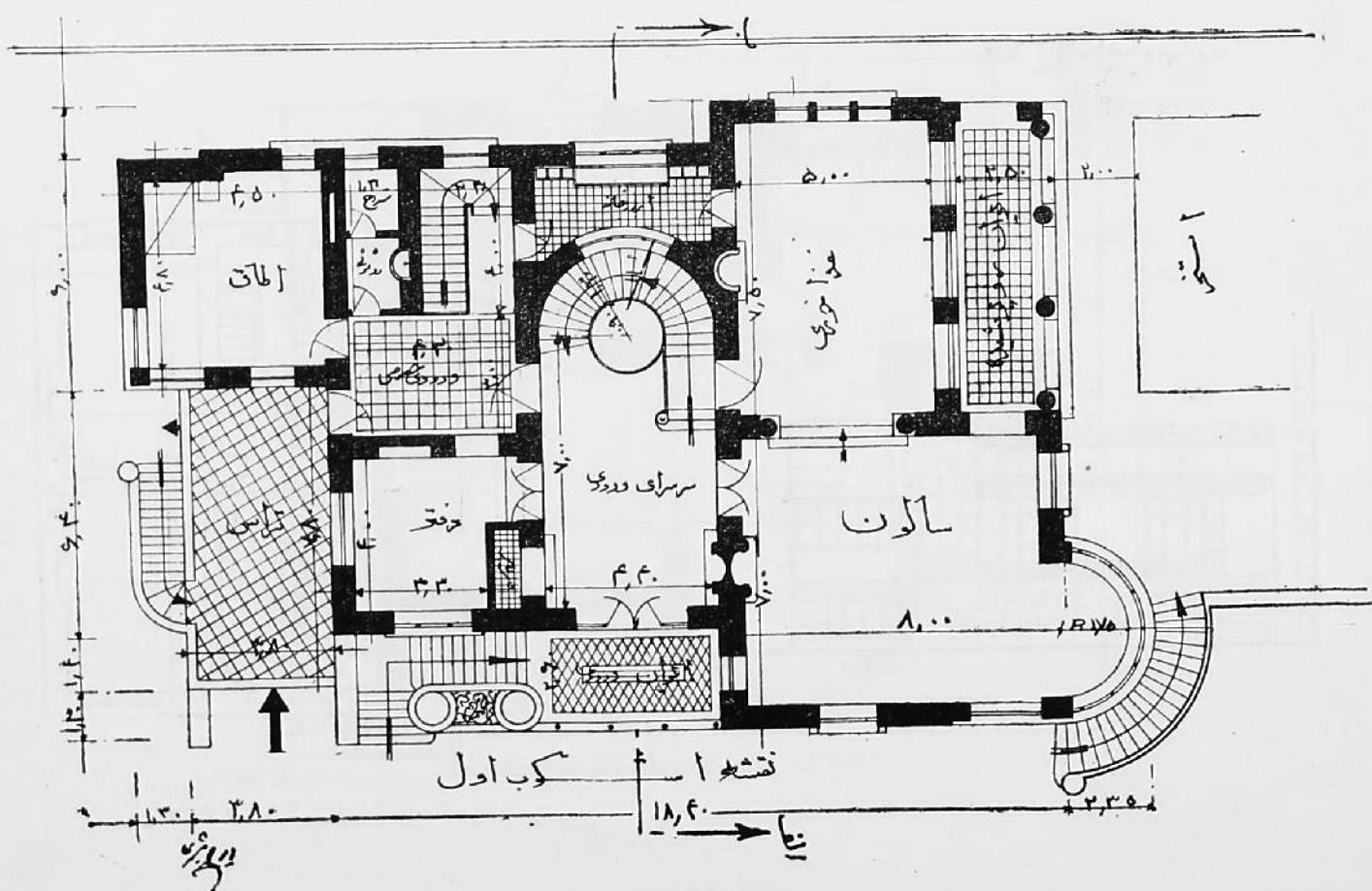
«آرشنیتکت ایرج مشیری»

مشتمل بر ۳ اشکوب و در حدود ۳۳۰ متر مربع زیر بنادر یک باغ و سیم با استخر بزرگ دارای :

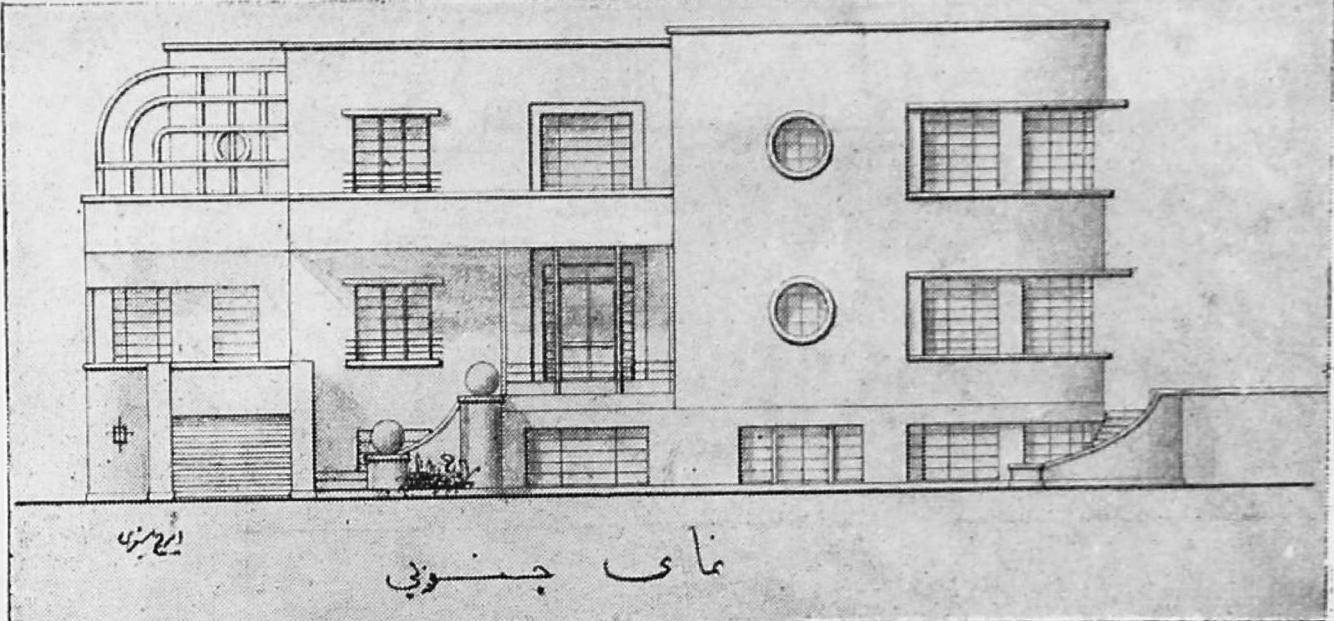

ش- ۳۳۸ نمای غربی از طرف خیابان

اشکوب اول : سرسرای ورودی - سالن - نهارخوری - دفتر - اطاق و لوازمات - ایوان و تراس .

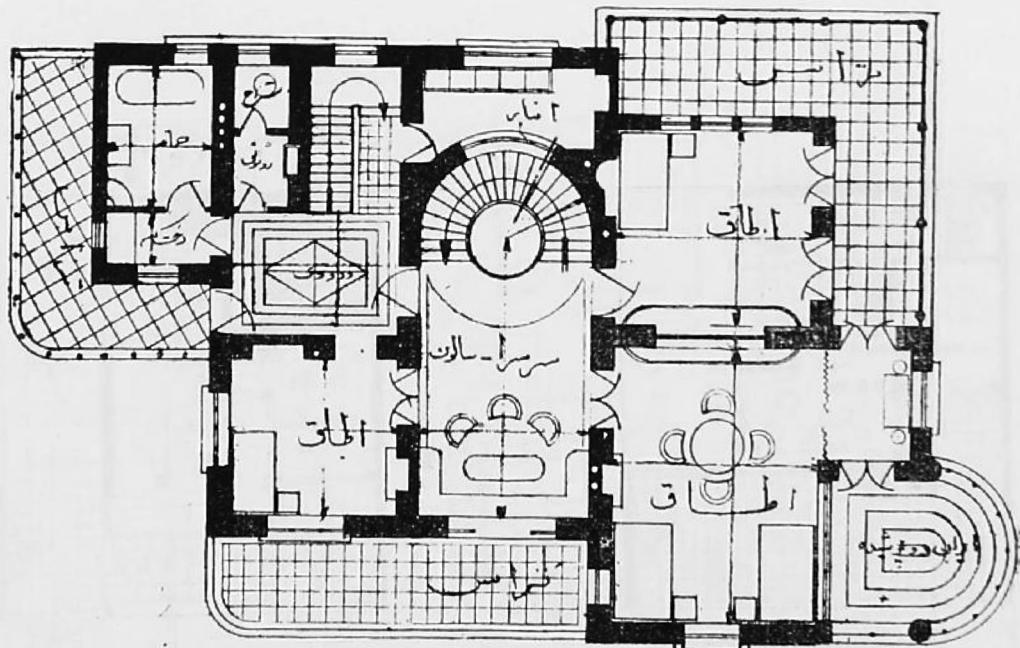
ش- ۳۳۹ - طرح اشکوب اول

ش. ۳۴۰ - نمای جنوبی

اشکوب دوم : سرسرای سالن و ۳ اطاق خواب و ۳ تراس با لوازم .

اشکوب زیرزمین : سالن تابستانی - بار - گلخانه - اطاق و گاراژ و آشپزخانه و لوازم .

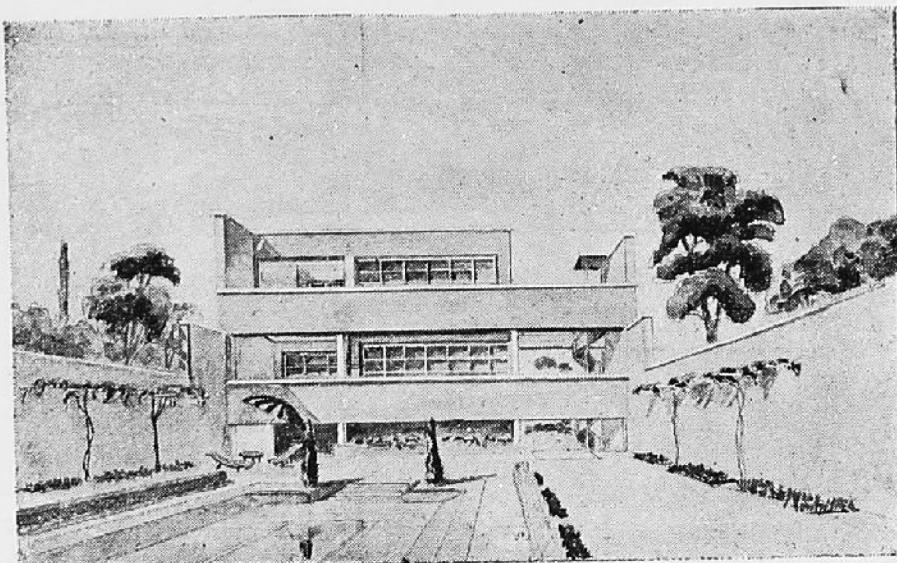

اشکوب دوم

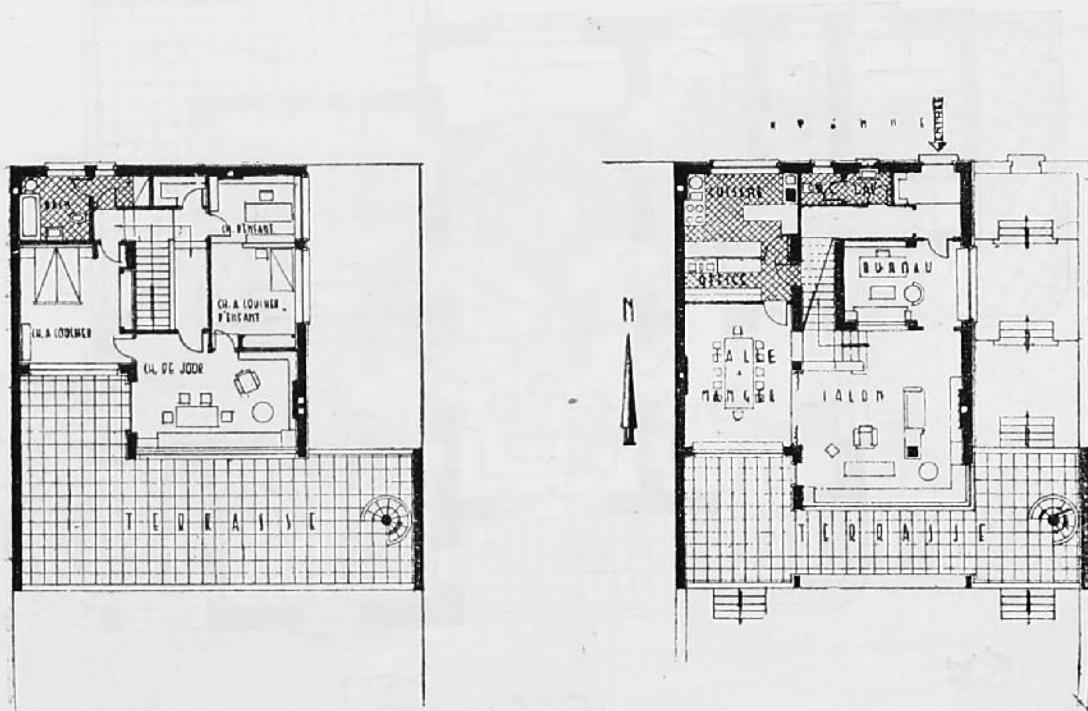
ش. ۳۴۱ - طرح اشکوب دوم

۵ - طرح یک ساختمان مسکونی سه اشکوبه در شمیران

بمساحت ۱۳۰ متر مربع مشتمل بر :
 زیر زمین - یک اطاق نشیمن - حوضخانه و انبار
 طبقه اول - سالن - نهارخوری - دفتر و سرویس
 طبقه دوم - یک اطاق نشیمن با سه اطاق خواب و حمام وغیره

ش ۲۴۲ - نمای اصلی

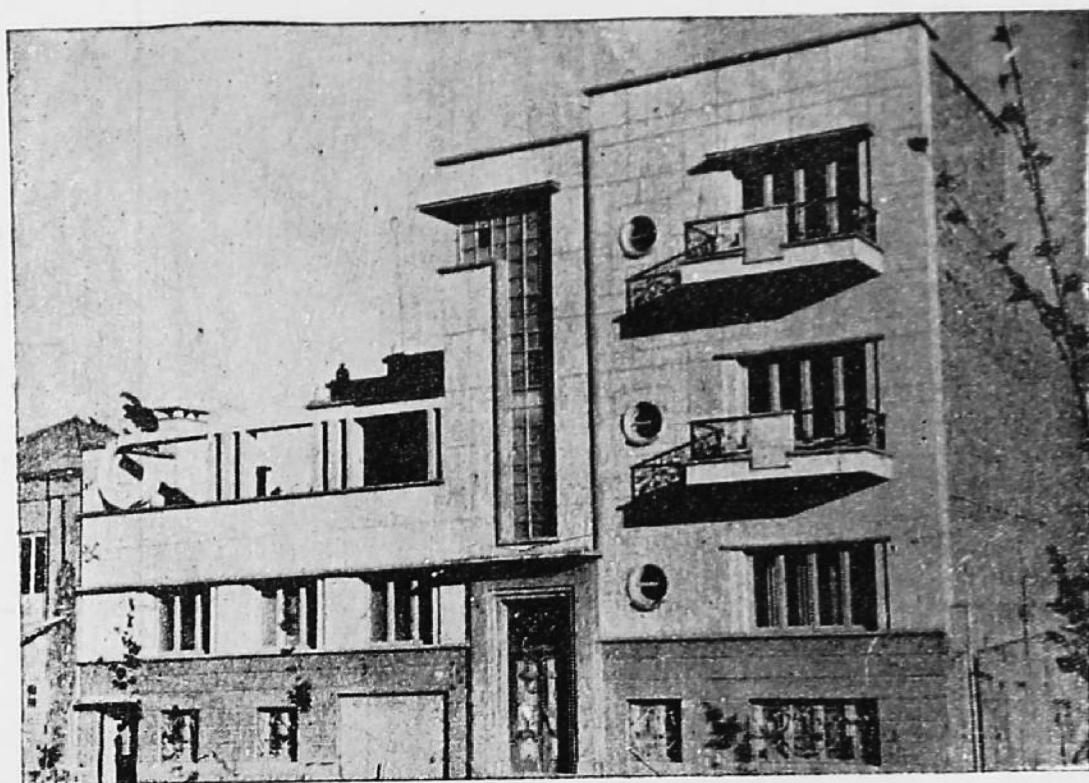
ش ۲۴۴ - طبقه دوم

(طرح کننده - گورگن قرابگیان)

ش ۲۴۳ - طبقه اول

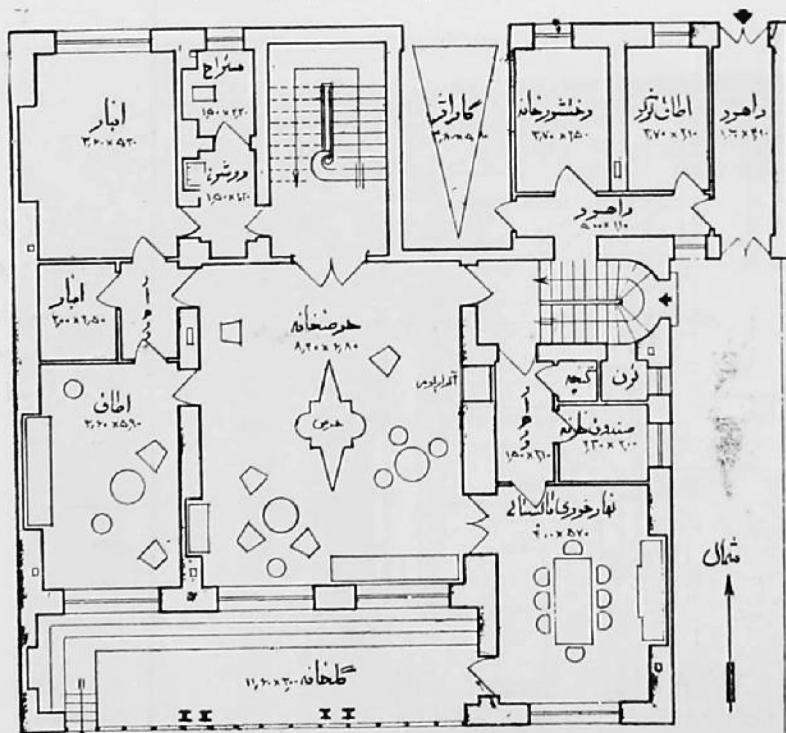
۵ - یک خانه در خیابان تخت جمشید

« آرشیتک و ارطان »

ش ۴۴ - نمای شمالی از طرف خیابان

خیابان تخت جمشید

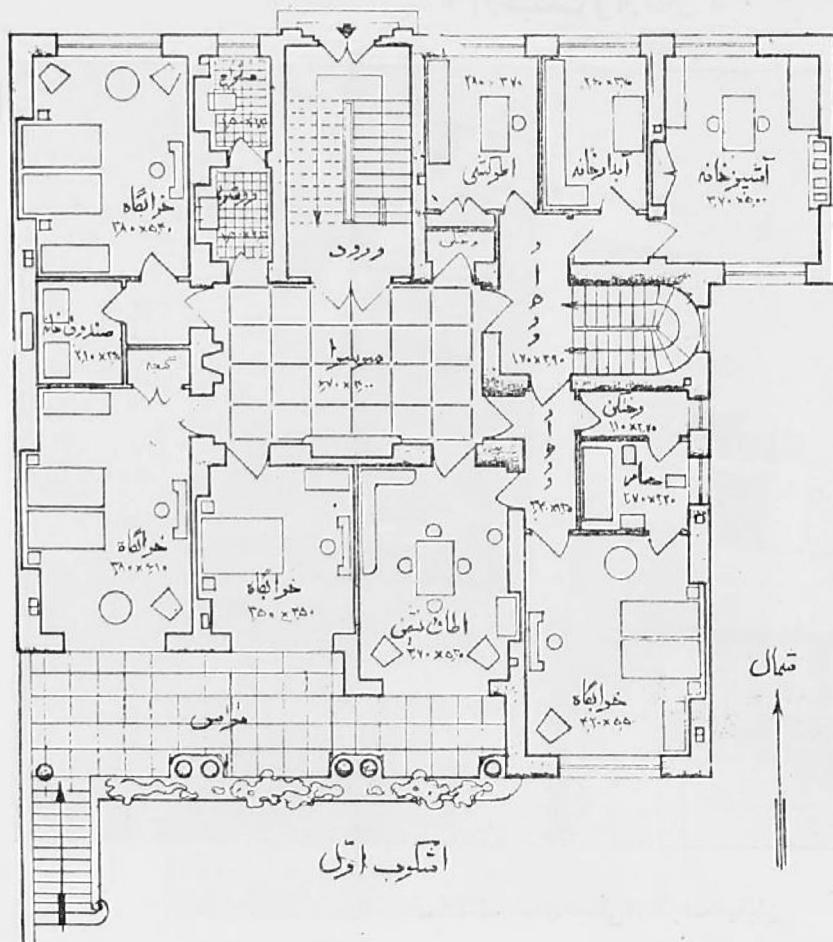
اصلیب در موزه هنر

ش - ۴۵

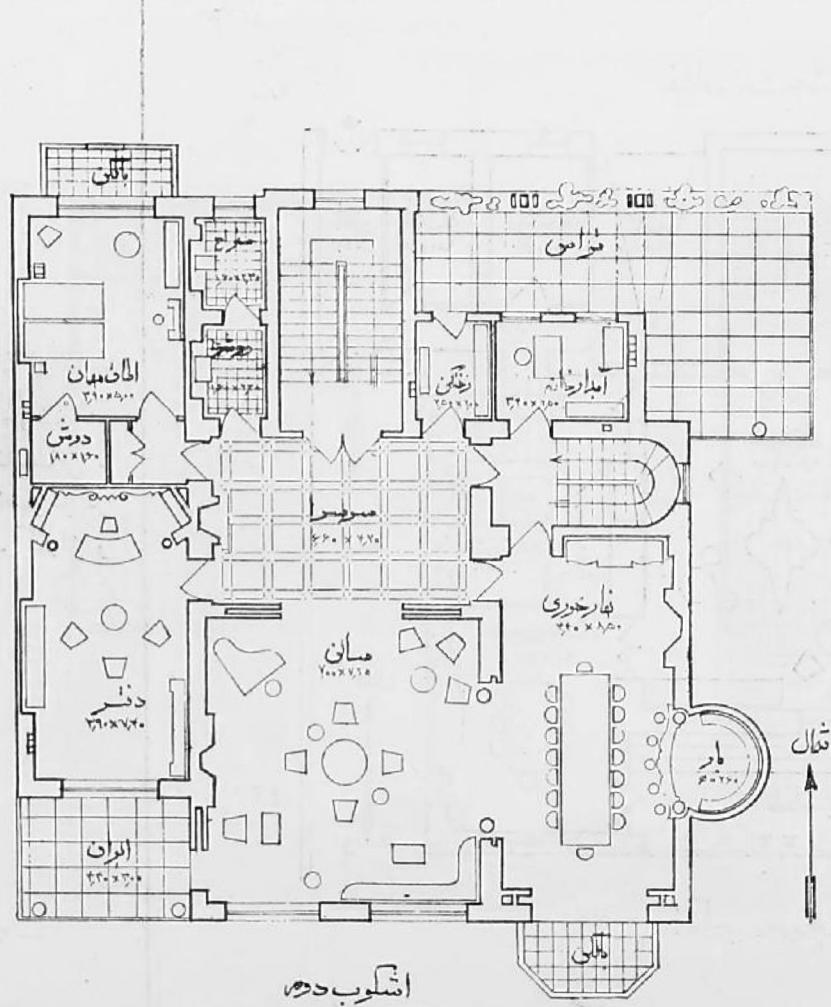
زیر زمین : حوضخانه -
نهار خوری تابستانی -
اطاق گلخانه - اطاق نوکر
رختشو بخانه - گاراژ و
لوازم .

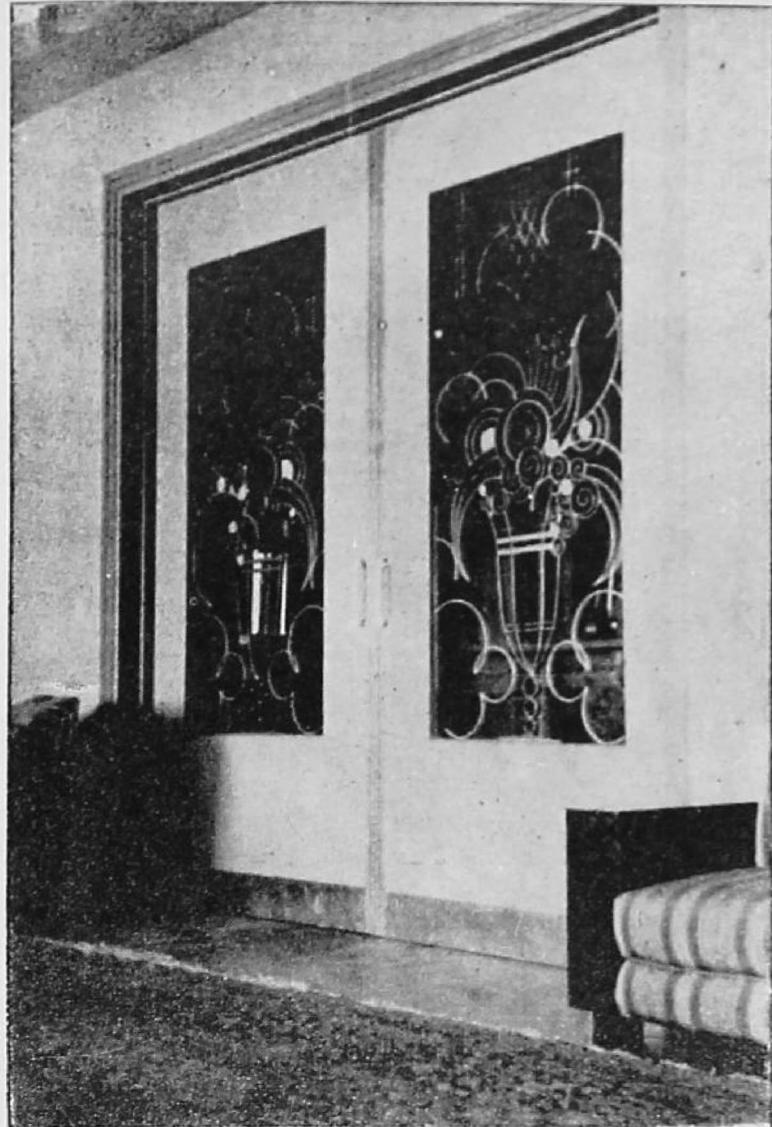
ش - ۳۴۶

اشکوب اول : ۴ اطاق
 خواب - اطاق نشیمن -
 آشپزخانه و آبدارخانه
 و اطوکشی - سرسرای
 و رودی - تراس - و
 لوازم .

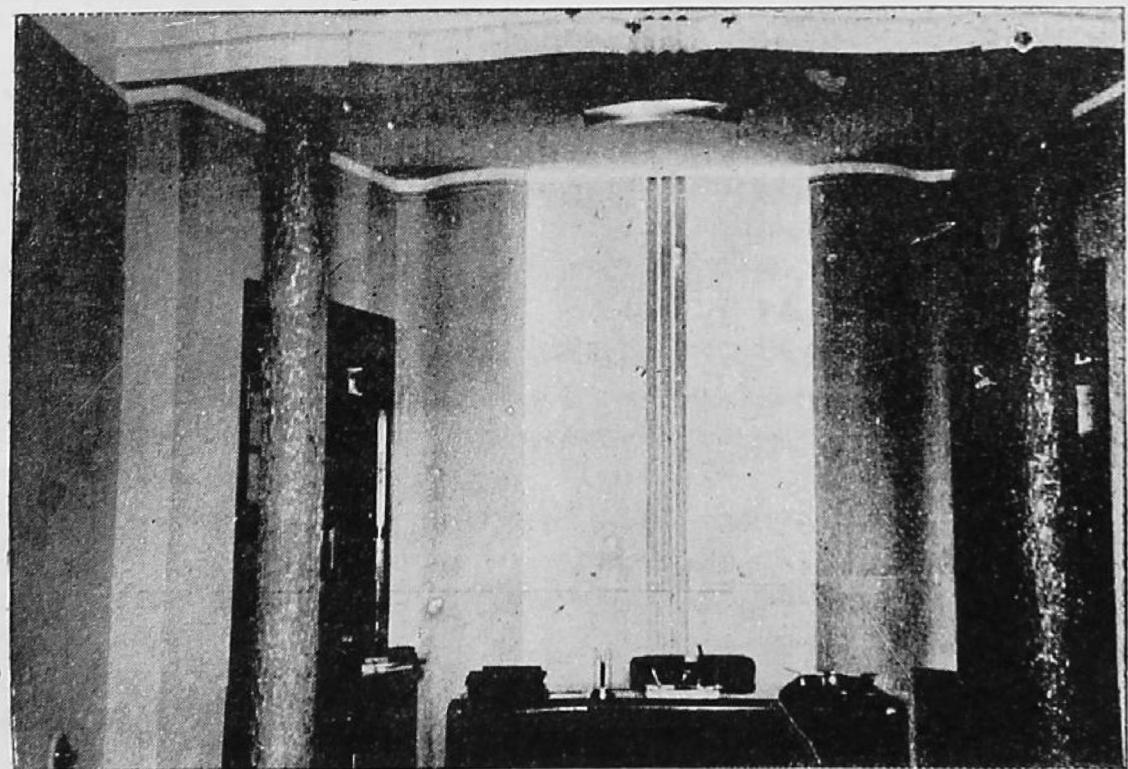

ش - ۳۴۷
 اشکوب دوم : سالن -
 غذاخوری - بار - دفتر -
 اطاق خواب مهمان -
 آبدارخانه و ایوان و
 تراس و دو بالکن -
 و لوازم .

ش ۳۴۸ - درب ورودی سرسرای به سالن

ش ۳۴۹ - تزیینات داخلی اطاق دفتر

روشنایی تبلیغاتی و تزییناتی

تعیین ابعاد حروف یک تابلو یا یک اعلان

شکل و فرم به عضی از حروف طوری است که باسانی مخصوصاً از فاصله نسبتاً دور با یکدیگر اشتباه می‌شوند. مثلاً حروف ن و ی یا حروف او و م یا حروف ل و ن در موقع تهیه یک تابلو باید این نکته اساسی را نیز کاملاً در نظرداشت.

برای حروف مختلف لاتین تجربیات زیادی بعمل آمده و حتی فورمولهای چندی از راه تجربه بدست آمده است که چگونه تعداد لامپ روی حروف را انتخاب کنند تا کاملاً محظوظ فوق از بین بروند. متاسفانه چون مسئله روشنایی تبلیغاتی و تزییناتی هنوز در ایران مورد توجه قرار نگرفته و شاید برای اولین مرتبه نیز باشد که نگارنده در اطراف آن بحث مینمایم مطالعات زیادی روی حروف و کلمات تشهید است و سازنده یک تابلو فعلاً بایستی طبق قواعدیکه در بالا ذکر شد با استعمال دو از کاغذی و مطالعه تابلو از فواصل معین تعداد لامپ هر حرف را پیدا کند.

برای روشن شدن ذهن خوانندگان و مزید اطلاع آنها باید آورده می‌شود که در حروف لاتین برای سه-ولت تعیین عده لامپهای یک تابلو حرف I را مبنای عمل قرارداده اند و یک ضریب ثابت بین عده لامپهای لازم برای سایر حروف و لامپهای لازم برای حرف I پیدا کرده اند.

تابلوی زیر مقدار عددی این ضریب را برای هر کدام از حروف نشان میدهد.

A-۲۴۲	G-۲۸	M-۳۷	S-۲۷۵
B-۳۴۷	H-۲۵۵	N-۲۲۷	T-۱۶۵
C-۲۳	I-۱	O-۲۷۷	U-۲۶۲
D-۲۹۵	J-۱۷	P-۲۵۲	V-۱۹۰
E-۲۶۲	K-۲۵۲	Q-۳۰۵	W-۳۷۰
F-۲۰۲	L-۱۶۵	R-۲۹۷	X-۱۹۰
		Y-۱۵۵	Z-۲۷

مثلاً اگر طبق محاسبه برای حرف I تعداد بنج لامپ لازم باشد برای حرف M بیهی-زان ۳۷ مرتبه زیاد تر لازم است.

مثلاً برای روشن کردن کلمه ARCHITECTE با فرض اینکه برای حرف I بنج لامپ لازم است بایستی بیهی-زان ۳۷+۲۶۲+۲۶۵+۱۶۵+۱۶۵+۲۶۲+۲۶۵+۱۶۵+۲۶۲=۱۱۰

یکصد و ده لامپ بکار برد.

مهندس منوچهر بهمنیار

در مباحث پیش طرز اندازه و تعیین قطر ظاهری لامپهای روشنایی شرح داده شد بنا بر این بعد زبده است آمدن این قطر میتوانیم با مقیاس معینی این لامپهای نورانی را در روی یک صفحه کاغذ ترسیم نمائیم. بعداً با همین مقیاس دو از این باکاغذ برید و روی صفحه‌ای با اندازه مناسب خواهیم چسبانید.

بطور کلی تجربه نشان داده است که دو خط موازی که در بهلوی یکدیگر قرار گرفته باشند نمیتوانند از فاصله معینی کاملاً از یکدیگر متمایز باشند مگر آنکه فاصله بین آن دو خط حداقل مساوی دو برابر فاصله بین لامپهای روشن کننده تابلو باشد. ولی از نظر علمی فاصله حد اقل بین دو خط کاملاً بیمیزان دو برابر فاصله بین لامپهای نیست و این فاصله بستگی بدو عامل زیر دارد.

۱ - قدرت دید

۲ - اختلاف در خشندگی لامپهای روشن کننده و زمینه تابلوی روشن شده برای اینکه چشم انسانی بتواند دو خطرا کاملاً از یک فاصله معین مشخص نموده و از یکدیگر تمیز دهد بایستی زاویه ای که رأس آن چشم بیننده میباشد و اضلاع آن هر کدام بهر یک از دو خط مورد نظر وصل میشود بزرگتر از یک دقیقه باشد (مقصود از یک دقیقه البته درجه میباشد)

در پایان این بحث از ذکر این نکته ناگزیریم که ممکن است تهیه کننده تابلو از خود سؤال نماید که آیا بهتر است که در روی حروف یک ردیف لامپ بقدرت معین استعمال نماید یا دو ردیف لامپ بقدرت هر کدام نصف لامپهای یک ردیفی؟

در باسخ این سؤال ذکر میشود که با تهیه یک کروکی قبلی از تابلو نصب دو از کاغذی عمل میشود به بجز بودن هر کدام از دو طریقه فوق پی بردولی بطور عموم در تابلوهاییکه دارای خطوط هم بعد هستند استعمال دو ردیف لامپ چندان موثر نیست ولی اگر ابعاد حروف متغیر باشد نصب دو ردیف لامپ نتیجه مطلوب تری خواهد داشت.

نوع حروف

فاصله حد اکثری که تابلو یا اعلان از آن فاصله با کمال وضوح دیده میشود و کاملاً میتوان عبارات و حروف آن را تشخیص داد بستگی کاملی با نوع کلمات و با نوع حروفی که کلمات را تشکیل می‌دهند دارد.

نمایشگاه نقاشی

از آثار آبراهام گورگینیان

چند روز است مجموعه از آثار هنرمند جوان آقای آبراهام گورگینیان در انجمن فرهنگی ارامنه بعرض نمایش گذاشته میشود . یک قسمت از تابلوهای نقاشی مزبور ترجمان احساسات شاعرانه حکیم عمر خیام و کوچاک شاعر معروف ارمنی میباشد . « کوچاک شاعر معروف ارمنی در قرن ۱۵ میلادی میزیسته و با خرافات مذهبی زمان خود مبارزه مینمود - آثار وی در کتابخانه و ژریه سن لازار جمع آوری و مدفعش در شهر وان نزدیکی دهکده قره گونی است . »

ش-۳۵۱

ش-۳۵۰

آقای گورگینیان توانسته است با مهارت زیاد روح اشعار این دو شاعر بزرگ را مجسم نموده و مناظر دلبای طبیعت را که مشحون از کل و بلبل، می و معموق میباشد با فلسفه آثار آنان آمیخته نماید . یک قسمت از تابلوهای دیگر با سبک دوره صفویه و فتحعلیشاه لباس و آداب و حرف محلی را نشان میدهدن .
این سبک نوین نقاش جوان که با همه تهی دستی و ناملایمات زندگی با موقیت توأم گردیده است شایان تشویق و تقدیر میباشد .

خیابان شاه رضا - شانزالیزه تهران

شانزالیزه در ایام قدیم بهشت روی زمین یونانی و رومی ها بوده است و آنچه انسان پیر نمیشد و غصه دنیا را نمیخورد یکی از خیابانهای پاریس که شاهکار خیابان ها است بنام خیابان شانزالیزه نامیده میشود که طول آن هشت کیلومتر عرضش هشتاد متر میباشد این خیابان شرقی و غربی است و آفتاب از صبح تا شام او را گرم و روشن مینماید - عمارت قشنگ و بلند، باغات و پارکها با مجسمه ها آن را مزین نموده است .

در انتهای این خیابان یک میدان خیلی وسیعی بنام میدان ستاره قرار گرفته است که شاعر های این ستاره را دوازده خیابان وسیع تشکیل میدهد .

در وسط این میدان و محور خیابان شانزالیزه بفرمان ناپلیون یک طاق نصرت بارتفاع پنجاه متر بنا شده است که از هشت کیلومتری مسافت نمایان است و مجسمه خود ناپلیون زینت او بوده و زیر این طاق آرامگاه سرباز گمنام قرار گرفته است چشم ها متوجه این یادگار با عظمت است و طاق رومی که مثل یک دروازه بزرگی در یک دیوار شکافته شده است ایرانیان را بیاد طاق کسری در مداری میاندازد .

پادشاهان و روسای ممالک دنیا که بدین پاریس میآیند قبل از هر کاری با دسته گل به تعظیم این یادگار بزرگ سرباز گمنام میشتابند و در بیشگاه آن سر تعظیم و تکریم فرود میآورند .

خیابان شاه رضا در تهران که نیز شرقی و غربی است نسبتاً عریض بوده و طول آن شش کیلومتر است و آفتاب از صبح تا شام بآن میتابد از بعضی جهات شبیه به خیابان شانزالیزه پاریس میباشد .

چیزی که این خیابان کسر دارد بنای یک طاق یادگاری است .
امیدواریم که به همت هموطنان عزیز بنام قدردانی از خدمات شاهنشاه معظم فقید و سربازان شجاع که در میدانهای نبرد در راه میهن جان سپرده اند یک بنای یادگاری روی مجسمه فعلی در محور این خیابان برپا شود .

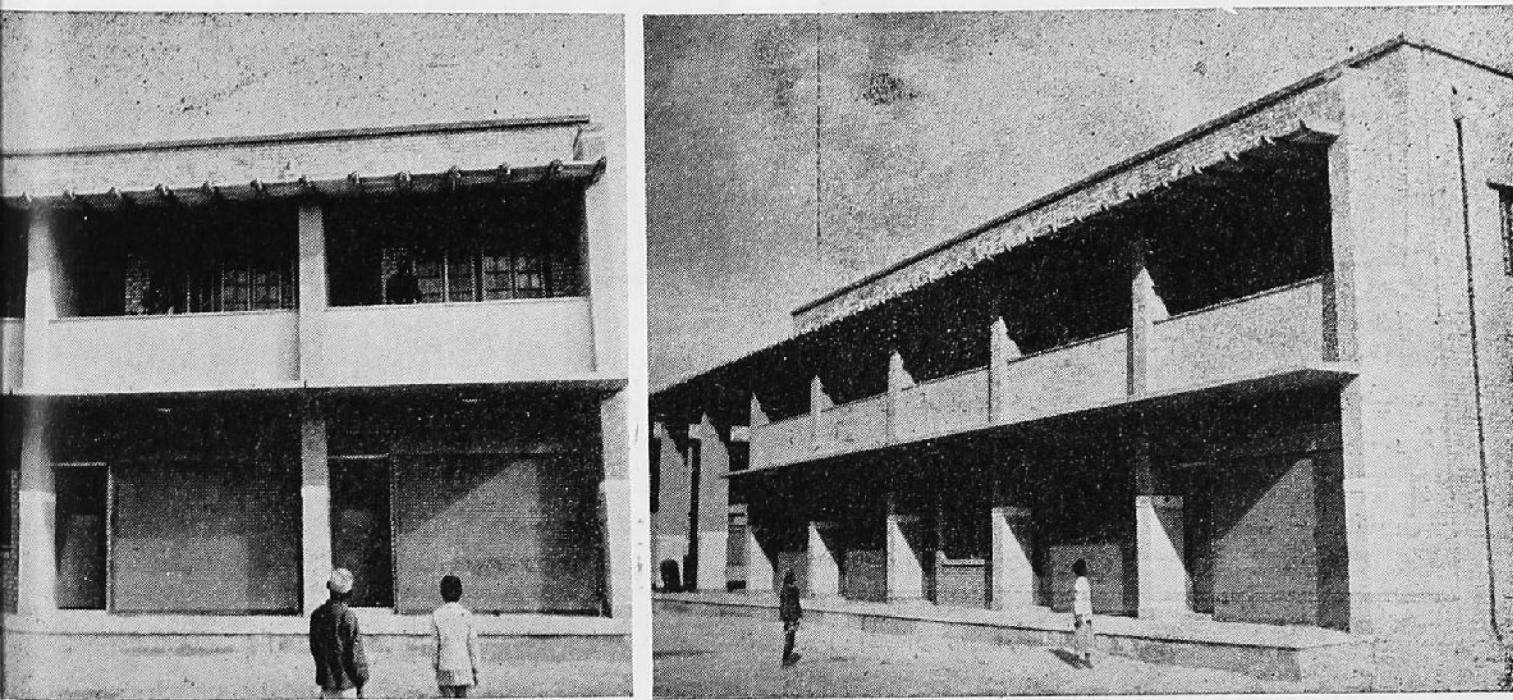
آرشیتکت علی قلیچ باغليان

ساختمان فروشگاه ها در محوطه های مسکونی کارگران آبادان

برای دو بخش فرج آباد و بهار که در شهر آبادان واقع شده و از محله های صنعتگر نشین آن میباشد از طرف شرکت نقشه و طرحی برای تاسیس و بنای دکان و بازار تنظیم گردیده است. طرح بازار و دکانی مزبور از نظر خوانندگان محترم میگذرد.

فعلاً دوردیف دکانی در دست ساختمان میباشد یکی در فرج آباد که اخیراً پایان رسیده و آمده است و دیگری در بخش بهار که ساختمان آن نیز نزدیک به اتمام است.

این ساختمان ها دو طبقه است و در دو طرف خیابان واقع میباشد هر یک از این بازارچه ها شامل ۲۴ دکان میباشد که یک انبار وسیع و یک حیاط بدانها مربوط میباشد در بالای هر دکان خانه ای برای سکونت دکان دار ساخته شده است و این خانه ها دارای دو اطاق و یک آشپزخانه و مستراح و حمام میباشند و از داخل دکان پله های سمنتی رابطه را با طبقه فوقانی برقرار مینماید در جلوی دکان ها یک سایه بان سر تاسری وسیعی ساخته شده است تا خریداران در زیر سایه آن از آسیب باران و آفتاب محفوظ باشند.

ش ۳۵۲ - نمای طرف خیابان از ردیف دکانی و منازل سه اطاقی متعلق به دکاندار

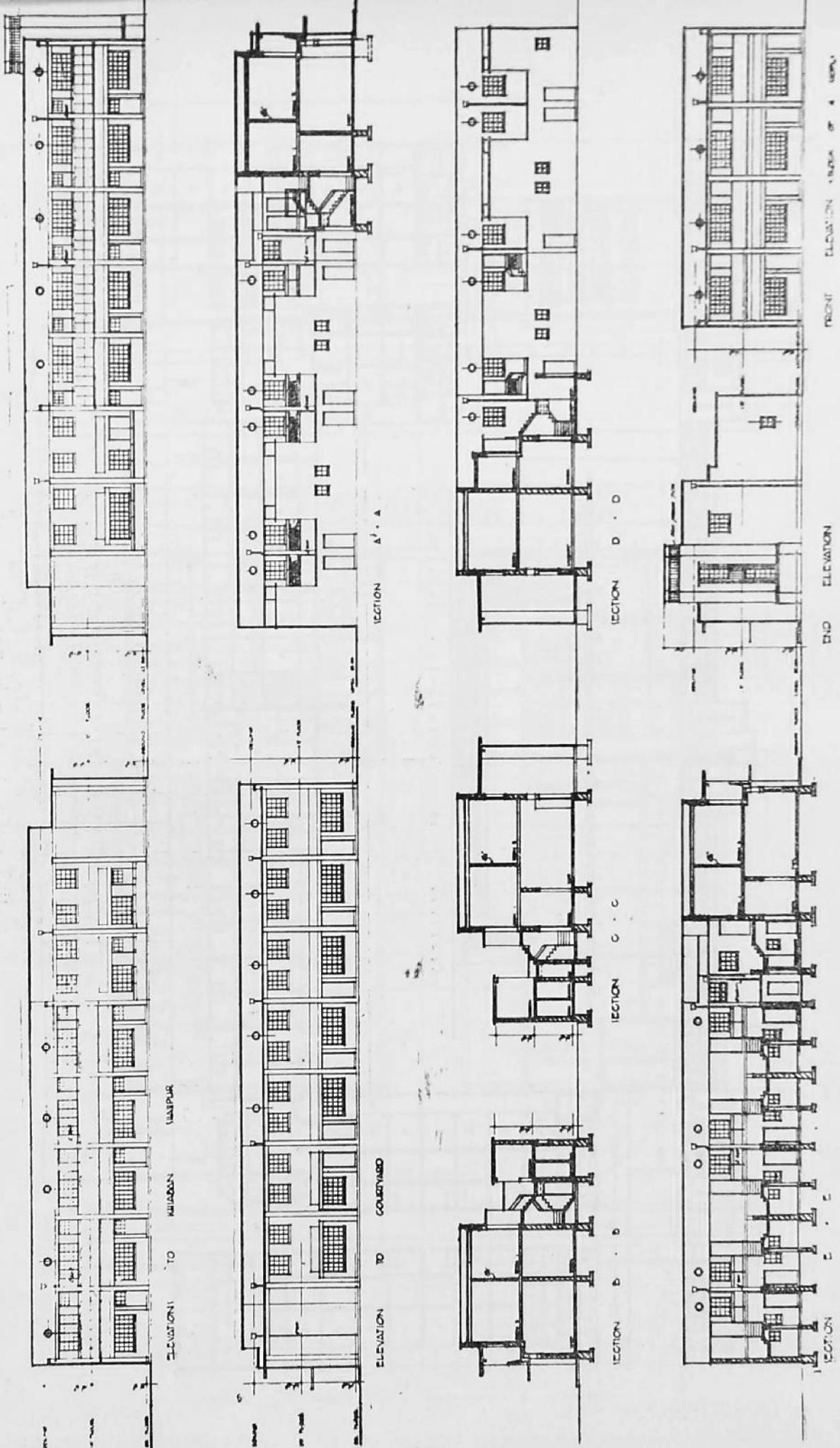
علاوه از این بیست و چهار دکان در نظر است یک فروشگاه بزرگ هم در این ناحیه دایر گردد و رو بروی این فروشگاه چاپخانه بزرگی ساخته خواهد شد و نیز در طبقه فوقانی این فروشگاه چاپخانه خانه های سه اطاقی با آشپزخانه و مستراح و حمام پیش بینی شده است.

دکانهای فوق الذکر با آجر و سمنت ساخته میشود و بی بنا از بتن و کف زمین و پشت بام از عایق و اندود سمنتی و دیوار و سقف ها گچ کاری، پله ها از سمنت و دارای نرده آهنی، حیاط و ایوان با آجر سیمانی فرش میشود. اطاق نشین دارای یک ایوان و ستونهای یکه ایوان ها را نگاه میدارد از آجر و سمنت ساخته شده و در بالای ستونها سایه بان سمنتی قرار دارد. محل عبور و مرور در وسط خیابان و اطراف معازه ها اسفلات ریزی خواهد شد.

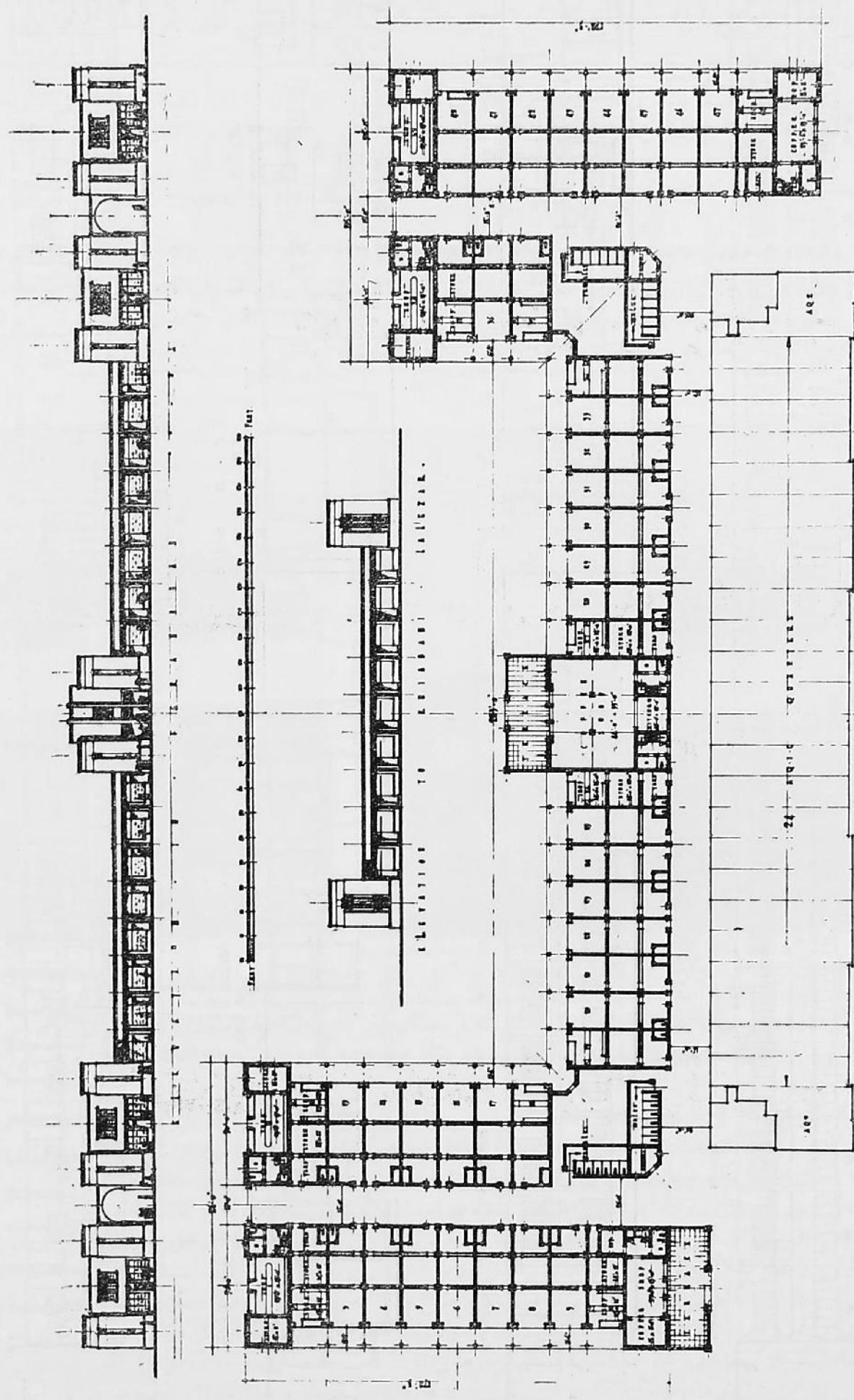
مصالح ساختمانی از قبیل تیر آهن، میله های آهن، درب و بنجه های فولادی، شیشه، لولا و قفل و لوازم دست شوری و حمام و مستراح، لوازم برق، درب قرقه ای آهنی - لوله آب و فاضل آب و کاشی آبی رنگ که در نمای ساختمان بکار رفته است از انگلستان وارد شده است معماران انگلیسی در لندن اکنون مشغول تهیه طرح های تفصیلی ساختمان های دیگری هستند که عبارت است از ۱۶ دکان با انبار بزرگ و دو چاپخانه که رو به مرتفعه ۱۸ دکان میشود و در طبقه فوقانی هر کدام از دکان ها دو اطاق یک مطبخ و مستراح و حمام منظور گردیده و دکان های اخیر بسبک دکان هایی که در دست ساختمان میباشد بنا خواهد شد.

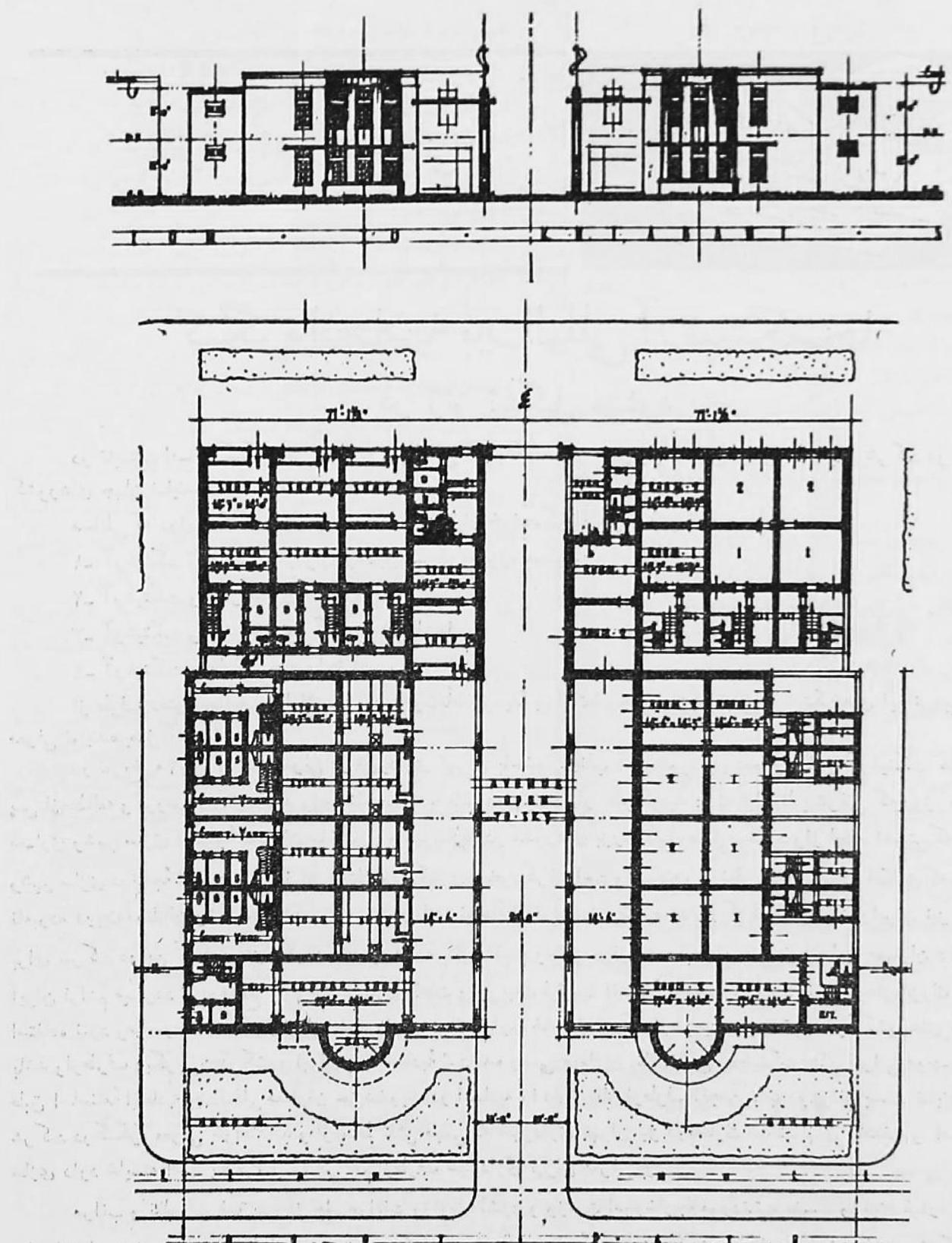
پس از خاتمه ساختمان های مزبور ۴۸ باب دکان دیگر بایک چاپخانه بزرگ و دو چاپخانه کوچک نیز ساخته میشود این چاپخانه ها دارای باغچه بوده و در طبقه دوم محل سکونت و تراس برای دکاندار ها تهیه خواهد شد.

ش ۴۵۶ - نمایه و مقاطع اعرضی و طولی فروشگاه‌های آبادان

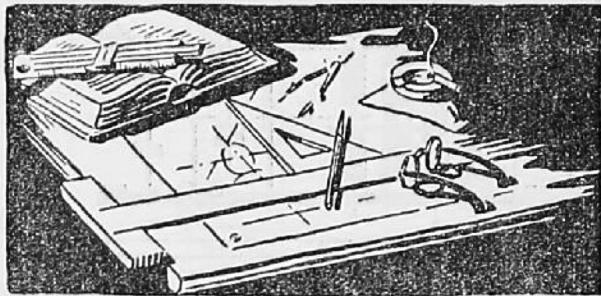

ش ۵۵۳- طرح بازار و فروشگاه در آبادان

ش ۳۵۶ - طرح دیگر از بازار و فروشگاه مخصوص کارگران در آبادان

متفرقه و اخبار ساختمانی

کنگره اتحادیه بین المللی آرشیتکت‌ها در ژنو تشکیل می‌شود

در تابستان امسال کنگره بنام اتحادیه بین المللی آرشیتکت‌ها در شهر ژنو تشکیل می‌شود که برای شرکت در آن از کلیه کشورهای جهان نماینده دعوت شده است.

مسئلی که در این کنگره بررسی و مورد بحث قرار خواهد گرفت بقرار زیر است:

۱- آرشیتکت و وظایف جدیدی در مقابل مسائل امروزه معماری

۲- آرشیتکت و شهر سازی

۳- آرشیتکت و موضوع صنعتی کردن ساختمان‌ها.

۴- آرشیتکت و وظایف ملی و اجتماعی وی

از طرف دفتر اتحادیه بین المللی مزبور دعوت نامه بواسیله وزارت خارجه ایران و انجمن آرشیتکت‌های ایرانی دیبلمه به‌منظور معرفی نماینده بعمل آمده است.

در تاریخ ۲۰ روز ۲۷ کیوسونی در شهرداری تهران باحضور جناب آقای شهردار و عده از آقایان آرشیتکت‌ها تشکیل و پس از مطالعه و بررسی در آئین نامه و اساسنامه اتحادیه نامبرده چنین اظهار نظر گردید: که از لحاظ پیشرفتی که روز بروز در فن معماری و شهر سازی درنتیجه تحولات ساختمانی و شهرسازی در کشورهای بزرگ دنیا حاصل می‌گردد و از لحاظ اهمیتی که فن معماری و شهر سازی درنتیجه از دباد ساختمانهای مختلف در کشور ما بخود گرفته است و همچنین از نظر تماس و تبادل افکاری که در کنگره نامبرده درین معماران و شهرسازان معروف کشورهای دنیا حاصل خواهد شد ضرورت دارد که از طرف کشور ایران نیز نماینده کانی برای شرکت در این کنگره اعزام گردد مخصوصاً که با این اقدام وسائل برقراری رابطه رسمی بین اتحادیه معماران دنیا و کشور ایران فراهم می‌گردد تا در موقع میتوان از اطلاعات و تجربیات ذیقیمت اتحادیه نامبرده درمورد انجام کارهای بزرگ ساختمانی استفاده نمود و مخصوصاً که کشور ایران خود دارای سبک معماری خاصی است که از هر حیث مورد توجه کلیه کشورهای جهان می‌باشد و از طرف دیگرچون در کشور ایران یک اتحادیه ثبت شده رسمی معماران بنام انجمن آرشیتکت‌های ایرانی موجود است و طبق اساسنامه اتحادیه بین المللی معماران حق عضویت در اتحادیه را داردند لذا از طرف انجمن نامبرده دونفر بسم نماینده برای شرکت در کنگره معرفی خواهند شد و از لحاظ نقش مهمی که شهرداری تهران نیز در نظارت ساختمانهای مختلف و امور شهر سازی دارد شایسته است یکنفر نماینده فنی هم از طرف شهرداری تهران معرفی شود.

مراتب و نظریات فوق پس از جلب موافقت وزارت کشور و وزارت امور خارجه موردناید نخست وزیری قرار گرفت و برای انتخاب دونفر نماینده از طرف انجمن آرشیتکت‌های ایرانی دیبلمه کیوسونی باحضور اکثریت اعضاء انجمن تشکیل و پس از تبادل نظر آقای آرشیتکت علی صادق رئیس سابق انجمن و آقای آرشیتکت ایرج مشیری مدیر و سردبیر مجله آرشیتکت نماینده کی انجمن چهت شرکت در کنگره مزبور انتخاب شدند از طرف شهرداری تهران نیز آقای مهندس ایرج شمس رئیس اداره کل ساختمان شهرداری تهران بسم نماینده فنی تعیین شده‌اند.

در سال ۱۳۴۶

زاندارمری کل کشور : تعمیض بام آسایشگاه زاندارمری
تعمیرات و تغییرات اداره جدید زاندارمری
شهر بانی کل کشور : کلانتری شماره ۱ - زندان تبریز
زندان کرمان شهر بانی کرمانشاهان - دوپاسگاه در شاهروند -
زندان شیروان - عمارت اداره فنی و ارتباط شهر بانی کل کشور
کلانتری قلهک - زندان مرکزی - عمارت قدیم آموزشگاه
شهر بانی
وزارت راه (اداره کل هواپیمایی) : فرودگاه تهران -
باند فرودگاه شیراز - فرودگاه تبریز - فرودگاه مشهد - فرودگاه
مهرآباد
وزارت فرهنگ : دیارستان نودوز - دیارستان تجریش -
دبستان قوچان - دبستان پیرجند - دبستان شیروان - دبستان شاهرود
ساختمان در حوزه وزارتی - فرهنگ اهواز
داشگاه و امور بیمارستانها : توسعه کتابخانه دانشسرای
عالی - بیمارستان سینا - بیمارستان رازی - نظارت در ساختمان
های دانشکده علوم و هنرها زیبا - آمفی تئاتر دانشکده پزشکی
بیمارستان پانصد تختخوابی و ساختمانهای بنگاه پاستور
وزارت کشاورزی : کارهای تعمیر و تکمیلی بنگاه ازی
دو دستگاه منازل ۶ خانواری - توسعه لا برآتار شماره ۱
کارخانه و اصطبل حیوانات کوچک
وزارت امور خارجه : ساختمان حوض و گلخانه نصب تلمبه
آب .
وزارت پست و تلگراف : منازل مسکونی و حفر چاه و
نصب تلمبه در بی سیم نجف آباد - ابزار قصر ساختمان ابزار
پستال رشت
این برنامه شامل تکمیل یا تعمیر و یا شروع ساختمانهای فوق -
الذکر میباشد در شماره آتبه بطور تفصیل از چگونگی پیشرفت
کارهای ساختمانی و سازمان اداره کل ساختمان وزارت دارائی بحث
نموده و نقش جاتی را که مورد عمل قرارداده شده از نظر خوانندگان
مجله خواهیم گذرازید .

شهرداری تهران

۱- بولوار شمالی در امتداد مسیر نهر کرج
طرح بولوار شمالی که از طرف شهرداری تهران برای
تصویب بوزارت کشور فرستاده شده است اخیراً بتصویب رسیده
و اجرای آن به شهرداری تهران ابلاغ گردیده است .
بولوار مزبور بعرض ۱۳۰ متر که ۳۰ متر از جنوب و
۱۰۰ متر از شمال نهر منظور گردیده است شامل دو خیابان
مواری با پیاده رو و یک باند پارک بعرض ۷۰ مترو بطول یک کیلو
مترونیم در وسط قرار میگیرد .

سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که در فروردین ماه
۱۳۴۶ بفرمان اعلیحضرت همايونی تشکیل یافت در عرض این
مدت کم نایل به انجام اصلاحات زیادی برای بهبود اجتماعی و
بهداشتی عمل آورده است که ما از لحاظ احداث و ساختیان این
عام المتفق فهرست عملیات یکساله را ذیلاً درج نمائیم :

- ۱- ساختمان چهل و نه درمانگاه در تقاطع مختلف کشور
- ۲- ساختمان آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی در
بیمارستان پهلوی
- ۳- ساختمان بخش یکصد تختی جراحی در بیمارستان ابن سينا
برای اتفاقات غیرمنتقب شهر تهران و حومه
- ۴- ساختمان آموزشگاه فنی در خیابان شهیاز که با تمام
رسیده است ،
- ۵- تکمیل بیمارستان زنجان که در زمان جنگ خراب
شده بود .
- ۶- تعمیرات محل بار بری سابق آتش در خیابان
ری به منظور ایجاد کانون کار و آموزش برای جمع آوری و نگاه
داری ولگردان شهر تهران - و ساختمانهای مورد احتیاج آن از
قبيل بهداری ، آشپزخانه رختشویخانه و کارگاههای هنرها
دستی و کلاس های درس .

برنامه ساختمان اداره کل ساختمان وزارت دارائی
وزارت بهداری : بیمارستان زعفرانیه - درمانگاه کرج
بیمارستان خورشید کرمانشاهان - بیمارستان قوچان - بیمارستان
شیروان - بیمارستان یزد - زایشگاه اهواز - بیمارستان دزفول
بیمارستان خرم آباد بیمارستان علیشه عوض

وزارت دارائی : تکمیل کاخ دارائی - پیشکاری
دارائی آذربایجان - دارائی اردبیل - ساختمانهای ضرایخانه - کشتار
گاه تهران - ابزار دخانیات - کاخ صفوی آباد - دارائی خوی - رسومات
مشهد - کشتار گاه شیروان - حوزه وزارتی - مرکز تقطیر
رسومات

وزارت دادگستری : تعمیر کاخ دادگستری از لحاظ
تأسیسات - دادگستری و ثبت خرم آباد - ثبت اهواز - دادگستری
گرگان

وزارت اقتصادی ملی : کاخ وزارت اقتصاد ملی
هنرستان تهران - عمارت هنرها ملی - هنرستان تبریز - هنرستان
مشهد - هنرستان شیراز

وزارت کشور : ساختمان اشکوب چهارم کاخ وزارت
کشور - استانداری آذربایجان - استانداری فارس - بایگانی
کل آمار

۳ - پارک سنگلچ

اخيراً نقشه تبدیل میدان سنگلچ بيك پارک بزرگ تهیه و بوسیله جناب آفای دولت آبادی شهردار تهران به نظر ملوکانه رسیده است.

شهرداری تهران فعلاً مشغول تهیه نقشه اجرائی و نزد کشی اطراف آن می باشد.

۴ - لوله کشی آب تا شهر

چون آب مشروی که بوسیله لوله بنقاط مختلف شهر باید توزیع گردد از نهر کرج گرفته میشود اداره کل لوله کشی مسیری از بیانات تا تهران بطول تقریبی ۳۱ کیلومتر را رسایندن این آب به تهران لوله کشی خواهد نمود.

مقدمات شروع این لوله کشی از قبیل مسیر راه و خرید اراضی و تعیین راه موقتی تا محل کارگاه و لوله های آهنه تهیه شده و مقاطعه کار برندہ عمل بایستی شروع بکار نماید.

آبی که بدینوسیله از سد یلقاران به تهران آورده میشود برابر ۱۴۰۰ لیتر در ثانیه بوده و در تمام طول راه بوسیله لوله های آهنه جاری خواهد بود.

کشفیات جدید از آثار باستانی

۱ - آفای دکتر مک کاون ناینده بنگاه شرقی دانشگاه شیکاکو که در یکی از نقاط خوزستان مشغول حفاری و کشفیات علمی بود درنتیجه کاوش ها و بررسیهای زیاد محل مهمی را که شامل آثار دوره ایلام میباشد کشت نموده و مقدار ظروف سفالی آن دوره را بدست آورده اند بقرار اطلاع بنگاه شرقی دانشگاه شیکاکو تصمیم گرفته است که در آینده بررسی های بیشتری در آن محل بنماید.

۲ - اخیراً اقدامات موثری از طرف اداره باستان شناسی در حفاری خرابه های جرجان به منظور بدست آوردن قطعات محراب کاشی نقیص از آثار قرون هفتم هجری و تجدید ساختمان امامزاده یحیی و جمع آوری آثار عتیقه آنجاب عمل آمده است و اشیاء مکشوفه

مجله جهان پژوهشی

پردیسی و سردیسی پژوهش دانشمند آفای دکتر محمود نجم آبادی با مطالب مفید بهداشتی و ایزشگی و کاغذ مرغوب سبک ممتاز هر ماه یکبار منتشر میشود.

مامطالعه این نشریه نقیص را به خوانندگان محترم مجله آرشیتکت توصیه مینماییم.

نرخ مصالح ساختمانی معمولی و اجرت کارگر آخر خرداد ماه ۱۳۷۷

مصالح

آجر فرازی سفید	هزارقالب	سنگ لاشه	سنگ تلو بادبر	مترا مکعب	ریال ۱۲۰/-
» ابلق	»	»	»	مترا مربع	» ۲۰۰/-
» ابلق فشاری	»	»	»	»	» ۳۰۰/-
» جوش دانه شمار	»	»	»	»	» ۳۰۰/-
» خطاطی سفید	»	»	»	»	» ۴۰۰/-
» ابلق	»	»	»	»	» ۷۰۰/-
مکعب معمولی	خروار	سنگ رگه زیر بنا	سنگ بله	مترا طول	» ۹۰/-
آهک »	»	»	» ۲۴/۲۰	»	» ۵۰/-
سیمان ایرانی (نرخ کارخانه)	تن	کاشی سیمانی ساده	مترا مربع	»	» ۶۰/-
(نرخ بازار)	»	»	»	»	» ۱۲۰/-۱۰۰/-
سیمان پورتلند سفید	»	تیر و دستک	تیر آهن جور	»	» ۸۰۰/-۷۵۰/-
سیمان الوان	کیلو	کیلوئی	آهن گرد »	»	» ۱۶/۵۰
پیشوم	کیلو	»	لوله سفید »	»	» ۱۵/-
مشمع قیراندود	متري	»	لوله سیاه »	»	» ۲۸/-
شن و ماسه	مترا مکعب	آهن ورق سفید موچی	شیشه پنجره بالاجرت نصب	مترا مربع	» ۱۰/-
					» ۳۳/-
					» ۱۱۰/-

اجرت

کارگر	روزانه	دستمزد لوله کشی	مترا طول کار	» ۴۵/-
بنای معمولی	»	نیجار	روزانه	» ۱۲۰-۸۰
بنای ظریف کار	»	دستمزد نیجار مترا مربع درب و پنجره	»	» ۱۲۰
سرکارگر متخصص	»	سیمکش	روزانه	» ۱۴۰/-
خرپاکوب و آهن کوب	»	دستمزد سیمکش	هر شعله	» ۳۵/-
آهنگر	»	رنگ لعابی	با مصالح و اجرت	» ۸۵/-
نقاش ساختمانی	»	مترا مربع	»	» ۷۰-۵۰/-
لوله کشی	»	رنگ روغنی	»	»

سیمانکاری امید

« استاد محمد شکری »

همه گونه بلدها و آجرهای سیمانی با بهترین وسایل و اصول فنی تهیه و تحویل و فروش میشود
نشانی : خیابان شاهزاده میدان ۲۴ اسفند

جدول محاسبه تیرهای دالهای بارهی سطح

« تهیه شده بوسیله آقای مهندس ابوطالب گوهریان استاد دانشکده فنی »

ضرائب جدول

$$\alpha = \frac{m \cdot n_b + n_a}{n_b} \sqrt{\frac{\gamma}{m(n_b + r n_a)}}$$

$$v = \frac{m \cdot n_b}{m \cdot n_a + n_a}$$

$$u = 1 - \frac{v}{r} \quad m = \text{ضریب نسبت}$$

$$p = 0. \frac{n_b}{n_a} \times V \quad n_a = \text{حد خستگی فولاد}$$

$$n_b = \text{حد خستگی بتون}$$

مقادیر U, V, P, α در ۱۰۰۰ ضرب شده

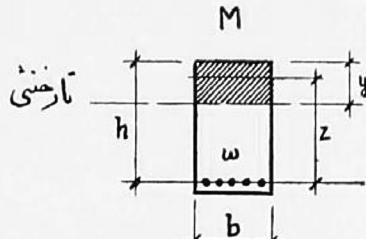
فرمولها

$$(1) h = \alpha \sqrt{\frac{M}{b}}$$

$$(2) z = u \cdot h$$

$$(3) y = v \cdot h$$

$$(4) \omega = \frac{M}{z n_a} = \frac{P}{100} \times h \times b$$

معادلات و روابط امتحانی

$$(5) \frac{h \cdot y^4}{I} - m \omega (h - y) = 0$$

$$(6) \frac{b \cdot y^4}{I} + m \omega (h - y)^4 = I$$

$$(7) n_a = \frac{M \cdot m (h - y)}{I}$$

$$(8) n_b = \frac{M \cdot y}{I}$$

مثال

$$M = 10 \text{ t m}$$

$$b = 4 \text{ cm}$$

$$n_a = 120 \text{ Kg/cm}^2$$

$$n_b = 1 \text{ Kg/cm}^2$$

$$m = 1$$

فرضیات

حل - با در نظر گرفتن n_a و n_b و m ستون آرسیم شده
جدول قابل استفاده است.

$n_a \text{ kg/cm}^2$	۹۰۰				۱۰۰۰				۱۲۰۰				۱۳۰۰				
$n_b \text{ kg/cm}^2$	m	۸	۱۰	۱۲	۱۵	۸	۱۰	۱۲	۱۵	۸	۱۰	۱۲	۱۵	۸	۱۰	۱۲	۱۵
۰۰,۶	α	۳۷۸	۳۵۴	۳۳۷	۳۲۰	۳۶۱	۳۴۴	۳۴۷	۳۲۸	۴۱۰	۳۸۰	۳۶۰	۳۴۳	۴۲۶	۳۹۰	۳۷۴	۳۵۰
	P	۸۶۰	۱۰۰۰	۱۱۲۰	۱۲۸۰	۷۷۸	۸۴۴	۹۰۰	۱۰۸۲	۵۲۲	۶۲۲	۷۰۳	۸۱۱	۴۰۸	۵۰۱	۶۱۰	۷۱۲
	V	۳۰۹	۳۰۹	۴۰۲	۴۰۷	۲۸۸	۲۳۵	۳۷۷	۴۳۱	۲۵۱	۲۹۶	۳۳۰	۳۸۶	۲۳۶	۲۷۶	۳۱۷	۳۷۷
	U	۸۹۶	۸۸۰	۸۶۶	۸۴۸	۹۰۴	۸۸۸	۸۷۴	۸۰۶	۹۱۶	۹۰۱	۸۸۸	۸۷۱	۹۲۱	۹۰۶	۸۹۴	۸۷۷
۰,۶	α	۳۴۸	۳۲۶	۳۱۲	۲۹۷	۳۵۸	۳۳۷	۳۲۱	۳۰۴	۳۸۰	۳۰۰	۳۳۶	۳۱۷	۳۹۰	۳۶۳	۳۴۳	۳۲۲
	P	۱۰۲۹	۱۱۹۰	۱۳۲۸	۱۵۰۳	۸۶۰	۱۰۰۰	۱۱۲۰	۱۲۸۰	۶۲۲	۷۴۲	۸۳۸	۹۶۱	۵۰۰	۶۴۷	۷۳۱	۸۴۳
	V	۲۲۲	۲۸۴	۴۲۷	۴۸۲	۲۰۹	۳۰۹	۴۰۲	۴۰۷	۲۷۱	۲۱۸	۳۰۸	۴۱۲	۲۰۶	۳۰۱	۳۴۰	۳۹۲
	U	۸۸۹	۸۷۲	۸۵۷	۸۳۹	۸۹۶	۸۸۰	۸۶۶	۸۴۸	۹۰۹	۸۹۴	۸۸۰	۸۶۳	۹۱۴	۸۹۹	۸۸۶	۸۶۹
۰,۷	α	۳۲۹	۳۱۰	۲۹۷	۲۸۲	۳۴۰	۳۱۹	۳۰۴	۲۸۸	۳۶۱	۳۳۵	۳۲۰	۳۰۱	۳۶۸	۳۴۳	۳۲۶	۳۰۷
	P	۱۱۰۶	۱۲۲۳	۱۴۸۰	۱۶۶۶	۹۷۲	۱۱۲۰	۱۲۵۷	۱۴۲۲	۷۱۰	۸۲۲	۹۳۸	۱۰۷۰	۶۲۳	۷۲۹	۸۲۲	۹۴۴
	V	۳۴۷	۴۰۰	۴۴۴	۵۰۰	۲۲۴	۲۷۵	۴۱۹	۴۷۴	۲۸۶	۳۲۲	۳۷۰	۴۲۸	۲۷۰	۳۱۶	۳۰۶	۴۰۹
	U	۸۸۴	۸۶۶	۸۵۱	۸۳۳	۸۹۲	۸۷۰	۸۶۱	۸۴۲	۹۰۰	۸۸۹	۸۷۰	۸۵۷	۹۱۰	۸۹۰	۸۷۲	۸۶۴
۰,۷۰	α	۳۰۹	۲۹۲	۲۸۰	۲۷۷	۳۲۰	۳۰۲	۲۸۴	۲۷۶	۳۲۲	۳۱۰	۲۹۹	۲۸۴	۳۴۰	۳۱۳	۲۸۹	۲۷۹
	P	۱۳۲۲	۱۰۱۳	۱۶۷۶	۱۸۷۸	۱۰۸۲	۱۲۸۱	۱۴۲۳	۱۶۰۲	۸۱۷	۹۰۱	۱۰۶۷	۱۲۱۲	۶۹۰	۸۲۳	۹۳۸	۱۰۷۳
	V	۳۶۶	۴۱۹	۴۶۴	۵۲۰	۲۲۲	۲۹۴	۴۲۸	۴۹۳	۳۰۲	۳۰۱	۳۹۴	۴۴۸	۲۷۸	۳۲۲	۳۷۵	۴۲۹
	U	۸۷۷	۸۶۰	۸۴۰	۸۲۶	۸۸۹	۸۶۹	۸۰۳	۸۱۲	۸۹۹	۸۸۳	۸۶۹	۸۰۱	۹۰۷	۸۸۹	۸۷۰	۸۰۷
۰,۷۵	α	۲۹۲	۲۷۶	۲۶۰	۲۵۰	۳۰۱	۲۸۴	۲۷۲	۲۶۱	۳۱۰	۲۹۹	۲۸۴	۲۷۰	۳۲۰	۲۹۴	۲۷۴	۲۷۴
	P	۱۴۸۹	۱۶۹۹	۱۸۷۴	۲۰۹۲	۱۲۰۷	۱۴۴۲	۱۰۹۶	۱۷۹۲	۹۲۸	۱۰۷۳	۱۱۰۲	۱۳۶۲	۸۱۰	۹۴۲	۱۰۰۵	۱۲۰۳
	V	۳۸۳	۴۳۷	۴۸۲	۵۳۸	۳۰۹	۴۱۲	۴۰۶	۵۱۲	۳۱۸	۳۶۸	۴۱۲	۴۶۷	۳۰۱	۳۵۰	۳۹۲	۴۴۷
	U	۸۷۲	۸۵۴	۸۳۹	۸۲۰	۸۸۱	۸۶۳	۸۴۸	۸۱۹	۸۹۴	۸۷۷	۸۶۳	۸۰۴	۹۰۰	۸۸۳	۸۶۹	۸۰۱

اعداد

n	\sqrt{n}	n^2	n^3	n	\sqrt{n}	n^2	n^3
۱	۱,۰۰۰	۱	۱	۲۱	۴,۵۸۲۶	۴۴۱	۹۲۶۱
۲	۱,۴۱۴۲	۴	۸	۲۲	۴,۷۹۰۴	۴۸۴	۱۰۶۴۸
۳	۱,۷۲۲۱	۹	۲۷	۲۳	۴,۷۹۰۸	۵۲۹	۱۲۱۶۷
۴	۲,۰۰۰	۱۶	۶۴	۲۴	۴,۸۹۹۰	۵۷۶	۱۳۸۲۴
۵	۲,۲۳۶۱	۲۵	۱۲۵	۲۵	۵۰۰۰۰	۶۲۵	۱۵۶۲۵
۶	۲,۴۴۹۰	۳۶	۲۱۶	۲۶	۵,۰۹۹۰	۷۷۶	۱۷۵۷۶
۷	۲,۶۴۵۸	۴۹	۳۴۳	۲۷	۵,۱۹۶۲	۷۲۹	۱۹۶۸۳
۸	۲,۸۲۸۴	۶۴	۵۱۲	۲۸	۵,۲۹۱۰	۷۸۴	۲۱۹۰۲

شهر و ساختهای
هزارهای زیبا

مجله آرشیتکت

